ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΟΥ ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

4

ΑΠΡΙΛΗΣ 1948

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ Α' ■ *ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4* ■ *ΑΠΡΙΛΗΣ* 1948

ΛΑΪΚΟΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Τοῦ συν. Ν. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

Ὁ λαός μας πού πολεμᾶ γιά τή δημοκρατία καί τήν ἀνεξαρτησία, γιά νά νικήσει τούς ξένους ἰμπεριαλιστές, πού μαγαρίζουν τή χώρα μας καί τούς μοναρχοφασίστες λακέδες τους, πού ξεπουλᾶν χονδρικά τόν τόπο, πρέπει νά φτιάσει τό δικό του στρατιωτικό ὄργανο, πού μέ τόν ἔνοπλο ἀγώνα ἐνάντια στούς ντόπιους καί ξένους ἐκμεταλλευτές θά πραγματοποιήσει τή λαϊκή θέληση: θ' ἀπελευθερώσει τήν Ἑλλάδα ἀπ' τό πλουτοκρατικό μίασμα καί τήν ξενική κατάχτηση, θ' ἀποκαταστήσει τήν ἀνεξαρτησία μας, θά ἐγκαταστήσει καί θά ὑπερασπίσει τή λαϊκή δημοκρατία. Ὁ μεγάλος Λένιν ἔγραφε: «Ἡ πρώτη ἐντολή κάθε νικηφόρας ἐπανάστασης, —οἱ Μάρξ καί Ἔνγκελς τό τόνιζαν αὐτό πολλές φορές — εἶταν: νά σπάσει τόν παληό στρατό, νά τόν διαλύσει, νά τόν ἀντικαταστήσει μέ καινούργιον. Ἡ καινούργια κοινωνική τάξη, πού ἀνεβαίνει πρός τήν κυριαρχία, δέ μποροῦσε ποτέ καί δέ μπορεῖ τώρα νά πετύχει τήν κυριαρχία αὐτή καί νά τήν στερεώσει παρά μόνον ἀποσυνθέτοντας ὁλότελα τόν παληό στρατό...., παρά μόνον περνώντας τήν πιό δύσκολη, τήν πιό βασανιστική περίοδο δίχως κανένα στρατό...., παρά μόνο ὅταν βαθμιαῖα μέσα στό βαρύ ἐμφύλιο πόλεμο, δουλέψει τόν καινούργιο στρατό, τή νέα πειθαρχία, τή νέα στρατιωτική ὀργάνωση τῆς νέας τάξης».

Τό λαϊκο-ἀπελευθερωτικό μας κίνημα στήν πρώτη, τή χιτλεροφασιστική κατοχή, μόνον ὅταν δημιούργησε τό στρατιωτικό του ὄργανο, τόν ΕΛΑΣ, μπόρεσε νά πολεμήσει καί ν' ἀντιπαραταχτεῖ ἀποτελεσματικά στόν καταχτητή. Καί τό καινούργιο λαϊκο-επαναστατικό μας κίνημα γιά τήν ἀνεξαρτησία καί τή δημοκρατία, ἐνάντια στήν ἀμερικανο-αγγλική στρατιωτική κατοχή καί τό μοναρχοφασισμό, μόνον ὅταν ἀπόχτησε τήν ἔνοπλη δύναμή του, τό Δ.Σ.Ε., ἄρχισε νά χτυπᾶ σοβαρά τούς ἐχθρούς τοῦ λαοῦ, νά πιάνει γερά θεμέλια καί νά στερεώνει ἀτράνταχτα τίς λαϊκο-απελευθερωτικές προοπτικές του.

Οἱ ἀντικειμενικές συνθῆκες καί δυνατότητες στήν Ἑλλάδα εἶναι ἀπόλυτα εὐνοϊκές γιά τό δημοκρατικό κίνημά μας, μιά καί ἡ ξενική κατοχή καί ὁ μοναρχοφασισμός μόνον ἐξανδραποδισμό, πεῖνα, ἐξαθλίωση καί ἀφανισμό μποροῦν νά δώσουν στούς ἐργαζομένους, στά 95% ἀπ' τούς κατοίκους στή χώρα αὐτή. Ὅμως μήν ξεχνᾶμε ὅτι ἔχουμε νά κάνουμε μέ τόν πιό ἐπιθετικό, ἁρπαχτικό καί ξεδιάντροπο ἰμπεριαλισμό, τό βορειοαμερικάνικο, πού ἐνισχύει μέ ὅλη του τή δύναμη τό μοναρχοφασισμό καί παίρνει καί ὁ ἴδιος ἄμεσο μέρος στόν ἐσωτε-

ρικό μας πόλεμο μέ τούς ἀξιωματικούς του, γιά νά συντρίψει τό δημοκρατικό κίνημα τοῦ λαοῦ μας καί γιά νά μετατρέψει τήν Ἑλλάδα σέ ἀποικία του καί σέ πολεμικό του ὁρμητήριο. Ἔχουμε νά ὑπερνικήσουμε πολλές δυσκολίες, νά ξεπεράσουμε πολυάριθμα ἐμπόδια καί νά κερδίσουμε σκληρές μάχες γιά νά νικήσουμε τελικά. Ὁ λαός μας στίς λαϊκο-δημοκρατικές του ἐπιδιώξεις εἶναι ἀκατανίκητος. Πρέπει ὅμως νά δημιουργηθεῖ καί τό στρατιωτικο-πολεμικό ἐκεῖνο ὄργανο πού θά ματαιώσει ὅλα τά ὑποδουλωτικά καί ἐξοντωτικά σχέδια τῶν ντόπιων καί ξένων ἐκμεταλλευτῶν καί πού θά φέρει σέ νικηφόρο τέλος τήν γιγαντιαία λαϊκή ἀπελευθερωτική προσπάθεια. Μιά τέτοια ἀποστολή, πού ἀνάλογή της ἡ Ἑλλάδα δέ γνώρισε μέχρι σήμερα, μόνον ἕνας λαϊκός ἐπαναστατικός στρατός μπορεῖ νά τήν πραγματοποιήσει. Ἕνας στρατός λαϊκο-ἐπαναστατικός στά ἰδανικά του, στό ἠθικό του, στήν πολιτική, στήν ὀργάνωση, τή στελέχωσή του, ἕνας στρατός μέ καινούργια συνειδητή αὐστηρά στρατιωτική πειθαρχία, λαϊκός ἐπαναστατικός στρατός στή στρατιωτική του ἐπιστήμη, στήν πολεμική του τέχνη, στή στρατηγική καί τήν ταχτική του.

* * *

Βάζοντας στό Δ.Σ.Ε. σάν τελική ἀποστολή τήν ἀπελευθέρωση τῆς χώρας ἀπ' τόν ξενικό καί τό μοναρχοφασιστικό ζυγό, ξεκινᾶμε ἀπ' τά ὑπάρχοντα σήμερα ἀντικειμενικά δοσμένα, ἀπό αὐστηρά ἐπιστημονικά βασισμένες δυνατότητες. Ὁ μοναρχοφασισμός ἔχει σήμερα τήν ἄμεση στρατιωτική συμπαράσταση τῶν ἀγγλικῶν ἐνόπλων δυνάμεων, παίρνει ἀπ' τούς ἀμερικάνους ἀξιωματικούς ἄμεση πολεμική βοήθεια, διαθέτει μιά πολλαπλάσια ἀριθμητική καί ὑλική ὑπεροχή, ἐπεχτείνει τήν κυριαρχία του σέ ὅλα τά ἀστικά κέντρα τῆς χώρας καί χρησιμοποιεῖ ὅλους τούς κόμβους καί τά κέντρα συγκοινωνίας, μέ κυρίαρχο ἔλεγχο στή θάλασσα καί τόν ἀέρα.

Ὁ Δ.Σ.Ε. ἐκφράζει τά πραγματικά συμφέροντα τοῦ λαοῦ καί τῆς χώρας γι' αὐτό ἔχει καί τή λαϊκή ὑποστήριξη, πράγμα πού τοῦ δίνει τή δυνατότητα νά ριζώνει καί νά ἑλίσσεται σέ ὁλόκληρη τή χώρα, σέ ὅλες τίς γωνιές της, νά χτυπᾶ παντοῦ τό μοναρχοφασισμό, πού ἀπέναντί του διαθέτει μιά ἀναμφισβήτητη πολιτική ἀνωτερότητα καί ἠθική ὑπεροχή. Ὑστερεῖ ὅμως πολύ ἀπ' τό μοναρχοφασισμό σέ ὑλικό καί σέ ἀριθμό. Ἡ ὑπεροχή τοῦ ἀντίπαλου ὀφείλεται ἀποκλειστικά καί μόνο α) στό γεγονός ὅτι ἔχει τήν ὁλόπλευρη οἰκονομική, πολιτική, ἠθική καί ὑλική ὑποστήριξη ἀπ' τόν ἀμερικανοαγγλικό ἰμπεριαλισμό. β) Στό ὅτι, χάρη στήν ἔνοπλο βρεττανική ἐπέμβαση καί ἀνάμιξη στήν Ἑλλάδα, ἀπ' τό Δεκέμβρη τοῦ 1944 πῆρε μέ τή βία τήν ἐξουσία. Καί διαθέτοντας τόν κρατικό μηχανισμό, μπορεῖ μέ τή δολοφονική τρομοκρατία καί μέ τόν ὁλόπλευρο ἐκβιασμό πού ἐξασκεῖ, νά κινητοποιεῖ σοβαρές δυνάμεις στήν πολεμική προσπάθειά του ἐνάντια στό δημοκρατικό λαό.

Αὐτή τήν εἰκόνα ἔχουμε μπροστά μας ὅταν ἐξετάζουμε καί ἀναλύουμε σήμερα τά στοιχεῖα πού διαθέτουν οἱ ἀντίπαλοι γιά τήν ἔνοπλη ἀντιπαράθεση τοῦτο τό χρόνο, ἀντιπαράθεση πού οὐσιαστικά δέ σταμάτησε ποτέ, ἀφοῦ ὁ Δ.Σ.Ε δέν ἔπαψε ποτέ νά χτυπᾶ τό μοναρχοφασισμό, μά πού μέ τίς ἐπιθετικές ἐνέργειες πού ἄρχισε, ἀπό κάμποσες βδομάδες τώρα ὁ ἐχθρός σέ διάφορα σημεῖα, μπαίνει, ἡ ἀντιπαράθεση αὐτή, σέ ἕνα πιό ἀποφασιστικό στάδιο.

Οἱ προθέσεις τοῦ ἐχθροῦ εἶναι γνωστές. Θέλει, ὅπως ἤθελε καί πέρσι, μέ τήν ἀριθμητική καί ὑλική ὑπεροχή του, νά πετύχει τοῦτο τό χρόνο ἐκεῖνο πού δέν κατάφερε τόν περασμένο

ἀποφασιστικό ἀποτέλεσμα.

Τί τοῦ ἀντιπαραθέτουμε ἐμεῖς; Ξεκινώντας ἀπ' τά δοσμένα, πρῶτον, ὅτι ὁ ἐχθρός διαθέτει ἀριθμητική καί ὑλική ὑπεροχή καί δεύτερον ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένος, τό θέλει εἴτε ὄχι, νά ἐπιτεθεῖ γιά νά πετύχει κάποιο ἀποτέλεσμα, γιατί τό ἀποτέλεσμα αὐτό εἶναι γι' αὐτόν πολιτικό ζήτημα ζωῆς γιά θάνατου, ὁ Δ.Σ.Ε ἐφαρμόζει τήν ἑλιχτική, ἐνεργητική, ἀντάρτικη ἄμυνα, σά στρατηγική ἐπιδίωξη πού τείνει νά φθείρει τόσο τόν ἀντίπαλο ὥστε νά πετύχει τή χρειαζούμενη ἀλλαγή στό συσχετισμό τῶν δυνάμεων, ἀλλαγή πού θά ἐπιτρέψει, στήν κατάλληλη στιγμή, τό πέρασμα ἀπ' τή στρατηγική ἄμυνα στή στρατηγική ἀντεπίθεση μέ σκοπό τή στρατηγική ἀνατροπή τοῦ ἐχθροῦ. Τήν ἀλλαγή αὐτή πρός ὄφελός μας στό συσχετισμό τῶν δυνάμεων δέν πρέπει νά τήν καταλαβαίνουμε μηχανικά, γενική καί σέ πανελλαδική κλίμακα. Ἐπιδίωξή μας πρέπει νᾆναι νά πετύχουμε τήν ἀλλαγή αὐτή στό κρίσιμο σημεῖο, πού ἐμεῖς θά διαλέξουμε καί στήν κατάλληλη γιά μᾶς στιγμή. Ἀπό δῶ βγαίνει καί ἡ ἐξαιρετική σημασία πού ἔχει γιά τή στρατηγική αὐτή ἐπιδίωξή μας ἡ μέ μικρές δυνάμεις καί μέ ἀντάρτικη ταχτική ἀδιάκοπη παρενόχληση καί φθορά τοῦ ἐχθροῦ σέ τέτοιους ζωτικούς γι' αὐτόν χώρους καί κόμβους ὅπου εἶναι ὑποχρεωμένος νά κρατᾶ πολλαπλάσιες, σέ σύγκριση μέ τίς δικές μας μικροομάδες, δυνάμεις γιατί ἄν δέν τὤκανε αὐτό θά ἐγκατέλειπε ἤ θά ἔχανε θέσεις, πού χωρίς τήν κατοχή καί τή διαφύλαξή τους δέν ἔχει τή δυνατότητα νά πολεμήσει.

Ἀκριβῶς σ' αὐτόν τόν τομέα ἐκδηλώνεται ἕνα ἀπ' τά βασικά καί κύρια χαραχτηριστικά γνωρίσματα πού ἔχει ἕνας λαϊκός ἐπαναστατικός στρατός; παρά τό ὅτι σέ σχέση μέ τόν ἀντίπαλό του ὑστερεῖ πολλαπλάσια τόσο ἀριθμητικά ὅσο καί ἀπ' τήν ἄποψη τοῦ ὑλικοῦ, ὅμως, χάρη ἀκριβῶς στή λαϊκή ἐπαναστατική ἰδιότητά του, πού τόν δένει ἀδιάρρηχτα μέ τό λαό, μπορεῖ νά πολεμᾶ μέ μικρές δυνάμεις σέ ὅλες τίς περιοχές τῆς χώρας, γιατί παντοῦ ὁ λαός τόν ὑποστηρίζει καί τόν καλύπτει, πράγμα πού ποτέ δέ μπορεῖ νά ἐφαρμόσει ἤ νά πετύχει ἕνας ἀντιλαϊκός ἐκμεταλλευτικός στρατός, ξένος ἤ ντόπιος. Μέ τόν τέτοιο πόλεμό του ὁ λαϊκός ἐπαναστατικός στρατός πετυχαίνει τήν ἀναγκαία διάσπαση καί φθορά στίς ἐχθρικές δυνάμεις, πράγμα πού ἐπιτρέπει στό στρατό μας, στήν κατάλληλη στιγμή, νά ἐξασφαλίσει στό ἀποφασιστικό σημεῖο, πού ὁ ἴδιος θά διαλέξει, τόν ἀναγκαῖο συσχετισμό δυνάμεων γιά τό πέρασμα στή στρατηγική ἀντεπίθεση, στήν ἀποφασιστική ἀνατροπή, στό κυνήγημα καί τήν ἐξόντωση ἤ αἰχμαλωσία τοῦ ἀντίπαλου.

Ἡ στρατηγική τοῦ ἀμερικανοαγγλικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καί τοῦ μοναρχοφασισμοῦ εἶναι, παρά τήν μεγάλη ἀριθμητική καί ὑλική ὑπεροχή πού διαθέτει, ἀντιεπιστημονική καί ἀνεδαφική, γιατί στηρίζεται καί ἐξυπηρετεῖ πολιτική πού κατεργάζεται τό χαντάκωμα τῆς Ἑλλάδας καί τόν ἐξανδραποδισμό τοῦ λαοῦ μας. Αὐτό στερεῖ τό μοναρχοφασισμό ἀπό κάθε ἠθική δικαίωση σ' ἕναν πόλεμο λαϊκο-απελευθερωτικό, ὅπου περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλο πόλεμο, ὁ ἠθικός παράγοντας εἶναι γιά τή νίκη καθοριστικός καί ἀποφασιστικός.

Ἀντίθετα, ἡ στρατηγική τοῦ Δ.Σ.Ε εἶναι ἐπιστημονική καί βιώσιμη, γιατί, παρ' ὅλη τήν ἀριθμητική καί ὑλική ὑστέρησή του, ἐξυπηρετεῖ τήν πολιτική τοῦ λαοῦ, τήν πολιτική πού ἀπορρέει ἀπ' τό λαό καί ἀνταποκρίνεται ἀπόλυτα στά συμφέροντά του, γιατί μόνο μέ τήν ἐπικράτηση τῆς πολιτικῆς αὐτῆς μπορεῖ νά ὑπάρξει καί νά σταθεῖ ἀνεξάρτητη, λεύτερη, δυνατή δημοκρατική Ἑλλάδα. Αὐτό δίνει στό Δ.Σ.Ε

τήν ἠθική ἐκείνη ὑπεροχή καί ἀνωτερότητα, πού εἶναι, σέ τελευταία ἀνάλυση, ἡ καθοριστική καί ἡ ἀποφασιστική γιά τή νίκη. Μόνον ὅταν ἀξιοποιήσει ἐξαντλητικά τήν ὑπεροχή του αὐτή, ὁ Δ.Σ.Ε θά νικήσει τελικά. Αὐτοῦ βρίσκεται τό «μυστικό» του ὅπλο. Καί ἐδῶ ἀκριβῶς πέφτουν ἀποφασιστικά ὄξω, κάνουν «θανάσιμο ἁμάρτημα», ὅλοι ὅσοι προσκολλημένοι σέ ἀντιλαϊκές παραδόσεις καί σέ ξένες ἐπιδράσεις, πού μᾶς ἔρχονται ἀπ' τόν ἀστικό στρατό εἴτε ἀπ' τήν ἀρνητική πλευρά τῆς κληρονομιᾶς τοῦ ΕΛΑΣ, παραγνωρίζουν ἤ ὑποτιμᾶν τό ἀκαταμάχητο αὐτό ὅπλο τοῦ Δ.Σ.Ε., πού ἀποτελεῖ τή βάση τῆς ἀνωτερότητας καί τῆς ὑπεροχῆς του ἀπέναντι στό μοναρχοφασισμό, τό βασικό ἀγκωνάρι γιά τή νίκη.

Ἐδῶ μποροῦμε νά προσθέσουμε καί τοῦτο: Ἄν ἔχουμε δυσκολίες ἐπισιτιστικές καί στρατολογίας—καί ἔχουμε πολλές, περισσότερες ἀπ' τίς κανονικές,—αὐτό ὀφείλεται ὄχι τόσο στή δουλειά τοῦ ἐχθροῦ, (ἄδειασμα χωριῶν κ.λ.π) ὅσο στή διαστρέβλωση πού γίνεται στή λαϊκο-δημοκρατική πολιτική μας ἀπό πολλά στελέχη καί μαχητές μας, πού πολλές φορές κάνουν πόλεμο σάν ἀστικός καί ὄχι σάν λαϊκο-ἐπαναστατικός στρατός καί ἔτσι στεροῦν τό Δ.Σ.Ε ἀπ' τό σοβαρότερο ὅπλο του: τούς δεσμούς του μέ τό λαό, αὐτούς πού τοῦ δίνουν τήν ἀκαταμάχητη ἠθική ὑπεροχή ἀπέναντι στόν ἀντίπαλό του. Ἔτσι συχνά καταφέρνουμε μέ τήν κακή καί ἀντιλαϊκή συμπεριφορά μας ὄχι μόνον τούς παρασυρμένους ἀπ' τόν ἀντίπαλο ἐργαζόμενους νά μήν τούς κερδίζουμε μέ τό μέρος μας, μά νά χάνουμε εἴτε νά ψυχραίνουμε ἀνθρώπους, πού ἰδεολογικά-πολιτικά εἶναι δικοί μας. Μέ τέτοια συμπεριφορά, εἶναι αὐτονόητο, ὑποσκάφτουμε τήν πολιτική ὑπεροχή καί τήν ἠθική ἀνωτερότητα τοῦ Δ.Σ.Ε., ὁπότε διακινδυνεύουμε καί τήν ἐπιτυχία, μιά καί ὁ ἐχθρός εἶναι ἀκόμα ἀριθμητικά καί ὑλικά σέ καλύτερη ἀπό μᾶς θέση. Νά γιατί, γιά ἕναν λαϊκο-επαναστατικό στρατό, ʽζωτικό καί ἀποφασιστικό εἶναι νά διατηρεῖ καί ν' ἀναπτύσσει ἀκούραστα τούς δεσμούς του μέ τό λαό σάν τήν κύρια καί βασική πηγή, προϋπόθεση γιά τή νίκη. Νά γιατί στελέχη καί μαχητές τό ζήτημα αὐτό πρέπει νά τό προσέχουν σάν τά μάτια τους. Νά γιατί στό σημεῖο αὐτό δέν πρέπει ν' ἀνεχόμαστε κανένα στραπάτσο καί παρέκκλιση.

***

Ξεκαθαρίζοντας σέ γενικές γραμμές, ὅπως πιό πάνω, τή βασική κατεύθυνση τῆς στρατηγικῆς μας ἐπιδίωξης, πρέπει νά τονίσουμε ὅτι ἡ πραγματοποίησή της ἐξαρτᾶται καί ἀπό μιά σειρά ἄλλους παράγοντες. Ἡ στρατιωτική ἐπιστήμη καί ἡ πολεμική τέχνη (στρατηγική, ἐπιχειρησιακή καθοδήγηση, ταχτική) ἔχουν τούς νόμους καί τούς κανόνες τους. Ἡ γνώση καί ἡ κατάχτησή τους εἶναι προϋπόθεση γιά τή νίκη. Χρειάζονται ὅμως βαθειά μελέτη, ζωντανή προσαρμογή καί λαϊκο-επαναστατικό δημιουργικό ἐμπλουτισμό σέ ἀνταπόκριση μέ τίς δικές μας συγκεκριμμένες συνθῆκες. Τά ἐξαγόμενα γιά τήν ταχτική μας ἀπ' τήν στρατηγική διευκρίνηση τῶν στρατιωτικοπολεμικῶν ἐπιδιώξεών μας ὑπογραμμίζουν τήν ἐξαιρετική σημασία πού ἔχουν γιά μᾶς τέτοιες μορφές πάλης, ὅπως ἡ ἀκούραστη φθορά τοῦ ἐχθροῦ παντοῦ καί πάντοτε, τό ἀδιάκοπο σφυροκόπημά του στά νευραλγικά του σημεῖα, τό φούντωμα τῆς ἔνοπλης πάλης στίς πόλεις, ἡ δράση τῶν ἐλεύθερων σκοπευτῶν καί τῶν σαμποταριστῶν, οἱ βαθειές καταδρομικές διεισδύσεις στά νῶτα τοῦ ἐχθροῦ, ἡ συστηματική διαφωτιστική καί διαλυτική δουλειά μέσα στίς γραμμές του κ.λ.π. Βασικό χαραχτηριστικό γνώρισμα γιά τήν ταχτική μας πρέπει νάναι ὁ ἐλιγμός, ἡ ἀδιάκοπη κίνηση, ὁ αἰφνιδια-

σμός, πράγμα πού προβάλλει μεγάλες ἀπαιτήσεις τόσο στόν ἀξιωματικό καί τό μαχητή μας ὅσο καί σ' ὁλόκληρο τό τμῆμα καί τό σχηματισμό. Αὐτό δέν πρέπει νά μᾶς κάνει νά ξεχνᾶμε τήν ἀποφασιστική σημασία, πού ἔχει γιά νά κερδηθεῖ μιά μάχη, κάτω ἀπό ὁρισμένες συνθῆκες, ἡ ἱκανότητα σωστά νά ἐχτιμᾶς καί νά ἐκμεταλλεύεσαι τό ἔδαφος, καλά νά ὀργανώνεις τίς θέσεις σου.

Αὐτήν τήν πολεμική τέχνη πρέπει, νά μελετήσουμε, νά τή διαπλάσσουμε, νά τήν καταχτήσουμε καί ἀφομοιώσουμε, νά τήν ἐνστερνιστοῦμε ὅλοι μας, τά στελέχη μας, στρατιωτικά καί πολιτικά, οἱ μαχητές, ὁλόκληρος ὁ Δ.Σ.Ε σάν ἑνιαῖο, συνειδητό, πειθαρχημένο σύνολο. Ἄν τήν τέτοια πολεμική τέχνη τήν ἑνώσουμε μέ τήν πολιτικοηθική ἀνωτερότητα τοῦ μαχητῆ μας, μέ τόν ἀπαράμιλλο ἡρωϊσμό καί τήν αὐτοθυσία του, τότε δημιουργοῦμε μιά δύναμη πού τίποτα δέν μπορεῖ νά τήν νικήσει.

Ἐδῶ, φυσικά, πρέπει νά ξεπεράσουμε καί νά ὑπερνικήσουμε ὁρισμένες κακές, ξένες, ἐπιδράσεις καί κληρονομιές. Ἡ «κλασική» ἀστική πολεμική τέχνη ἀποφθέγγεται ὅτι γιά νά κάνεις πόλεμο καί πολύ περισσότερο γιά νά νικήσεις, πρέπει νἄχεις ἐξασφαλισμένη μιά μαθηματικά καθορισμένη ὑλική καί ἀριθμητική ὑπεροχή ἀπέναντι στόν ἀντίπαλό σου. Ἡ ἱστορία τῶν ἐπαναστατικῶν στρατῶν, στή Γαλλία στά 1793—98, στήν Ἑλλάδα στά 1821, στή Σοβιετική Ρωσία στά 191—22, στήν Κίνα ἐδῶ καί εἴκοσι χρόνια συνέχεια, κ. ἄ. ἀνατρέπει ξώφθαλμα τό τέτοιο ἀστικό, ἀντιδραστικό δόγμα. Στίς μέρες καί στή χώρα μας, μπροστά στά μάτια μας, ὁ μοναρχοφασισμός δυό χρόνια τώρα, παρά τό ὅτι ἔχει ἐξασφαλισμένη τήν ἀνώτερη δυνατή ἀριθμητική καί ὑλική ὑπεροχή, δέ μπόρεσε νά ἐπιβληθεῖ γιατί ἀπ' τό στρατιώτη του λείπει τό πρωταρχικό: ἡ πίστη, τό ἠθικό, ὁ δεσμός μέ τό λαό.

Ὁ Στάλιν ἔτσι ἐξηγοῦσε τίς ἐπιτυχίες πού εἶχε ὁ Κόκκινος στρατός στά 1918 στό Τσαρίτσιν (τώρα Στάλινγκραντ) ἐνάντια στόν Κρασνώβ: «Οἱ ἐπιτυχίες τοῦ στρατοῦ μας πρίν ἀπ' ὅλα ἐξηγοῦνται ἀπ' τή συνειδητότητα καί τήν πειθαρχία του. Οἱ στρατιῶτες τοῦ Κρασνώβ ξεχωρίζουν γιά τήν καταπληχτική στενοκεφαλιά καί τήν ἀμάθεια τους, γιά τήν πλήρη ἀπόσπασή τους ἀπ' τόν ἐξωτερικό κόσμο. Δέν ξέρουν γιά τί πράγμα πολεμοῦν. «Μᾶς διάταξαν καί μεῖς εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά πολεμᾶμε», ἀπαντᾶν στήν ἐξέταση ὅταν πιάνονται αἰχμάλωτοι. Ἄλλο πράγμα εἶναι ὁ κόκκινός μας φαντάρος. Περήφανα λέει ὅτι εἶναι στρατιώτης τῆς ἐπανάστασης, ὅτι πολεμᾶ ὄχι γιά τά κέρδη τῶν κεφαλαιοκρατῶν, μά γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ρωσίας, τό ξέρει αὐτό καί πάει θαρραλέα στή μάχη μέ ἀνοιχτά τά μάτια. Ἡ δίψα γιά τήν τάξη καί τήν πειθαρχία ἀνάμεσα στούς κόκκινους φαντάρους φτάνει σέ τέτοιο σημεῖο, πού ὄχι σπάνια οἱ ἴδιοι τιμωροῦν τούς «ἀνυπάκουους» καί τούς λίγο πειθαρχημένους συντρόφους των». Ὁ Δ.Σ.Ε στό δρόμο του ἀκολουθᾶ τό παράδειγμα αὐτοῦ τοῦ στρατοῦ καί ξερριζώνει τίς ξένες ἐπιδράσεις καί τίς κακές παραδόσεις, πού συχνά γιά φορεῖς τους ἔχουν τούς μόνιμους ἀξιωματικούς πού μᾶς ἦρθαν καί μᾶς ἔρχονται ἀπ' τόν ἀστικό στρατό. Οἱ ἀξιωματικοί αὐτοί κατέχουν πολύτιμες τεχνικές γνώσεις, πρόσφεραν πολλά στόν ΕΛΑΣ καί βοηθᾶν σήμερα οὐσιαστικά στή δημιουργία τοῦ Δ.Σ.Ε. Ὁ Λένιν τό Νοέμβρη τοῦ 1918 μιλώντας γιά τήν χρησιμοποίηση ἀπ' τόν Κόκκινο στρατό ἀξιωματικῶν ἀπ' τόν παληό ρούσσικο στρατό εἶπε «ἄν δέν τούς πέρναμε στήν ὑπηρεσία μας.... δέ θά μπορούσαμε νά φτιάσουμε στρατό». Αὐτό ἔχει καί γιά μᾶς τήν ἀξία του, ὅπως καί τό ἄλλο,

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΣΟΒΟΥ

18/10/47 — 23/10/47

Ἀπὸ μελέτη τοῦ Γραφείου ἐπιχειρήσεων τοῦ Γ. Α.

Στὴν περίοδο αὐτὴ ὁ μοναρχοφασιστικὸς στρατος, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ σειρὰ ἀποτυχημένες τοπικὲς ἐκστρατεῖες ποὺ ἐνήργησε σὲ διάφορες περιοχὲς (Ρούμελη—Θεσσαλία — Παΐκο Καϊμακτσαλάν), βρίσκονταν γενικὰ σὲ μιὰ ἀμυντικὴ στατικὴ διάταξη.

Εἰδικὰ στὴν περιοχὴ Μετσόβου, γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς κυριαρχίας του στὴ στρατηγικὴ αὐτὴ θέση καὶ τοῦ ἐλέγχου τῆς βασικῆς ὁδικῆς ἀρτηρίας Καλαμπάκα—Μέτσοβο—Γιάννενα, εἶχε διαταγμένες τὶς δυνάμεις του (δυὸ ταξιαρχίες πεζικοῦ) κατὰ μῆκος τοῦ δρόμου, κατέχοντας ἀπ' τὴ βόρεια πλευρὰ ὁρισμένα δεσπόζοντα ὑψώματα σὲ μικρὸ βάθος. Ἀναλυτικὰ ἡ διάταξη τοῦ ἐχθροῦ στὶς 17—18 τοῦ Ὀχτώβρη 1947 φαίνεται στὸ σχεδιάγραμμα ὑπ' ἀριθ. 1.

Τὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο μὲ βάση τὶς γνωστὲς πληροφορίες γιὰ τὸν ἐχθρὸ καὶ τὶς ὑπάρχουσες δυνατότητες, ἀνέθεσε στὸ Ἀρχηγεῖο Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας νὰ ὀργανώσει καὶ νὰ ἐχτελέσει, σὲ συνεργασία καὶ μὲ τὸ Ἀρχηγεῖο Ἠπείρου, ἀποφασιστικὴ ἐπιθετικὴ ἐπιχείρηση κατὰ τοῦ Μετσόβου μὲ σκοπό:

α) Τὴν ἐξάρθρωση τῆς ἐχθρικῆς ἀμυντικῆς διάταξης στὸν τομέα Μετσόβου (Πλάκα—Τσούμα—Προφήτης Ἠλίας Μετσόβου—Καρακόλι —Καλιγωμένο Ἀλῶνι), τὴν ἀνατροπή της καὶ τὴν κατάληψη καὶ διατήρηση τοῦ Μετσόβου. β) Τὴν ὁριστικὴ διακοπὴ τοῦ δρόμου Καλαμπάκα—Μέτσοβο—Γιάννενα. γ) Τὴν ὑποδοχὴ τῶν τμημάτων μας Θεσσαλίας ποὺ βρίσκονταν σὲ πορεία στὴν περιοχὴ Τζουμέρκων, κατευθυνόμενα πρὸς Βωβοῦσα.

Ταυτόχρονη ἐκδήλωση ἐπιθετικῆς ἐνέργειας ἀπὸ τὰ τμήματα Ἀρχηγείου Ἠπείρου δυτικὰ τοῦ Μετσόβου, μὲ σκοπὸ τὴν ἀνατροπὴ στὸν τομέα αὐτὸν τῆς ἐχθρικῆς διάταξης ἢ τὴν ἀγκίστρωση τοῦ ἐχθροῦ στὶς θέσεις του καὶ τὴν ὁπωσδήποτε ἀπαγόρευση ἐνίσχυσης τῶν δυναμεών του στὸ Μέτσοβο.

Γιὰ τὴν ἐπιχείρηση αὐτὴ διατέθηκαν: α) γιὰ τὴν κύρια ἐνέργεια στὸ Μέτσοβο 4 τάγματα Μακεδονίας καὶ μιὰ διλοχία Ἠπείρου. Στὸν τομέα δυτικὰ Μετσόβου 2 τάγματα Ἠπείρου.

Γιὰ δευτερεύουσες ἐνέργειες σὲ στόχους τῆς ἐκλογῆς τῶν δύο Ἀρχηγείων, κυρίως κατὰ μῆκος τοῦ δρόμου, οἱ διαθέσιμες δυνάμεις τους στὴν περιοχή.

Γιὰ τὴ διεύθυνση τῆς ἐπιχείρησης ὁρίστηκε κοινὴ διοίκηση ἀπὸ τὸ Ἀρχηγεῖο Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ ἕνα μέλος τῆς διοίκησης τοῦ Ἀρχηγείου Ἠπείρου.

ΔΙΑΤΑΓΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Σὰν σκοπὸς μπῆκε ὅπως καθορίζονταν ἀπ' τὴ διαταγὴ τοῦ Γ. Α. Ἡ κατανομὴ τῶν δυνάμεων ποὺ διατέθηκαν στὸν τομέα Μετσόβου ἔγινε ὅπως δείχνει τὸ σχεδιάγραμμα ὑπ' ἀριθ. 1.

Ἀποστολὲς α) στὸν τομέα Μετσόβου:

ποὺ εἶπε πάλι ὁ Λένιν γιὰ τοὺς πολιτικοὺς ἐπίτροπους: «Χωρὶς τὸν πολιτικὸ ἐπίτροπο δὲ θἄχαμε Κόκκινο στρατό».

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἑνότητα χρειάζεται καὶ ὁ Δ.Σ.Ε. Ἑνότητα τῆς στρατιωτικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πολεμικῆς τέχνης μὲ τὴν πολιτικὴ συνειδητότητα καὶ τὸ λαϊκο-επαναστατικὸ ἠθικό. Ὁ καλὸς στρατιωτικὸς μαζὶ μὲ τὸν καλὸ πολιτικὸ ἐπίτροπο, σὰν μιὰ ἑνότητα καὶ προσωπικὴ ἀκόμα, ὅπου εἶναι αὐτὸ δυνατό.

Ὅταν μπορέσουμε νὰ ἀξιοποιήσουμε ἐξαντλητικὰ τοὺς δυὸ αὐτοὺς παράγοντες ποὺ γιὰ μᾶς εἶναι ἕνα ἀδιαίρετο σύνολο, τότε ἐξασφαλίζουμε ἀτράνταχτα τὶς προϋποθέσεις τῆς νίκης. Σ' αὐτὸν τὸ δρόμο βαδίζει κιόλας ἀκλόνητα ὁ Δ.Σ.Ε. Καθῆκον ὅλων μας εἶναι, δεκαπλασιάζοντας τὶς προσπάθειές μας, νὰ ἐπιταχύνουμε ὅσο μπορεῖ τὴν πορεία του πρὸς τὸ τέρμα.

Τό Ι τάγμα νά έγκατασταθεῖ ἰσχυρά στά δεσπόζοντα ὑψώματα κατά μῆκος τῆς κορυφογραμμῆς Τσακοῦλι—Ταμποῦρι Θανασάκη—Ἄσπρα Λιθάρια καί νά ἀπαγορέψει κάθε ἐχθρική κίνηση πρός Μέτσοβο, ἀπό ἀνατολική κατεύθυνση.

Τό ΙΙ τάγμα νά ἐξουδετερώσει τίς ἐχθρικές ἀντιστάσεις στά ὑψώματα Τσούμα Τσοῦμες καί νά συνεχίσει τήν ἐπίθεση του πρός Καρακόλι, ἐνισχύοντας μέ ἕνα λόχο τήν προσπάθεια τοῦ ΙΙΙ τάγματος πρός τή πόλη.

Τό ΙΙΙ τάγμα νά ἐνεργήσει ἀποφασιστική ἐπιθετική διείσδυση πρός τό Μέτσοβο, παίρνοντας ἔγκαιρα μέτρα κάλυψης ἀπό Ἀνήλιο.

Τό ΙΥ τάγμα, σύν διλοχία Ἠπείρου, νά καταλάβει τό ὕψωμα Καλιγωμένο Ἀλῶνι καί μέ βάση ἐξόρμησης τό ὕψωμα αὐτό νά ἐπιτεθεῖ κατά τῶν ἐχθρικῶν θέσεων στό Καρακόλι, νά ἐξουδετερώσει τόν ἐχθρό καί νά καταλάβει τήν τοποθεσία.

β) Στόν τομέα Ἀρχηγείου Ἠπείρου: Δυό τάγματα μεῖον δυό λόχοι νά κινηθοῦν ἀπό 5 Ἀλώνια καί ἀπό βάσεις ἐξόρμησης κοντά στούς ἐχθρικούς στόχους Σκαλοπούλα—Φλάμπουρο νά ἐνεργήσουν ἀποφασιστική ἐπίθεση γιά τήν ἐκτόπιση τοῦ ἐχθροῦ. Νά συνεχίσουν μετά τήν πίεση τοῦ ἐχθροῦ πρός τό δημόσιο δρόμο μέ σκοπό νά πετύχουν τήν ἀπομόνωση τοῦ Μετσόβου ἀπό την κατεύθυνση Μπαλντούμας—Ἰωαννίνων.

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

α) Τομέας Μετσόβου (σχεδιάγραμμα ἀριθ. 2).

Τό Ι τάγμα κατέλαβε τά δεσπόζοντα ὑψώματα καί ἀπέκοψε τό Μέτσοβο ἀπό ἀνατολικά, ἔτσι πού δέ μπόρεσε ὁ ἐχθρός, παρά τίς συνεχεῖς σοβαρές προσπάθειές του, νά φέρει ὡς τίς 13)10 ἐνισχύσεις ἀπό τήν περιοχή Κουτσούφλιανης Καλαμπάκας.

Τό ΙΙΙ τάγμα μέ ἕνα λόχο του πέτυχε διείσδυση στό Μέτσοβο. Ὁ λόχος αὐτός ἐξουδετέρωσε τίς ἐχθρικές ἀντιστάσεις τῆς πόλης, δέ μπόρεσε δμως νά ἐκτοπίσει τόν ἐχθρό ἀπό τήν δυτική παρυφή πού ὑποστηρίζονταν ἀπό τό Καρακόλι καί τελικά περιορίστηκε στά σπίτια τῆς ἀνατολικῆς παρυφῆς.

Τά δυό ἄλλα τάγματα (ΙΙ καί ΙΥ) δέν μπόρεσαν νά καταλάβουν τούς ἀντικειμενικούς τους σκοπούς καί συνέχισαν ὡς τό τέλος τίς ἐπιθετικές του προσπάθειες στίς ἴδιες κατευθύνσεις χωρίς ἀποτέλεσμα.

β) Τομέας ἀρχηγείου Ἠπείρου.

Τά τμήματα Ἠπείρου ἀφοῦ κατέλαβαν μέ σχετική καθυστέρηση τούς πρώτους ἀντικειμενικούς σκοπούς, συνέχισαν μέ ἐπιτυχία τήν ἐπιθετική τους προσπάθεια, ἀναπροσαρμόζοντας διαρκῶς τή διάταξή τους καί κατόρθωσαν νά ἐκτοπίσουν το ἐχθρό διαδοχικά ἀπό ὅλες τίς θέσεις πού κατεῖχε βορείως τοῦ δρόμου, πρίν τό Δεμάτι ὅπου προσκρούσανε σέ ναρκοπέδια καί συρματοπλέγματα καί δέ μπόρεσαν νά τό καταλάβουν.

Ἔτσι στις 22)10 ἡ ἐπιθετική ὁρμή τῶν τμημάτων μας εἶχε ἀνακοπεῖ. Ὁ ἐχθρός ἐξακολουθοῦσε νά κατέχει στόν τομέα Μετσόβου τίς βασικές του θέσεις (Καρακόλι-Τσούμα) καί εἶχε στό μεταξύ κατορθώσει νά φέρει ἐνισχύσεις ἀπό Δεμάτι Χρυσοβίτσα στό Καρακόλι Μετσόβου. Ἀπό τίς 23)10 ὁ ἐχθρός ἄρχισε νά ἐκδηλώνει ἐπιθετικές ἐνέργειες. Το Γενικό Ἀρχηγεῖο μπροστά στήν κατάσταση αὐτή διέταξε τή διακοπή τῆς ἐπιχείρησης καί τήν αναδιάταξη τῶν τμημάτων μας.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Μέ βάση τήν ἀποστολή πού πῆρε ἀπό τό Γενικό Ἀρχηγεῖο ἡ διεύθυνση τῆς ἐπιχείρησης (ἀναφέρεται ἀναλυτικά στο πρῶτο κεφάλαιο) ἦταν ὑποχρεωμένη γιά νά καθορίσει τόν τρόπο ἐνέργειάς της, νά πάρει ὑπόψη της τρία βασικά στοιχεῖα. Ἀπό τήν μελέτη τῶν στοιχείων αὐτῶν θά ἔβγαινε ὁ τρόπος ἐνέργειας, ἡ κατανομή τῶν δυνάμεών της καί οἱ ἀποστολές τῶν τμημάτων.

Τό πρῶτο στοιχεῖο ἦταν ἡ διάταξη τοῦ ἐχθροῦ γενικά καί ειδικά στόν τομέα Μετσόβου, ὅπου σύμφωνα μέ τήν ἀποστολή θά γίνονταν ἡ κύρια προσπάθεια. Στόν τομέα αὐτόν ὁ ἐχθρός στήριζε βασικά τήν ἄμυνά του στό Καρακόλι καί στο προωθημένο σημεῖο Τσοῦμα-Τσοῦμες, πού τά κατεῖχε μέ 1 τάγμα πεζικοῦ ἐνισχυμένο ἀπο λίγους χωροφύλακες καί πιθανόν μιά διλοχία πού εἶχε φέρει στό Μέτσοβο ἐκεῖνες τίς μέρες ἀπό ἄλλη περιοχή. Κατάληψη καί διατήρηση τοῦ Μετσόβου, χωρίς νά πέσει τό Καρακόλι πού ἦταν πολύ κοντά καί δέσποζε πάνω στήν πόλη, δέν ἦταν δυνατή. Ἄν ἔπεφτε τό Καρακόλι, τό προωθημένο στήριγμα τοῦ ἐχθροῦ στήν Τσούμα δέ μποροῦσε νά σταθεῖ, ὄτε ὅμως καί ἡ κατοχή του ἀπ' τόν ἐχθρό θά μποροῦσε σοβαρά νά ἐπηρεάσει τήν κατάσταση στό Μέτσοβο γιατί τό ὕψωμα αὐτό ἦταν ἀρκετά ἀπομακρυσμένο. Ἡ τέτοια διάταξη τοῦ ἐχθροῦ καθόριζε ὡς ἕνα βαθμό ποιά θάπρεπε νἆναι ἡ κατεύθυνση γιά τό κύριο χτύπημα στόν τομέα Μετσόβου.

Τό δεύτερο στοιχεῖο ἦταν τό ἔδαφος. Ἡ μελέτη τοῦ ἐδάφους δειχνει πώς ἡ κα-

λύτερη κατεύθυνση γιὰ ἐπίθεση στὸ βασικὸ ὕψωμα τοῦ Καρακόλι, ἦταν ἀπὸ Πλάκα—Καλιγωμένο Ἀλῶνι. Ἐκεῖ ὑπάρχει μιὰ συνεχὴς κορυφογραμμή, ποὺ ὁδηγεῖ χωρὶς μεγάλες ἐδαφικὲς ἀνωμαλίες κατ' εὐθεῖαν στὸ Καρακόλι καὶ ὑπάρχει ἀρκετὴ κάλυψη ποὺ ἀσφαλῶς θὰ διευκόλυνε τὴν κίνηση τῶν τμημάτων μέχρι τὶς βάσεις ἐξόρμησης. Ἀκόμα οἱ νότιες πλαγιὲς τοῦ Καλιγωμένου Ἀλωνιοῦ καταλήγουν πάνω στο δημόσιο δρόμο καὶ ἀπὸ κεῖ μποροῦσε μὲ σχετικὴ εὐκολία νὰ ἐξασφαλιστεῖ ὁ ἔλεγχος τοῦ δρόμου.

Το τρίτο στοιχεῖο ἦταν οἱ δυνάμεις ποὺ διαθέταμε ἐμεῖς καὶ τὰ μέσα μας. Συνολικὰ γιὰ τὸν τομεα Μετσόβου διατέθηκαν 4 τάγματα καὶ 1 διλοχία. Ἡ διεύθυνση τῆς ἐπιχείρησης ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ διαθέσει τὶς ἐλάχιστες ἀπαραίτητες δυνάμεις γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς ἐπιχείρησης ἀπὸ ἀνατολικὴ κατεύθυνση καὶ γιὰ χρονικὸ διάστημα 2—3 μέρες. Τὶς ὑπόλοιπες δυνάμεις τομέα Μετσοβου, ἔπρεπε νὰ τὶς προσανατολίσει πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς κύριας προσπάθειας, ὅπου νὰ δράσουν συγκεντρωμένες μὲ μαζικὴ χρησιμοποίηση τῶν βαρειῶν ὅπλων στὸ ἀποφασιστικὸ σημεῖο. Μὲ ἐλάχιστες δυνάμεις μποροῦσε γιὰ ἀπασχόληση μετωπικὴ τοῦ ἐχθροῦ νὰ ἐκδηλώσει ἐπιθετικὴ κίνηση ἀπὸ βορρᾶ.

Μὲ βάση τὶς παρα πάνω σκέψεις, βγαίνει τὸ συμπέρασμα πὼς οἱ δυνάμεις ἔπρεπε νὰ μοιραστοῦν περίπου ὡς ἑξῆς.

1 τάγμα γιὰ νὰ κρατήσει σταθερὰ τὰ δεσπόζοντα ὑψώματα περιοχῆς Κατάρας καὶ νὰ ἀπαγορέψει κάθε ἐχθρικὴ κίνηση πρὸς Μέτσοβο ἀπὸ Καλαμπάκα—Κουτσούφλιανη

1 Διλοχία ἀπὸ Τσοῦμες Ἀρβανίτη καὶ Πατὲ Κυρὰ πρὸς Τσοῦμα καὶ πόλη Μετσόβου.

Τρία τάγματα μὲ ὅλο τὰ διαθέσιμα βαρειὰ ὅπλα (ὅλμοι, πολυβόλα, πάντζερ, πίατ) γιὰ ἀποφασιστικὴ ἐπίθεση προς Καρακόλι ἀπὸ Καλιγωμένο Ἀλῶνι, μὲ ταυτόχρονη προσπάθεια πρὸς τὸ δρόμο γιὰ ἀποκοπὴ τῆς ἐπικοινωνίας τοῦ Μετσόβου μὲ τὴν περιοχὴ Χρυσοβίτσας, Δεμάτι, Μπαλτούμας.

Ὁ τρόπος ὅμως ποὺ ἔκανε τὴν κατανομὴ τῶν δυνάμεών της ἡ διεύθυνση τῆς ἐπιχείρησης καὶ οἱ ἀποστολὲς ποὺ δοθηκαν στὰ τμήματα δείχνουν, ὅτι ἐπιδιώχτηκε ἐξίσου σοβαρὴ προσπάθεια σὲ ὅλο τὸ μέτωπο τῆς ἐχθρικῆς διάταξης ἀπο Κατάρα μέχρι Καλιγωμένο Ἀλῶνι. Μιὰ τέτοια κατανομὴ δὲ μπορεῖ νὰ ἀνταποκρίνεται στὰ δεδομένα τῆς συγκεκριμμένης περίπτωσης ποὺ ἐξετάζουμε, γιατὶ ἐδῶ δὲν ἐπρόκειτο φυσικὰ γιὰ μιὰ πολιορκία τοῦ Μετσόβου, ἀλλὰ γιὰ ἕνα γρήγορο ἀποφασιστικὸ χτύπημα, γιὰ ξεκαθάρισμα τῆς κατάστασης, πρὶν προφτάσει ὁ ἐχθρὸς νὰ συγκεντρώσει πολλὲς δυνάμεις καὶ νὰ ἀποχτήσει ἐπιβλητικὴ ὑπεροχή, πράγμα ποὺ μποροῦσε νὰ τὸ πετύχει μέσα σὲ λίγες μέρες, ὅπως καὶ τὸ πέτυχε.

Σχετικὰ μὲ τὴν ἐχτέλεση.

Ἡ ἐπιχείρηση αὐτὴ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἄρχισε μετατράπηκε βασικὰ σὲ ἀγῶνα μεμονωμένων ταγμάτων.

Δὲν παρουσιάζεται στὴ διάρκεια τῆς διεξαγωγῆς της ζωντανὰ καὶ ἔντονα ἡ ἐπέμβαση τῆς διοίκησης γιὰ τὸ συντονισμὸ τῆς ἐνέργειας, ἰδιαίτερα τῶν δυὸ ταγμάτων ποὺ ἐπιτίθενται πρὸς Καρακόλι. Τὰ τάγματα αὐτὰ ἐνήργησαν ὡς τὸ τέλος ἀνεξάρτητα τὸ ἕνα ἀπ' τὸ ἄλλο, μὲ βάση τὸ ἀρχικὸ σχέδιο. Σωστὸ θἄταν μετὰ τὴν ἀποτυχία τῆς πρώτης ἐπιθετικῆς προσπάθειας, νὰ ἐπέμβει ἡ διεύθυνση τῆς ἐπιχείρησης καὶ ἔχοντας πιὰ ὑπόψη τῆς σταθεροὺς παράγοντες γιὰ τὸν ἐχθρο (δύναμη, θέσεις, βάσεις ὀχυρώσεων, μέσα), νὰ ἀναπροσαρμόσει τὴν ὅλη ἐπιθετικὴ της διάταξη στὸν τομέα Μετσόβου. Ἡ μὴ ἀναπροσαρμογὴ αὐτὴ εἶχε σὰν συνέπεια, νὰ συνεχίζουν τὰ τάγματα τὴν προσπάθειά τους στις ἴδιες κατευθύνσεις, χωρὶς νὰ ἔχουν τελικὰ κανένα ἀποτέλεσμα. Ἀκόμα ἀπὸ τὶς διοικήσεις τῶν ταγμάτων ἔλλειψε στην διάρκεια τῆς μάχης ἡ πρωτοβουλια καὶ ἡ πεποίθηση στὴ δυνατοτητα ἐκπλήρωσης τῆς ἀποστολῆς τους. Δυὸ ὁλόκληρες μέρες (19 καὶ 20.10) ποὺ οἱ ἐχθρικὲς δυνάμεις στὸ Μέτσοβο ἔμεναν οἱ ἴδιες, εἴχαμε τέτοια ἀριθμητικὴ ὑπεροχή, ποὺ δὲν ἦταν δύσκολη ἡ ἐκμηδένιση τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἡ κατάληψη τῆς πόλης. Στὴν ἀποτυχία συνετέλεσε βέβαια ὡς ἕνα βαθμὸ καὶ ἡ ἔλλειψη ἐκρηχτικοῦ ὑλικοῦ, καθὼς καὶ ἡ μὴ χρησιμοποίηση πυροβολικοῦ ποὺ ὀφείλεται σὲ ὄχι ἔγκαιρη ἐξασφάλιση βλημάτων.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Γιὰ νὰ καταλάβουμε ἕνα κατοικημένο τόπο, ποὺ ἔχει πολὺ κοντὰ δεσπόζοντα ὑψώματα ὀχυρωμένα ἀπ' τον ἐχθρο, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐκτοπίσουμε τὸν ἐχθρὸ ἀπὸ τα ὑψώματα αὐτὰ καὶ δημιουργώντας ἐκεῖ δική μας ἰσχυρὴ βάση πυρός, νὰ καταλάβουμε σὲ συνέχεια καὶ πρὶν συνέλθει ἀκόμα ὁ ἐχθρὸς τὸν κατοικημένο τόπο. Ἡ διείσδυση στην πόλη ἀπ' τὴν ἀρχὴ μπορεῖ νὰ βοηθήσει ἀσφαλῶς, ποτὲ ὅμως δὲν πρέπει νἄχει τὸ χαραχτήρα τῆς κύριας ἐνέργειας.

2. Ὅταν μιὰ διοίκηση ἀναλαβαίνει τὴν ὀργάνωση καὶ διεύθυνση μιᾶς ἐπιχείρη-

ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΕ ΚΑΤΟΙΚΗΜΕΝΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

Τοῦ συν. Ν. ΜΠΕΛΟΓΙΑΝΝΗ

Ἂν ρίξουμε ἔστω καὶ μιὰ πρόχειρη ματιὰ στὶς ἐπιχειρήσεις καὶ τὶς μάχες ποὺ δωσε ὁ Δ.Σ. τὸν τελευταῖο χρόνο, (Μάρτης 1947—Μάρτης 1948), ἀμέσως χτυπάει στὸ μάτι ἕνα σοβαρὸ γεγονός: Ὅσες φορὲς συγκρουστήκαμε μὲ τὸν ἐχθρὸ σὲ ἀνοιχτὸ πεδίο, σχεδὸν πάντοτε τὰ καταφέραμε καλά, ἐκτὸς ἀπὸ λίγες περιπτώσεις. Ἀντίθετα, ὅσες φορὲς ἐπιχειρήσαμε νὰ τὸν χτυπήσουμε στὶς φωλιές του, μέσα σὲ κατοικημένους τόπους, σημειώσαμε εἴτε σχετικὴ εἴτε ἀπόλυτη ἀποτυχία στοὺς ἀντικειμενικούς μας σκοπούς. Ἔχουμε, βέβαια, κι' ἐδῶ ἐπιτυχίες, ἀλλὰ εἶναι πολὺ λίγες, ἀποτελοῦν τὶς ἐξαιρέσεις.

Προσπαθώντας, πολλὰ στελέχη μας νὰ ἐξηγήσουν εἴτε καὶ νὰ δικαιολογήσουν αὐτὲς τὶς ἀποτυχίες, τὶς ἀπόδιδαν σὲ μερικὲς λεπτομέρειες καὶ μικροελλείψεις, ποὺ σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν μπορεῖ νὰ εἶχαν ἀποφασιστικὴ ἐπίδραση στὴν ἔκβαση τῆς ἐπιχείρησης. Ἀκόμα εἶναι γεγονὸς ὅτι οἱ μοναρχοφασίστες ἀξιωματικοὶ συγκρατοῦνται καὶ συγκρατοῦν πιὸ εὔκολα καὶ τοὺς στρατιῶτες τους μέσα στοὺς κατοικημένους τόπους. Ἀλλὰ κι' ἐδῶ βασικὴ αἰτία γι' αὐτὲς τὶς ἀποτυχίες μας εἶναι τὸ ὅτι, ἐνῶ ὁ ἐχθρὸς ἔκανε καὶ κάνει μιὰ ἀδιάκοπη προσπάθεια νὰ βελτιώσει καὶ νὰ ἀναπροσαρμόσει τὴν ταχτικὴ του τῆς ἄμυνας μέσα στοὺς κατοικημένους τόπους—σ' ἐμᾶς ἀντίθετα πολλὰ καὶ καλὰ στελέχη μας μέχρι σήμερα ἀκόμη μένουνε πίσω στὴν πρωτόγονη ἐποχὴ τοῦ Λιτοχώρου, κολλημένοι στοὺς πρόχειρους ἀνταρτίστικους αὐτοσχεδιασμούς. Κι' αὐτὴ ἡ καθυστέρηση, αὐτὸ τὸ κοκκάλιασμα ἐκδηλώνεται μὲ περισσότερη ὀξύτητα στὶς ἐπιχειρήσεις ἐνάντια σὲ κατοικημένους τόπους, παρὰ στὶς συγκρούσεις σὲ ἀνοιχτὸ πεδίο. Γιατὶ ἡ ἐπιχείρηση σὲ κατοικημένο τόπο εἶναι πολὺ πιὸ δύσκολη. Δίπλα στὴν παλληκαριὰ ἀπαιτεῖ καὶ μελετημένη ὀργάνωση, μεγάλη μαστοριά, ἐξαιρετικὴ ἀντίληψη, ψυχραιμία, ἐφευρετικότητα κι' ἑτοιμότητα. Οἱ ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἀποτελοῦν, χωρὶς ὑπερβολή, τὴ λυδία λίθο, ὅπου δοκιμάζονται, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, οἱ στρατιωτικές, διοικητικὲς καὶ ὀργανωτικὲς ἱκανότητες καθὼς καὶ ἡ ψυχικὴ ἀντοχὴ τοῦ κάθε στελέχους μας.

* * *

Ἡ κύρια προϋπόθεση γιὰ τὴν ἐπιτυχία μιᾶς ἐπιχείρησης σὲ κατοικημένο τόπο, εἶναι νὰ λείψει κάθε προχειρότητα καὶ τσαπατσουλιὰ καὶ νὰ καθοριστεῖ ἕνα σχέδιο ποὺ θὰ πηγάζει ἀπὸ μιὰ πραγματικὰ ἐπιτελικὴ μελέτη τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων, ἔμψυχων καὶ ἄψυχων καὶ θὰ προβλέπει ἀκόμα καὶ τὴν τελευταία λεπτομέρεια. Τὸ βασικὸ σ' ἕνα τέτοιο σχέδιο εἶναι νὰ βρεῖ ἕναν τέτοιο κρίκο στὴν ἐχθρικὴ διάταξη, ποὺ ὅταν σπάσει αὐτὸς

σης καὶ μάλιστα σοβαρῆς, πρέπει πρὶν ἀκόμα ἀρχίσει τὴν ἐχτέλεσή της, νὰ ἔχει ὑπολογίσει μὲ προσοχὴ ὅλους τοὺς παράγοντες, ὥστε αὐτὴ πρώτη νὰ ἔχει ἀποχτήσει τὴν ἀκράδαντη πεποίθηση πάνω στὴ δυνατότητα ὁλοκλήρωσης τῆς ἀποστολῆς. Τὴν πεποίθησή της αὐτὴ νὰ τὴν κάνει ἔγκαιρα χτῆμα τῶν ἐχτελεστῶν καὶ ἰδιαίτερα τῶν παρακάτω διοικήσεων, ὥστε μὲ τὰ πρῶτα ἐμπόδια καὶ τὶς πρῶτες πιθανὲς ἀποτυχίες, ὄχι μόνο νὰ μὴν ἀνακόπτεται ἡ ἐπιθετικὴ ὁρμή, ἀλλὰ νὰ ἀναζητοῦν ὅλοι τὴν αἰτία τῆς πρώτης ἀποτυχίας στὴ λαθεμένη ἐχτέλεση ἢ τὸ λαθεμένο σχέδιο καὶ ἀναπτύσσοντας στὸν ἀνώτατο βαθμὸ τὴν πρωτοβουλία τους, νὰ προχωροῦν μὲ τὴν ἴδια πίστη γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ σκοποῦ.

3. Ὅτι οἱ ἀνώτερες διοικήσεις ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ προσανατολίζουν τὴ σκέψη τους πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς προετοιμασίας μιανῆς σοβαρῆς ἐπιχείρησης, πρέπει ἀπὸ πολὺ νωρὶς νὰ καταπιάνονται μὲ τὴ συγκέντρωση τοῦ ἀπαραίτητου ὑλικοῦ, ὥστε στὴ δοσμένη στιγμὴ νὰ εἶναι διαθέσιμα. Ἀκόμα, ὅμως, οἱ μονάδες μας πάντα πρέπει να διατηροῦν ἕνα ἀπόθεμα ξεχωριστὸ ἀπὸ τέτοια ὑλικὰ σημασίας (πυρομαχικὰ-ἐκρηχτικά), γιατὶ μὲ τὶς ὑπάρχουσες γνωστὲς δυσκολίες στὸν ἐφοδιασμὸ τοῦ Δημοκρατικοῦ στρατοῦ σὲ πολεμικὸ ὑλικὸ δὲ μποροῦμε κάθε φορὰ νὰ ὑπολογίζουμε στὴ χορήγηση τέτοιων ὑλικῶν ἀπὸ τὶς ἀνώτερες διοικήσεις.

ὁ κρῖκος, τότε δὲ θὰ εἶναι πιὰ δύσκολο νὰ σπάσει καὶ νὰ διαλυθεῖ ὅλη ἡ ἁλυσσίδα τῆς διάταξης τοῦ ἐχθροῦ. Κι' ἀφοῦ καθορίσουμε αὐτὸν τὸν κρῖκο, χρειάζεται ὕστερα νὰ συγκεντρώσουμε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἀποφασιστικὴ ὑπεροχὴ δυνάμεων καὶ πυρῶν κι' ὅλες τὶς ἄλλες μας ἐνέργειες νὰ τὶς ὑποτάξουμε σ' αὐτὴ τὴν κύρια προσπάθεια. Κι' ἀκόμα στὴν ἴδια κατεύθυνση θὰ πρέπει νὰ προσανατολίσουμε κι' ἕνα σημαντικὸ μέρος ἀπὸ τὶς ἐφεδρεῖες μας.

Οἱ ἐνέργειές μας σ' ὅλους τοὺς ἄλλους τομεῖς πρέπει νἄχουν σὰν σκοπό τους, μέχρις ὅτου πετύχουμε τὸν πρῶτο ἀντικειμενικὸ σκοπό, νὰ ἐμποδίσουν τὸν ἐχθρὸ νὰ ἐνισχύσει τὸ σημεῖο ἐκεῖνο τῆς στήριξής του, στὸ ὁποῖο ρίξαμε τὸ κέντρο τοῦ βάρους τῆς ἐπίθεσής μας. Ἂν τώρα αὐτὸς ὁ βασικὸς κρῖκος θἄναι ἕνα δεσπόζον ὕψωμα ἢ μιὰ παρυφὴ ἢ μιὰ συνοικία ἢ ἕνα μεγάλο ὀχυρωμένο χτίριο, αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ τὸ βρεῖ καὶ νὰ τὸ καθορίσει ἡ διεύθυνση τῆς ἐπιχείρησης.

Σ' ἀντίθεση μ' αὐτὴ τὴν ταχτική, ἐμεῖς μέχρι σήμερα, στὶς πιὸ πολλὲς περιπτώσεις, κομματιάζομε ἐξ ἴσου τὶς δυνάμεις μας σ' ὅλες τὶς ἐχθρικὲς ἀντιστάσεις, χωρὶς νὰ συγκεντρώνουμε πουθενὰ ἀποφασιστικὴ ὑπεροχὴ καὶ μερικὲς φορὲς χωρὶς νὰ ξέρουμε καλὰ-καλὰ τί ἐπιδιώκουμε κάνοντας μιὰ ἐπιχείρηση σὲ κατοικημένο τόπο. Ἐπίσης ὑπερεχτιμούσαμε τὸν παράγοντα τῆς ἀπομόνωσης τοῦ στόχου καὶ τῆς πλαγιοφύλαξης ἐνάντια σὲ μακρυνὲς ἐχθρικὲς ἐνισχύσεις, ποὺ πιθανὸν νἄρχονταν κι' ἔτσι πολλὲς φορὲς ἀποσχολούσαμε καὶ διασκορπίζαμε σ' αὐτὸν τὸν τομέα περισσότερες δυνάμεις ἀπ' ὅσες ρίχναμε στὴν κύρια προσπάθεια. Ἔτσι μοιραῖο ἐπακόλουθο ἔπρεπε νἄναι ἡ ἀποτυχία τῆς ἐπιχείρησης. Τὰ συμπεράσματα ἀπὸ τὴν ἐπιχείρηση τοῦ Μετσόβου, ποὺ δημοσιεύονται σ' ἄλλες σελίδες αὐτοῦ τοῦ φύλλου, ἀποτελοῦν ἕνα κλασικὸ ἀρνητικὸ παράδειγμα μιᾶς τέτοιας ταχτικῆς.

Σὲ κάθε μας ἀποτυχία συντελοῦσαν, βέβαια, καὶ μιὰ σειρὰ λεπτομέρειες καὶ μικροελλείψεις, ὅπως π.χ. —«τὰ πάντζερ δὲν πῆραν φωτιά»— ἢ —«δὲν εἴχαμε ψαλίδια γιὰ τὰ συρματοπλέγματα»— ἢ —«οἱ ὅλμοι ἔμειναν πάνω στὰ μουλάρια»— ἢ— «οἱ δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ βρέθηκαν μεγαλύτερες ἀπ' ὅσες τὶς ὑπολογίζαμε» κλπ., κλπ. Κι' οἱ δικαιολογίες ὅμως αὐτὲς ἀποείχνουν στὸ τέλος τὸ ἴδιο πράγμα: Τὴν λλειψη καλῆς προετοιμασίας καὶ ὀργάνωσης τῆς ἐπιχείρησης, ὁπότε θὰ προβλέπονταν ὅλα, μέχρι τὸ παραμικρό.

* * *

Δὲν θὰ ἦταν ἄσκοπο ν' ἀριθμήσουμε ἐδῶ μιὰ σειρὰ ζητήματα καὶ λεπτομερειες, ποὺ πρέπει νὰ προβλεφθοῦν, νὰ λυθοῦν εἴτε νὰ ὀργανωθοῦν, πρὶν ἀκόμα ἐκδηλωθεῖ ἡ ἐπιχείρηση.

Τὰ κυριώτερα ἀπ' αὐτὰ εἶναι:

1) Σωστὲς πληροφορίες γιὰ τὸν ἐχθρό.

2 Καλὴ ἀναγνώριση καὶ μελέτη τῆς τοποθεσίας.

3) Προσεχτικὴ ἐκλογὴ τῆς πιὸ κατάλληλης στιγμῆς γιὰ τὴν ἐκδήλωση τῆς ἐπίθεσης.

4) Αἰφνιδιασμός, ὥστε τὸν πρῶτο ἢ τοὺς πρώτους ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς νὰ τοὺς πετύχουμε σύντομα.

5) Παραπλάνηση μὲ κάθε μέσο τοῦ ἐχθροῦ, σχετικὰ μὲ τὶς προθέσεις μας.

6) Νὰ δώσουμε στὰ τμήματα τὴν πιὸ κατάλληλη γιὰ τὴν ἐπιχείρηση ὀργανωτικὴ διάρθρωση. Ν' αὐξήσουμε τὴ δύναμη πυρὸς τῆς ὁμάδας, προσθέτοντας ἀρκετὰ ἀτομικὰ αὐτόματα, πάντζερ, πολλὲς χειροβομβίδες, ἀκόμα καὶ ὁπλοπολυβόλο.

7) Νὰ ἐξασφαλίσουμε τὸν κανονικὸ ἀνεφοδιασμὸ σὲ πυρομαχικά, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν. Διαφορετικὰ νὰ ξεκαθαρίσουμε στὰ τμήματα ὅτι ὁ ἀνεφοδιασμὸς πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ τὸν ἐχθρό.

8) Τὰ τμήματα νὰ φτάσουν ἔγκαιρα κι' ὅσο τὸ δυνατὸ ξεκούραστα στὴ βάση ἐξόρμησης.

9) Νὰ γίνει καλὸς συντονισμὸς στὴ δράση ὅλων τῶν ὅπλων. Νὰ μελετηθεῖ καλὰ ἡ ὀργάνωση τῆς βάσης πυρός.

10) Ἀντιαεροπορικὴ ἄμυνα, ἀνάλογη μὲ τὰ μέσα ποὺ διαθέτουμε.

11) Καθορισμὸς τῶν ειδικῶν ὁμάδων, ποὺ θ' ἀνοίξουν δρόμο ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ συρματοπλέγματα καὶ τὰ ναρκοπέδια, ἂν ὑπάρχουν τέτοια. Τὶς ὁμάδες αὐτὲς πρέπει νὰ τὶς ἐφοδιάσουμε μὲ κάθε δυνατὸ μέσο ποὺ ὑπάρχει στὴ διάθεσή μας, γιατὶ τὸ πετυχημένο πήδημα αὐτῶν τῶν ἐμποδίων ἀποτελεῖ τὴν καλύτερη ἀρχὴ γιὰ τὴν ἐπιτυχία.

12) Ὁμάδες σαμποτὲρ γιὰ τὶς ἀνατινάξεις ὀχυρωμένων σπιτιῶν, πολυβολείων, τάνκς κλπ.

13) Ὁμάδες ἐλεύθερων σκοπευτῶν, ποὺ θὰ διεισδύσουν ἀμέσως πίσω ἀπὸ τὴν ἀμυντικὴ διάταξη τοῦ ἐχθροῦ.

14) Καλὴ τοποθέτηση τῆς ἐφεδρείας.

15) Σχολαστικὴ ὀργάνωση τῆς κανονικῆς καὶ σύντομης σύνδεσης τῆς διεύθυνσης τῆς ἐπιχείρησης μὲ τὶς παρακάτω μονάδες. Ὁ καθορισμὸς τοῦ σταθμοῦ τῆς διοίκησης καὶ τοῦ ἄξονα τῆς κίνησής του πρέπει νὰ γίνει κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε

ἡ διεύθυνση σὲ καμμιὰ περίπτωση νὰ μὴ χάνει τὴν ἐπαφή της μὲ τὰ τμήματα. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο σημεῖο δὲν εἶναι μικρολεπτομέρεια, ἀλλὰ ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια συστατικὰ τῆς ἐπιτυχίας.

16) Καθορισμὸς τοῦ σταθμοῦ μεταφορᾶς τῶν τραυματιῶν. Νὰ ὁριστοῦν εἰδικοὶ τραυματιοφορεῖς—ποὺ μπορεῖ νἆναι καὶ γυναῖκες.

17) Ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιχείρηση ἔχει καὶ ὁρισμένους συγκεκριμμένους σκοπούς—ὅπως στρατολογία, ἐπιμελητειακὴ ἐκμετάλλευση κλπ—τότε ὁρίζουμε εἰδικὰ συνεργεῖα γι' αὐτὴ τη δουλειά, ὥστε νὰ μὴν ἀπασχολοῦμε τὰ κλιμάκια πυρος. Ἐπίσης νὰ παρθοῦν μέτρα καὶ γιὰ τὴ διανομὴ ἔντυπου ὑλικοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουμε σκοπὸ νὰ κρατήσουμε μόνιμα τὸ στόχο.

Γιὰ τὴν καλύτερη ἐπεξεργασία ὅλων αὐτῶν τῶν σημείων, τὸ προτιμώτερο ἀπ' ὅλα εἶναι—ἐφ' ὅσον οἱ συνθῆκες τὸ ἐπιτρέπουν—να καλέσει ἡ διεύθυνση τῆς ἐπιχείρησης σὲ σύσκεψη τὶς διοικήσεις τῶν ἀμέσως παρακάτω τμημάτων. Μὲ τὴν κολλεχτιβιστικὴ αὐτὴ ἐπεξεργασία θὰ βρεθοῦν οἱ σωστότερες λύσεις καὶ οἱ καλύτεροι συνδυασμοί, ἀλλὰ ταυτόχρονα ὅλοι οἱ διοικητὲς καὶ ἐκτελεστὲς θὰ χωνέψουν καλύτερα τὴν ἀποστολή τους.

* * *

Ἡ ἐπιχείρηση τῆς Σπάρτης μπορεῖ ἐδῶ ν' ἀναφερθεῖ σὰν ἕνα καλὸ παράδειγμα ἀπὸ τὴν πλευρά: 1) Τῆς καλῆς ἐκλογῆς τοῦ στόχου. 2) Τῆς συγκέντρωσης πάνω σ' αὐτὸν πολὺ ὑπέρτερων δυνάμεων μὲ ταυτόχρονη ἀπασχόληση καὶ σύγχυση σ' ὅλους τοὺς ἄλλους τομεῖς τῆς ἐχθρικῆς διάταξης. 3) Τῆς παραπλάνησης τοῦ ἐχθροῦ καὶ 4) Τοῦ αἰφνιδιασμοῦ.

Τὸ κύριο πρόβλημα ποὺ ἀπασχολοῦσε τότε τὸ Ἀρχηγεῖο Πελοποννήσου εἶταν ἡ αὔξηση τῆς δύναμής του μὲ ἐθελοντὲς μαχητές. Ἡ καλύτερη λύση εἶταν ἡ ἀπελευθέρωση τῶν ἀγωνιστῶν ἀπὸ τὶς φυλακὲς τῆς Σπάρτης. Τὸ Ἀρχηγεῖο προσανατόλισε ἀμέσως πρὸς τὴ Σπάρτη ὅλες σχεδὸν τὶς δυνάμεις του. Τὸ μεσημέρι τῆς 22 τοῦ Φλεβάρη μιὰ γερὴ ὁμάδα ἀνταρτῶν ἐμφανίστηκε ἐπιδειχτικὰ σ' ἕνα χωριὸ 5 χιλιόμετρα πρὸς Νότο τῆς Σπάρτης. Οἱ μοναρχοφασίστες ἀμέσως κινητοποίησαν δυνάμεις κι' ἄρχισαν νὰ καταδιώκουν τὴν ὁμάδα, ποὺ τοὺς παράσυρε δεκάδες χιλιόμετρα μακρυὰ ἀπὸ τὴν πόλη. Τὴ νύχτα τῆς ἴδιας μέρας ἐκδηλώθηκε αἰφνιδιαστικὰ ἡ ἐπίθεση ἐνάντια στὴ Σπάρτη ἀπὸ βόρειο κατεύθυνση. Οἱ κύριες δυνάμεις ἐπετέθηκαν στὶς φυλακὲς καὶ οἱ ὑπόλοιπες ἀπασχολοῦσαν τὰ ἄλλα σημεῖα στήριξης τῆς ἐχθρικῆς ἄμυνας, ἐνῶ ἄλλες μικρομάδες εἶχαν εἰσδύσει παντοῦ στὴν πόλη καὶ προκαλοῦσαν σύγχυση καὶ πανικὸ στὸν ἐχθρό.

Ἔτσι ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς πραγματοποιήθηκε χωρὶς μεγάλη δυσκολία. Ἂς σημειωθεῖ ἐπίσης ὅτι ἡ διοίκηση σὲ συνεργασία μὲ τὰ στελέχη—ἐκτελεστές, εἶχε προβλέψει κι' ὅλες σχεδὸν τὶς λεπτομέρειες, καθὼς καὶ ὅλες τὶς πιθανὲς ἐξελίξεις τῆς ἐπιχείρησης.

* * *

Ἡ μελετημένη προετοιμασία καὶ ὀργάνωση μιᾶς ἐπιχείρησης σὲ κατοικημένο τόπο συνδυάζεται μὲ τὴν καλὴ ἐκτέλεσή της. Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ θ' ἀρχίσει ἡ ἐπίθεση, ἕνας ἀπὸ τοὺς κυριώτερους συντελεστὲς τῆς ἐπιτυχίας κι' ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα προβλήματα γιὰ τὸ διοικητή, εἶναι τὸ νὰ μπορέσει νὰ κρατήσει γερὰ στὰ χέρια του τὸν παλμὸ καὶ τὰ νήματα τῆς ἐπιχείρησης. Νὰ μπορεῖ νὰ ζυγιάζει καλὰ καὶ ἀμέσως ὅλες τὶς μεταβολὲς στὴν κατάσταση καὶ πρὸ παντὸς στὴν κατάσταση τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων καὶ νὰ ἐπεμβαίνει ὁποιαδήποτε στιγμὴ χρειαστεῖ. Πολλὲς φορὲς ὅμως σ' ἐμᾶς οἱ διευθυντὲς μιᾶς ἐπιχείρησης σὲ κατοικημένο τόπο ἔφτιαναν τὴ διαταγὴ καὶ ὀργάνωναν τὴν ἐπιχείρηση κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε μόλις ἄρχιζε ἡ μάχη ἔμειναν σχεδὸν ἀπαθεῖς θεατές της.

Ἀπὸ τη στιγμὴ ποὺ ἀρχίζει ἡ ἐπιχείρηση ὁ διοικητὴς χρειάζεται νὰ διευθύνει τη μάχη μὲ σιδερὸ χέρι, χωρὶς δισταγμοὺς καὶ ταλαντεύσεις, μὲ πεῖσμα καὶ ψυχραιμία.

Ἡ προχώρηση στὴν ὀχυρωμένη τοποθεσία πρέπει να γίνεται σχεδὸν πάντοτε κατὰ φαλαγγίδια, μὲ ἀρκετὴ κλιμάκωση σὲ βάθος. Αὐτὸ ἐφαρμόζεται γιὰ ν' ἀποφεύγουμε τὶς μεγάλες ἀπώλειες σὲ στενὸ μέτωπο, νὰ διατηροῦμε μὲ ἀμείωτη ἔνταση τη συνέχιση τῆς προσπάθειας, νὰ πραγματοποιοῦμε μὲ εὐχέρεια ὁποιοδήποτε ἑλιγμὸ καὶ ν' ἀποκρούομε εὐκολώτερα τὶς ἐχθρικὲς ἀντεπιθέσεις. Ἂν ρίξουμε σὰν μπουλούκι τοὺς ἄντρες μας πάνω σ' ἕνα ὀχυρωμένο σημεῖο, τότε τὸ ἀποτέλεσμα θἆναι νἄχουμε ἀμέσως μεγάλες ἀπώλειες καὶ ἴσως σπάσιμο τοῦ ἠθικοῦ τους.

Ἡ προχώρηση δὲν πρέπει νὰ γίνεται ποτὲ ἀπὸ τὴ μέση τοῦ δρόμου. Προτιμώτερο εἶναι νὰ προχωροῦμε τρυπώντας τοὺς τοίχους τῶν συνεχόμενων σπιτιῶν ἢ ἀπὸ τὶς στέγες, ἂν ἔχουν περάσματα κάπως ἀπυρόβλητα. Ἂν χρειαστεῖ νὰ προχωρήσουμε ἀπὸ τὸ δρόμο, τότε νὰ πιάσουμε προκάλυμμα στὶς ἐξώπορτες τῶν σπιτιῶν, σκάλες τῶν ὑπογείων κλπ. καὶ ἂν εἶναι δυνατὸ νὰ προχωροῦμε ἀπὸ τὴν

ἀριστερή μεριά τοῦ δρόμου, γιά νάχουμε περισσοτερη εὐχέρεια βολῆς καί προκάλυψης.

Ἡ προχώρηση δέν πρέπει νά σταματάει οὔτε στιγμή, γιά νά μήν ἐπιτρέπουμε στον ἐχθρο νά πάρει πουθενά τήν πρωτοβουλία. Στήν καρδιά καί στά νῶτα τίς ἐχθρικῆς διάταξης πρέπει να διεισδύσουν ἀμέσως οἱ ἐλεύθεροι σκοπευτές καί σαμποτέρ, γιά νά προξενήσουν ζημιές και νά σκορπίσουν τόν πανικό. Μερικές ὄχι πολύ σοβαρές ἑστίες πυρός μπορεῖ νά τις ὑπερπηδοῦμε ἤ νά τίς παρακάμπτουμε καί ν' ἀφινουμε να τίς ξεκαθαρίζουν ἄλλα τμήματα πίσω μας ἤ οἱ ἐφεδρεῖες. Τά τμήματα πού ἐνεργοῦν στό πρῶτο κλιμάκιο πυρός δέν πρέπει νά ἀσχολοῦνται μέ τή συγκέντρωση λαφύρων.

Τίς ἐπιτυχίες πού θάχουμε στή διάρκεια τῆς ἐπιχείρησης, μεγάλες εἴτε μικρές, πρέπει μέ κάθε τρόπο νά φροντίζουμε, νά τίς μαθαίνουν ὅλοι οἱ μαχητές ὥστε το φρόνημά τους ν' ἀνεβαίνει πιό ψηλά. Καλο θά εἶταν ἐπίσης, σέ μιά ἀποφασιστική στιγμή τῆς μάχης, ἡ διεύθυνση τῆς ἐπιχείρησης νά ἀπευθύνει στούς μαχητές καί τά στελέχη μιά λιγόλογη καί ζωνταvή παρόρμηση, ἔγγραφη εἴτε προφορική— ἀνάλογα μέ τίς συνθηκες. Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, μέ καθε εἴδους ψυχολογικό ὅπλο νά φροντίζουμε νά σπᾶμε το ἠθικό τοῦ ἐχθροῦ, πού ἀμύνεται.

Ἀνάλογα μέ τήν πρόοδο τῆς ἐπιχείρησης πρέπει νά μετακινοῦνται καί τα βαρειά ὅπλα, ἄν ἔχουμε, γιά νά ὑποστηρίζουν πιό ἀποτελεσματικά το πεζικό. Δέν πρέπει νά διστάζουμε νά κάνουμε μέ τό πυροβολικο βολη μέ ἀπ' εὐθείας σκόπευση, φτάνει νά πάρουμε τά κατάλληλα μέτρα ασφάλειας.

***

Πολλά ὠφέλιμα συμπεράσματα καί διδάγματα θα μποροῦσε κανείς νά βγάλει ἀπό τήν ἀρνητική πεῖρα τῆς ἐπιχείρησης τῆς Κομοτινῆς (12-13)11)47). Στή διαταγή ἐπιχείρησης δέν ξεχωρίζει ἕνας βασικός σκοπός καί ἕνας βασικός στόχος. Ἐνῶ διαφαίνεται σάν βασικός σκοπος ἡ ἐπιστράτευση, ὁ τρόπος ἐνέργειας δέν ὑπηρετοῦσε αὐτό το σκοπό. Χρησιμοποιήσαμε πολλές δυνάμεις γιά ἀντιπερισπασμούς καί πλαγιοφυλάξεις σε βάρος τῶν δυνάμεων τῆς κύριας προσπάθειας στήν πόλη. Ἀλλά κι' αὐτές πού ἐνεργοῦσαν μέσα στήν Κομοτινη τίς διασκορπίσαμε στούς διάφορους στόχους, χωρις νά συγκεντρώσουμε ἀποφασιστικη ὑπεροχή ἀπέναντι σ' ἕναν ἀπ' αὐτούς. Ἕνα τμημα ἐκδήλωσε πυρά 25' λεφτά νωρίτερα κι' ἔτσι ἔλειψε τό στοιχεῖο τοῦ αἰφνιδιασμοῦ. Τα στελέχη δέν ἔδειξαν ὅλα τήν ἐπιμονή καί το πεῖσμα που χρειαζότανε. Πολλά δέν μπόρεσαν νά παίξουν ρολο ἡγετικό καί μεταβλήθηκαν σέ ἀκροβολιστές, ἀνιχνευτές, σύνδεσμους, τραυματιοφορεῖς κ.λ.π.

Σέ μερικά τμήματα παρουσιάστηκαν δισταγμοί καί ταλαντεύσεις. Οἱ σταθμοί διοίκησης Ἀρχηγείου καί ταγμάτων βρίσκονταν σέ τέτοια ἀπόσταση, ὥστε ἡ σύνδεσή τους ἀπαιτοῦσε 1 1/2 ὥρα, ἐνῶ ἡ κατάσταση ἄλλαζε ἀπο στιγμή σέ στιγμη! Ἔτσι δεν μποροῦσε νά γινει κανείς συντονισμός. Οἱ ἐφεδρεῖες ἀσήμαντες καί δέν χρησιμοποιήθηκαν καλά. Δέν προσέχτηκε ἡ κατάλληλη διάταξη καί ἀνάπτυξη τῶν ὁμάδων καθώς καί τό βάθος στήν κλιμάκωση τῶν τμημάτων, μέ ἀποτέλεσμα νά κινοῦνται μπουλουκηδόν πολλές φορές καί νάχουμε χωρίς λόγο ἀπώλειες. Δέν εἰσχώρησαν ὁμάδες στά νῶτα τῆς ἐχθρικῆς ἄμυνας. Πολλοί μαχητές μεταβλήθηκαν σέ τραυματιοφορεῖς. Ὁ ὅλμος δέν χρησιμοποιήθηκε κατάλληλα. Ἐπίσης πολλές φορές δέν χρησιμοποιήθηκαν καθόλου τά μπαζοῦκας.

***

Γιά τήν ἐπιχείρηση σέ κατοικημένο τόπο θά μποροῦσε ἴσως κανείς, ἀπό τήν πεῖρα του, ν' ἀραδιάσει μιά σειρά ἀκόμα μικρολεπτομέρειες, παρατηρήσεις καί ὑποδείξεις. Ὅλες αὐτές, βέβαια, ἀνάλογα μέ τίς συνθῆκες, ἔχουν τή χρησιμότητα τους, ἀλλά δέν εἶναι αὐτές πού ἀποφασίζουν τελικά. Ἐκεῖνο πού χρειάζεται εἶναι νά λείψει καί σ' αὐτές τίς περιπτώσεις ἀπό τά στελέχη μας ἡ τσαπατσουλιά, ὁ πρόχειρος αὐτοσχεδιασμός, ἡ μή συναίσθηση τῆς τεράστιας εὐθύνης πού φέρνουν ἀπέναντι στούς ἄνδρες τους καί στον ἀγώνα. Μπροστά στήν ὁρμή τῶν μαχητῶν τοῦ Δ.Σ. τίποτα δέ μπορεῖ ν' ἀντισταθεῖ, ἀρκεῖ οἱ διοικήσεις νἆναι σέ θέση μέ την λαϊκο-ἐπαναστατική πολεμική τέχνη τους καί τήν ὀργανωτική τους δουλειά ν' ἀξιοποιήσουν στόν ἀνώτερο βαθμό αὐτο το ὑπέροχο μαχητικό φρόνημα.

ΜΕΡΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ἀντ)ρχη τῆς ἀεροπορίας

Ἡ ὀργάνωση στὸ Δημοκρατικὸ στρατὸ πέρνει ξέχωρη θέση καὶ ἐξαιρετικὴ σημασία, γιατί σὰν καινούργιος λαϊκὸς ἐπαναστατικὸς στρατός, ὑποχρεωμένος νὰ ἐφαρμόσει λαϊκο-επαναστατική ταχτικὴ, δὲν μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιήσει τὶς δοσμένες μορφὲς ὀργάνωσης τῶν ἀστικῶν στρατῶν. Ἔχοντας νὰ παλαίψει μὲ τὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατό, ποὺ μὲ τὴν ὁλόπλευρη ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ ὑποστήριξη τῶν ἀμερικανο-ἄγγλων ἰμπεριαλιστῶν εἶναι γερὰ ἐξοπλισμένος μὲ τὰ πιὸ τέλεια ὅπλα καὶ τεχνικὰ μέσα, εἶνε ἀριθμητικὰ ὑπέρτερος, ἔχει στρατιωτικο τεχνικὰ καταρτισμένα στελέχη, πρέπει ὁ Δ.Σ.Ε. «νὰ καινοτομήση στὴν ὀργάνωση του, νὰ ἐφαρμόσει πρωτότυπες μορφὲς ὀργάνωσης» γιὰ νὰ ἐξουδετερώσει τὰ πλεονεχτήματα τοῦ ἀντιπάλου καὶ νὰ τοῦ ἐπιβληθεῖ γρήγορα.

Τὶς καινούργιες αὐτὲς μορφὲς ὀργάνωσης, θὰ τὶς βγάλουμε ἀπὸ τὴν ταχτικὴ ποὺ πρέπει νὰ ἐφαρμόσουμε στὸν ἀγῶνα μας, ποὺ εἶναι «λαϊκο ἐπαναστατικὴ καὶ ἀποτελεῖ ἕνα δημιουργικό, ζωντανό, εὐλύγιστο συνδυασμὸ τῆς ταχτικῆς τοῦ ταχτικοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ μὲ τὴν ἀντάρτικη» (Ζαχαριάδης).

Αὐτὸ μᾶς λέει πὼς πρέπει νὰ δημιουργήσουμε μονάδες καὶ τμήματα ταχτικοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ μὲ μεγάλη εὐκινησία καὶ εὐκολία μετασχηματισμοῦ. Θὰ πρέπει δηλ. σὲ κάθε περίπτωση νὰ μπορεῖ νὰ ἀλλάξει ὁ καταμερισμὸς τῆς δύναμης ἀνάμεσα στὰ τμήματα, ἡ δύναμη πυρὸς μὲ συνδυασμὸ τῶν ὅπλων, ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται στὴ δοσμένη στιγμὴ στὴ μορφὴ τοῦ ἀγῶνο ποὺ ἐπιβάλλεται νὰ ἐφαρμόσουμε καὶ ποὺ θὰ μᾶς ἐπιτρέψει ν' ἀντιμετωπίσουμε τὸν ἀντίπαλο μὲ τὶς πιὸ εὐνοϊκὲς γιὰ μᾶς συνθῆκες καὶ νὰ πολλαπλασιάσουμε τὶς πιθανότητες ἐπιτυχίες.

Γι' αὐτὸ μιὰ μόνο μορφὴ ὀργάνωσης δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει κανόνα στὸ Δημοκρατικὸ στρατὸ γιὰ ὅλες τὶς περιοχὲς καὶ χρονικὲς περιόδους.

Οἱ τρόποι τῆς δράσης καὶ κατὰ συνέπεια οἱ μορφὲς ὀργάνωσης, ἐξαρτιῶνται κάθε φορὰ γενικὰ καὶ εἰδικώτερα ἀπὸ τοὺς παράγοντες: ἀπὸ τὶς στρατηγικές μας ἐπιδιώξεις α) τὸ χῶρο μέσα στὸν ὁποῖο θὰ δράσουμε καὶ ἀπὸ ἄποψη ἔκτασης καὶ ἀπὸ ἄποψη ἐδαφικῆς διαμόρφωσης β) Τὶς δυνάμεις ποὺ διαθέτουμε στὸ χῶρο αὐτό. γ) Τὸν ὁπλισμὸ ποὺ ἔχουμε. δ) Τὴ δύναμη τοῦ ἐχθροῦ. ε) Τὴ διάταξη καὶ τὶς προθέσεις τοῦ ἐχθροῦ στ) Τὶς εἰδικὲς ἐπιδιώξεις μας στὸ συγκεκριμμένο αὐτὸ χῶρο.

Μιὰ βασικὴ ὅμως αἰτία εἶναι καὶ τὸ ὅτι πολλοὶ ἀξιωματικοί μας, ποὺ βρίσκονται στὰ ἐπιτελεῖα εἶναι ἀκόμα ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὶς ἀποστεωμένες ὀργανωτικὲς φόρμες τοῦ ἀστικοῦ στρατοῦ, ποὺ γιὰ δεκαετίες ὁλόκληρες ἔμεναν ἀναλοίωτες. Καὶ μὲ τὴ σειρά τους προσβάλλονται ἀπὸ τὸ ἴδιο μικρόβιο καὶ οἱ διοικήσεις τῶν μονάδων μας.

Πέρνοντας ὑπόψη τοὺς παραπάνω παράγοντες τὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο τοῦ Δ.Σ.Ε ἔβαλε μὲ διαταγές του τὶς βάσεις τῆς ὀργάνωσης τῶν μονάδων καὶ τμημάτων του. Ἐφαρμόστηκαν οἱ διαταγὲς αὐτὲς ἀπὸ τὶς ἀνώτερες διοικήσεις τοῦ Δ.Σ.Ε; Οἱ διαταγὲς δὲν ἐφαρμόστηκαν σωστά. Ἔχουμε παραδείγματα ποὺ οἱ μονάδες ποὺ συγκροτήθηκαν μὲ βάση τὶς συνθέσεις τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου οὔτε τὴ δύναμη ποὺ προβλέπεται οὔτε τὸν ὁπλισμὸ εἶχαν. Αὐτὸ σημαίνει ἢ πὼς δὲν κατανοήθηκε ἀπὸ τὶς ἀνώτερες διοικήσεις τοῦ Δημοκρατικοῦ στρατοῦ ἡ σκοπιμότητα τῆς ὀργάνωσης αὐτῆς, ἢ δὲν καταπιάστηκαν ζωντανὰ μὲ τὸ ζήτημα τῆς ὀργάνωσης τῶν μονάδων κι' ἀρκέστηκαν στὴν ἔκδοση διαταγῶν. Δηλαδὴ δὲν τοὺς δόθηκαν ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα ποὺ νὰ πειστοῦν, ὅτι ἡ νέα μορφὴ ὀργάνωσης ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τῆς προσαρμογῆς τῆς ταχτικῆς στὴν ἐξυπηρέτηση τῶν καινούργιων ἐπιδιώξεών μας καὶ τοπικὰ καὶ γενικώτερα.

Οἱ διοικήσεις καὶ τὰ ἐπιτελεῖα ὅταν πῆραν τὶς διαταγὲς τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου δὲν κάθησαν νὰ μελετήσουν τὴν κατάσταση στὴν περιοχή τους σὲ σχέση μὲ τοὺς παράγοντες ποὺ ἀναφέραμε, γιὰ νὰ ἰδοῦν ἂν μποροῦσαν νὰ ἐφαρμόσουν τὶς συνθέσεις στὸ σύνολό τους ἢ μόνο ὁρισμένα κομμάτια ἀπ' αὐτές. Νὰ βγάλουν διαταγὲς ποὺ νὰ κατοπίζουν μέρα γιὰ μέρα τὶς διοικήσεις τῶν μονάδων πάνω στὴ δουλειὰ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ κάνουν. Δὲν πῆγαν ἀπὸ κοντὰ νὰ καθοδηγήσουν καὶ νὰ ἐλέγξουν τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διαταγῶν. Δὲν ἀναφέρθηκαν στὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο νὰ ποῦν τὶς δυσκολίες ποὺ συναντοῦσαν καὶ νὰ ζητήσουν ἐξηγήσεις ἢ νὰ προτείνουν τροποποίηση τῶν διαταγῶν γιὰ τὴν περιοχή τους.

Ὅπου δυσκολεύτηκαν ἀπὸ ἄποψη δύναμης νὰ ἐφαρμόσουν τὶς συνθέσεις, βρῆκαν μιὰ πολὺ ἁπλὴ λύση. Γιὰ τὴ συμπλήρωση τοῦ ἀριθμοῦ—σὰν ἀριθμοῦ—γράψαν στὴ δύναμη τῆς μονάδας ποὺ ἐπρόκειτο νὰ φτιάξουν εἴτε ταξιαρχία ἢ τὴν αὐτὴ εἴτε τάγμα, ὅλους τοὺς βοηθητικοὺς σχηματισμούς (ἐπιμελητεῖες, δίχτυα διαβιβάσεων μόνιμα, φουρναραῖοι, συνεργεῖα κ.λ.π.) ποὺ βρίσκονταν στὴν περιοχή της καὶ συμπλήρωσαν ἔτσι τὸν ἀριθμὸ ποὺ καθόριζε ἡ σύνθεση. Κι' ἔτσι ἐνῶ σὰ χρο-

τιὰ μιὰ ταχτικὴ μονάδα τοῦ Δημοκρατικοῦ στρατοῦ εἶχε τὴν κανονικὴ δύναμη, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ μπεῖ σὲ δράση βρίσκονταν νὰ παρατάσσει τὴ μισή της δύναμη γιατὶ οὐσιαστικὰ τὸ ἄλλο μισὸ δὲν τὸ εἶχε ποτέ.

Κι' αὐτὸ ἔχει βέβαια τὶς συνέπειές του

Τί σημαίνει αὐτό; Ἀπ' τὴ μιὰ ἔλλειψη κατανόησης τοῦ τί ἐπιδιώκονταν μὲ τὶς συνθέσεις, καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ μιὰ ἐπικίνδυνη ὑποτίμηση στὸν τομέα τῆς ὀργάνωσης, ποὺ ὅμως ἀποτελεῖ ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ βασικοὺς τομεῖς δουλειᾶς μέσα στὸ Δημοκρατικὸ στρατό.

Δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ ποῦμε πὼς τὸ πράγμα αὐτὸ βαραίνει ἐξ ὁλοκλήρου τὶς διοικήσεις (διοικητὲς καὶ ἐπιτρόπους).

Οἱ διοικήσεις καὶ οἱ ἐπιτελάρχες εἶχαν μεταβληθεῖ ἀποκλειστικὰ σὲ γραφεῖα ἐπιχειρήσεων. Ὅλα τὰ ἄλλα γραφεῖα καὶ εἰδικὰ τὸ γραφεῖο ὀργάνωσης, θεωροῦνταν δευτερεύοντα, κι' ἀνατέθηκαν σὲ ἀξιωματικοὺς ποὺ δὲν ξέραν τὴ δουλειὰ ἢ τὸ περιεχόμενο τῆς δουλειᾶς ποὺ τοὺς δόθηκε, ἦταν διεκπεραίωση μικροζητημάτων (μεταθέσεις μαχητῶν, ἀπαντήσεις καὶ διεκπεραίωση, διαταγὲς ἢ ἀναφορὲς χωρὶς σημαντικὸ περιεχόμενο καὶ τὰ τέτοια).

Παραγνωρίζοντας ἔτσι τὸ ρόλο τοῦ Γραφείου ὀργανώσης καὶ μὴ θεωρώντας τὴ δουλειά του ἐξ ἴσου σοβαρὴ καὶ πρωταρχικὴ ὅπως καὶ τοῦ Γραφείου ἐπιχειρήσεων, οἱ διοικήσεις τῶν μεγάλων μονάδων μας καὶ οἱ ἐπιτελάρχες δὲν καπιάστηκαν μὲ τὴν ἴδια προσοχὴ μὲ τὰ ζητήματά του. Ἐκτὸς ἀπ' τὴν καθ' αὐτὸ ὀργάνωση μονάδων ἀλλὰ ἐξ ἴσου σοβαρό, ἦταν τὸ ζήτημα τῶν στελεχῶν, τοῦ ὁπλισμοῦ, τῶν πυρομαχικῶν καὶ τὸ ζήτημα τῶν στατιστικῶν στοιχείων.

Λέμε πὼς ὁ μισθοφορικὸς μοναρχοφασιστικὸς στρατὸς ἔχει «μορφωμένα» στρατιωτικο-τεχνικὰ στελέχη καὶ τὸ λέμε αὐτὸ σὲ ἀντιδιαστολὴ μὲ τὰ στελέχη ποὺ διαθέτει ὁ Δημοκρατικὸς στρατός. Τὴ διαπίστωση αὐτὴ τὴν ἔχουμε ἀκούσει νὰ ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ πολλούς. Εἶναι σωστή; Δὲν εἶναι διόλου σωστή. Ὁ Δ.Σ.Ε. διαθέτει στελέχη ποὺ χωρὶς νὰ περάσουν ἀπὸ κανένα «εἰδικό» σχολειὸ βγῆκαν ἱκανοὶ διοικητὲς μὲ στρατιωτικο-πολεμικὴ πεῖρα, ὀργανωτικὲς ἱκανότητες καὶ πλήρεις στρατιωτικο-τεχνικὲς καὶ ταχτικὲς γνώσεις κι' ἔβαλαν γυαλιὰ στοὺς μοναρχοφασίστες «εἰδικοὺς» καὶ στοὺς ξένους συμβούλους τους.

Στὴν πλειοψηφία τους ὅμως τὰ στελέχη μας ὑστεροῦν ἀκόμα στρατιωτικο-τεχνικά.

Γιὰ τὴν ἀνάδειξη καινούργιων στελεχῶν μὲ τὶς ἀπαραίτητες στρατιωτικο-τεχνικὲς γνώσεις, τὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο ἵδρυσε τὴ σχολὴ ἀξιωματικῶν, ποὺ μᾶς ἔδωσε ὣς τώρα τρεῖς σειρὲς ἀξιωματικοὺς τοῦ πεζικοῦ (ἀνθυπολοχαγούς). Οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτοὶ εἶναι κάτοχοι τῶν ὅπλων πεζικοῦ καὶ μποροῦν νὰ διοικήσουν καὶ νὰ ὁδηγήσουν στὴ μάχη τὶς διμοιρίες.

Οἱ ἀνώτερες διοικήσεις τί ἔκαμαν σ' αὐτὸν τὸν τομέα; Ἔχουμε παραδείγματα μονάδων ποὺ δὲν χρησιμοποίησαν σωστὰ αὐτοὺς τοὺς ἀξιωματικοὺς ποὺ τοὺς ἔδωσε ἡ σχολή. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δὲν ἔκαμαν καμμιὰ προσπάθεια γιὰ τὴ βελτίωση στὸ στρατιωτικό-πολεμικὸ τομέα τῶν ἄλλων στελεχῶν τους, ποὺ δὲν εἶχε τὴν εὐχέρεια νὰ τὰ μαζέψει καὶ νὰ κάνει καὶ γι' αὐτὰ σχολεῖο τὸ Γ.Α. Ἐδῶ πρόκειται γιὰ τοὺς λοχαγοὺς καὶ ταγματάρχες.

Τὰ στελέχη μας εἶναι βασικὰ στὸ ἦθος ἐξαίρετοι λαϊκοὶ ἀγωνιστές. Δὲν εἶναι ὅμως τέτοιοι στὸ σύνολό τους στὴ στρατιωτικο-τεχνικὴ κατάρτισή τους. Ἡ ἀδυναμία αὐτὴ τῶν στελεχῶν βαραίνει κατὰ κύριο λόγο τὶς ἀνώτερες διοικήσεις τοῦ Δ.Σ.Ε. Πολλὰ παραδείγματα ἔχουμε ποὺ ἡ ἔλλειψη τῆς κατάρτισης αὐτῆς ἔσπρωξε τὰ στελέχη μας στὸ νὰ δώσουν λύσεις στὶς μάχες μὲ τὴν ἴδια τὴ ζωή τους. Κι' αὐτὸ συνεχίζεται κι' εἶναι σὲ βάρος τοῦ Δημοκρατικοῦ στρατοῦ ποὺ χάνει κάθε φορὰ τὰ καλύτερα στελέχη του.

Ἕνα ζήτημα παράλληλα μὲ τὸ ἔμψυχο ὑλικὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ ἀπασχολήσει σοβαρὰ τὶς διοικήσεις εἶναι τὸ ζήτημα τοῦ ὁπλισμοῦ καὶ τῶν πυρομαχικῶν. Πάρα πολλὲς ἐκδηλώσεις ἔχουμε πάνω στὸν ὁπλισμὸ καὶ πυρομαχικὰ ποὺ δείχνουν πὼς ἀπὸ πολλὲς διοικήσεις ἔλλειψε ἐντελῶς ἡ φροντίδα αὐτή.

Ἕνα σοβαρὸ μειονέκτημά μας στὸν τομέα τῶν ὅπλων μας εἶναι τὸ ὅτι δὲν ξέρουμε ὅσο χρειάζεται τὰ ὅπλα ποὺ χρησιμοποιοῦμε. Δὲν ξέρουν ὄχι μόνο μαχητὲς μὰ καὶ στελέχη τὶς ταχτικὲς καὶ τεχνικὲς ἰδιότητες τῶν ὅπλων. Αὐτὸ ἔχει σὰν συνέπεια τὴν κακὴ κατανομὴ ἀνάμεσα στὰ τμήματα, τὴν κακὴ χρησιμοποίηση κι' ἔτσι ἐλλαττώνουμε τὴν ἀπόδοσή τους. Αὐτὸ μποροῦμε καὶ πρέπει νὰ τὸ ξεπεράσουμε γρήγορα. Ὅλα μας τὰ στελέχη πρέπει νὰ ξέρουν τὰ ὅπλα ποὺ χρησιμοποιεῖ ὁ Δ.Σ.Ε. Οἱ μαχητές, τουλάχιστο μέσα στὸ λόχο, πρέπει νὰ ξέρουν ὅλα τὰ ὅπλα τοῦ λόχου. Ὅσο πιὸ καλὰ ξέρουμε τὸ ὅπλο μας τόσο πιὸ καλύτερα θὰ κάνουμε τὸν πόλεμο. Ἔχουμε ἐπίσης σοβαρὲς ἀδυναμίες στὰ ζητήματα μεταφορᾶς, ἀποθήκευσης, συντήρησης τοῦ ὁπλισμοῦ καὶ τῶν πυρομαχικῶν. Γίνεται ἔτσι ποὺ καὶ ὑλικὰ χάνονται στὸ δρόμο καὶ ὅπλα σπάζουν.

Ἡ ἀποθήκευσή τους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κακὴ ὥστε μετὰ λίγο καιρὸ νὰ παθαίνουν ἀλλοίωση τὰ πυρομαχικὰ καὶ νὰ εἶναι ἀχρησιμοποίητα. Πράγμα ποὺ τὶς περισσότερες φορὲς διαπιστώθηκε πάνω στὴ μάχη. Ὁ ὁπλισμός, τὰ πυρομαχικά, οἱ ἐκρηκτικὲς ὗλες, ἀποθηκεύονται ὅλα μαζὶ καὶ μὲ τέτοια ἐγκληματικὴ τσαπατσουλιά, ποὺ οἱ ὑπεύθυνοι θὰ πρέπει νὰ περάσουν ἀμέσως ἀπὸ στρατοδικεῖο. Ἐπίσης ἡ συντήρηση τοῦ ὁπλισμοῦ ἀπὸ μέρους τῶν μαχητῶν σχεδὸν λείπει ἐντελῶς.

Ἡ κατανομὴ τῶν πυρομαχικῶν καὶ τοῦ ὁπλισμοῦ γίνεται ἀπὸ τοὺς ἐπιμελητὲς τῶν μονάδων χωρὶς νὰ εἶναι σὲ γνώση τῶν διοικήσεων καὶ παρουσιάζεται τὸ φαινόμενο νὰ ζητᾶνε οἱ διοικήσεις ὑλικὰ γιὰ μιὰ μονάδα τους [illegible] τὴ στιγμὴ ποὺ ἢ στὶς ἀποθῆκες [illegible] στὶς ἀποθῆκες μιᾶς μονάδας τους ὑπάρχουν. [illegible] ἀμέλειας ἀνώτερης διοίκησης σὲ μιὰ πορεία ἐβεβαιώθη-

κε νἄχει τοὺς μαχητὲς μὲ δέκα σφαῖρες τὸν καθένα

Ἂν ἤθελε κανεὶς νὰ δόσει παραδείγματα πάνω στὰ παραπάνω θὰ μποροῦσε νὰ γεμίσει πάρα πολλὲς σελίδες.

Ὅλα αὐτὰ ὀφείλονται σὲ ἔλλειψη ὀργάνωσης στὸν τομέα αὐτόν, σὲ ἔλλειψη ἐλέγχου ἀπὸ τὰ ἀνώτερα κλιμάκια τῆς διοίκησης μέχρι καὶ τοὺς ὁμαδάρχες.

Ἡ εὐθύνη, ὅμως, βαραίνει ἀποκλειστικὰ τὶς ἀνώτερες διοικήσεις καὶ τὰ ἐπιτελεῖα. Κι᾿ ἐδῶ μιὰ κακὴ κληρονομιὰ πιέζει τὸ Δημοκρατικὸ στρατό, ποὺ καμμιὰ διοίκηση δὲν προσπάθησε μὲ ριζικὰ μέτρα νὰ τὴν ξερριζώσει Βγάλαν μερικὲς διαταγὲς ὁμορφοφκιαγμένες καὶ καλογραμμένες μὰ ἔμειναν μόνο γραφτά.

Δὲν εἶναι ἀρκετὲς οἱ διαταγές. **Ἡ ζωντανὴ καθοδήγηση στὴν ἐκτέλεση, ὁ συνεχὴς ἔλεγχος στὴν ἐφαρμογὴ εἶναι ποὺ κάνει τὶς διαταγὲς ν᾿ ἀποδίδουν.** Ὅσο κι᾿ ἂν εἶναι βαρὺ αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσουμε. Ἡ ζωντανὴ καθοδήγηση κι᾿ ὁ ἔλεγχος ἔλλειψε καὶ κατὰ συνέπεια δὲ συνηθίσαμε τὰ στελέχη καὶ τοὺς μαχητές μας νὰ φροντίζουν γιὰ τὰ ὅπλα τους, νὰ φροντίζουν γιὰ τὶς σφαῖρες τους.

Πρέπει νὰ καταπιαστοῦμε μὲ ζωντάνια καὶ γρήγορα μὲ τὸ ζήτημα τοῦ ὁπλισμοῦ καὶ τῶν πυρομαχικῶν, εἶναι τὸ σοβαρώτερο ζήτημα μετὰ τὸ προσωπικό μας. Χωρὶς καλὸ ὅπλο καὶ καλὴ σφαίρα δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε καλὰ τὸν πόλεμο.

Ἕνα τελευταῖο ζήτημα ποὺ κατὰ τὴ γνώμη μας εἶναι βασικό, εἶναι τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα τῆς δύναμης, τῶν ἀπωλειῶν, τῆς ἐπιστράτευσης.

Εἶναι ὁλοφάνερο καὶ δὲ θέλει καμμιὰ ἐξήγηση ἡ σημασία τῶν στοιχείων αὐτῶν, ἡ ἔγκαιρη καὶ συχνὴ ἐνημέρωση.

Κι᾿ ὅμως κι᾿ ἐδῶ, κι᾿ αὐτὸ παρατηρεῖται σ᾿ ὅλες τὶς μονάδες ἀνεξαίρετα, δὲν πρόσεξαν οἱ διοικήσεις. Τὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο ποὺ τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τα πέρνει κάθε μῆνα, δὲν μπόρεσε μέχρι σήμερα τὰ στοιχεῖα κάθε προηγούμενου μῆνα νὰ τὰ συγκεντρώσει πρὶν τελειώσει ὁ ἑπόμενος μῆνας

Θὰ λεχθεῖ ἴσως γιὰ δικαιολογία πὼς οἱ ἀποστάσεις εἶναι τέτοιες ποὺ ἀργοῦν νὰ φτάσουν στὶς διοικήσεις ἀπὸ τὰ διάφορα τμήματα τὰ στοιχεῖα αὐτά. Δὲν στέκει ὅμως αὐτό, γιατὶ στὴν πραγματικότητα ἡ αἰτία εἶναι ἡ μὴ καλὴ ὀργάνωση τῆς ἐνημέρωσης ἀπὸ μέρους τῶν διοικήσεων, παρὰ τὸ ὅτι εἰδικὰ στὸ σημεῖο αὐτὸ τὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο ἐπέστησε ἰδιαίτερα τὴν προσοχὴ τῶν διοικήσεων καὶ ἐπανειλημμένα ἔχει ἐκδόσει διαταγὲς πάνω στὴν ὀργάνωση τῆς δουλειᾶς αὐτῆς. Τὸ νὰ ξέρουμε κάθε φορὰ τὴ δύναμή μας καταλαβαίνουμε ὅλοι τί σημασία ἔχει.

Μὲ τὶς λίγες αὐτὲς γραμμὲς θίξαμε μερικὰ ἀπὸ τὰ ζητήματα τῆς ὀργάνωσης, μὲ τὴν πρόθεση αὐτὸ νὰ γίνει ἀφορμὴ οἱ συναγωνιστὲς νὰ καταπιαστοῦν πλατύτερα μὲ τὰ ζητήματα σ᾿ ὅλο τὸν τομέα τῆς ὀργάνωσης. Νὰ συστηματοποιήσουμε τὴ δουλειά μας, νὰ ἀνταλλάξουμε τὴν πεῖρα μας. Νὰ δόσουμε ὅλες τὶς δυνάμεις μας γιὰ νὰ γίνει ὁ Δ.Σ.Ε ἕνας ἄριστα ὀργανωμένος λαϊκὸς ἐπαναστατικὸς στρατός.

«..... Μὲ τὴν εὐκαιρία ποὺ ὑποβάλλω τὸ νομοσχέδιο αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ ἀπευθύνω ἕνα χαιρετισμὸ σ᾿ ὅλους τοὺς μαχητὲς καὶ τὰ στελέχη τοῦ Δ.Σ. ποὺ μὲ τὸν ἡρωϊσμό τους, μὲ τὴν αὐτοθυσία τους, μὲ τὴν παλληκαριά τους δημιούργησαν τὸ θαυμάσιο Δημοκρατικό μας στρατὸ καὶ μοῦ ἐνέπνευσαν τὴ σκέψη γιὰ τὸ νομοσχέδιο. Ὅσοι ἀπ᾿ αὐτοὺς ἔπεσαν στὸν ἀγῶνα θὰ μείνουν στὴν ἱστορία τῆς πατρίδας μας ἥρωες, ἄξιοι ἀπόγονοι τῶν ἡρώων τοῦ 21 καὶ ἄξια παιδιὰ ἑνὸς ἥρωα λαοῦ. Ὅσοι συνεχίζουν τὸν ἀγῶνα, ἂς παραδειγματιστοῦν ἀπὸ κείνους γιὰ νὰ τιμηθοῦν μὲ τὶς ἀμοιβὲς ποὺ καθιερώνουμε ἀπὸ τώρα».

(Ἀπὸ τὴν αἰτιολογικὴ ἔκθεση τοῦ στρατηγοῦ Μάρκου, πάνω στὸ νομοσχέδιο γιὰ ἠθικὲς ἀμοιβές).

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ ΣΤΟ Δ.Σ.Ε.

Γ. ΑΣΟΥΡΑ, ταγματάρχη πεζικοῦ

Ὁποιαδήποτε κι' ἂν εἶναι ἡ κατάσταση ἀπὸ τὴν ἄποψη τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων, ἡ ἐπίθεση βασικὰ εἶναι ἐκείνη ποὺ θὰ μᾶς δώσει στὴν πολεμικὴ μας δράση τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα. Ὁ Δημοκρατικὸς στρατὸς μὲ τὴν ἐπίθεση θὰ συντρίψει τὶς ἐχθρικες ἔνοπλες δυνάμεις καὶ θὰ κερδίσει τὴ νίκη.

Στὴν πράξη ὅμως καὶ ἰδιαίτερα σήμερα, ποὺ μειονεχτοῦμε σοβαρα σὲ σχέση μὲ τὸν ἐχθρὸ στὸν ἀριθμὸ καὶ στὰ μέσα, θὰ εἴμαστε πολλὲς φορὲς ὑποχρεωμένοι σὲ ἕνα ἢ περισσότερους τομεῖς νὰ χρησιμοποιήσουμε ἐνεργητικὴ ἄμυνα. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ ἐξοικονομήσουμε δυνάμεις, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ πετύχουμε τὴν ἀπαραίτητη συγκέντρωση ἐκεῖ ποὺ σκοπεύουμε νὰ ἐπιτεθοῦμε, ἢ στὸν ἴδιο τὸν τομέα τῆς ἄμυνας θὰ κερδίσουμε χρόνο γιὰ νὰ προετοιμάσουμε καλύτερα μιὰ ἐπιθετικὴ μας ἐνέργεια.

Στὴν περίπτωση αὐτὴ ἡ ἄμυνα μας θὰ εἶναι ἰσχυρότερη καὶ περισσότερο ἀποτελεσματική, ἂν ὀργανώσουμε καλὰ τὸ ἔδαφος.

Ἡ ὀργάνωση αὐτὴ τοῦ ἐδάφους στὸν τομέα τῆς ἄμυνας δὲ πρέπει ποτὲ νὰ μᾶς καθηλώνει στὶς θέσεις που ὀργανώνουμε καὶ νὰ παραμένουμε ἐκεῖ σὲ ἀδράνεια καὶ στασιμότητα, ἀναμένοντας τὴν ἐκδήλωση τῆς ἐπίθεσης τοῦ ἐχθροῦ γιὰ νὰ τὸν χτυσουμε.

Ἀντίθετα, ἡ ὀργανωμένη τοποθεσία πρέπει νὰ εἶναι γιὰ μᾶς ἡ καλύτερη βάση ἐξόρμησης γιὰ ἐπιθετικες ἐνέργειες σὲ μικρὸ ἢ μεγαλο βάθος, ἀνάλογα μὲ τὴν ταχτικὴ κατάσταση.

Μὲ τὴν ὀργάνωση τοῦ ἐδάφους ἐξασφαλίζουμε τὴν ἀνώτερη δυνατὴ κάλυψη τοῦ ἐδάφους, ἐξασφαλίζουμε τὴν ἀνώτερη δυνατὴ κάλυψη καὶ προστασια γιὰ τοὺς μαχητές μας καὶ τὰ μέσα μας καὶ ἔτσι πετυχαίνουμε νὰ ἀνακόψουμε τὴν ἐπιθετικὴ ὁρμὴ τοῦ ἐχθροῦ, μὲ ἐλάχιστες δικές μας δυνάμεις.

Ἀκόμα στὴ διάρκεια τῆς ἀμυντικῆς μάχης πάνω στὴν ὀργανωμένη τοποθεσία, ἡ ἄμυνα τῶν τμημάτων μας δὲν πρέπει νὰ ἀποβλέπει ἁπλὰ στὴ διατήρηση τῶν θέσεών μας, ἀλλὰ στὸ νὰ δώσει στὴ διοίκηση μας τὴ δυνατότητα καὶ τὸν καιρὸ νὰ προετοιμάσει καὶ νὰ ἐκδηλώσει μὲ τὶς διαθέσιμες δυνάμεις της, τὴν ἀντεπίθεσή της ἢ τὸν ἐπιθετικὸ της ἐλιγμό.

Μόνον ἔτσι μπορεῖ σὲ μᾶς νὰ ἔχει νόημα καὶ ἀξία ἡ ὀργάνωση τοῦ ἐδάφους καὶ μόνο πάνω στὴ σωστὴ αὐτὴ βάση μπορεῖ πραγματικὰ νὰ μᾶς δίνει σοβαρὰ θετικὰ κέρδη καὶ ἀπὸ ἄποψη ἐξοικονόμησης δικῶν μας δυνάμεων καὶ ἀπὸ ἄποψη φθορᾶς τοῦ ἐχθροῦ.

Ἕνα πολὺ καλὸ παράδειγμα πετυχημένης ἀξιοποίησης τῆς ὀργάνωσης τοῦ ἐδάφους μᾶς δίνει στὶς τελευταῖες ἐπιχειρήσεις τὸ Ἀρχηγεῖο Ἠπείρου, μὲ τὴν ἐξαίρετη πραγματικὰ ἐνεργητικὴ ἄμυνα τῶν τμημάτων μας σὲ ὀργανωμένες τοποθεσιες.

Οἱ μαχητές μας ἐκεῖ δὲ λογάριασαν κόπους καὶ πέτυχαν νὰ ὀργανώσουν πολὺ καλὲς θέσεις. Τὶς θέσεις αὐτὲς δὲν τὶς πῆραν σὰν παθητικὰ προστατευτικὰ προκαλύμματα ἢ ἀντιαεροπορικὰ καταφύγια, ἀλλὰ τὶς μετατρέψανε σὲ ἄγρυπνα παρατηρητήρια καὶ ζωντανὰ ὁρμητήρια γιὰ ἔφοδο. Ὅσο καλὰ καὶ πεισματικὰ τὶς κράτοῦσαν στὴ διάρκεια τῆς ἐπίθεσης τοῦ ἐχθροῦ, ἄλλο τόσο εὔκολα τὶς ἄφηναν γιὰ νὰ ἀντεπιτεθοῦν μὲ ὁρμή, νὰ ἀνατρέψουν τον ἐχθρὸ καὶ νὰ τὸν κυνηγήσουν.

Ἀπὸ τὴν τεχνικὴ πλευρὰ ἡ ὀργάνωση τοῦ ἐδάφους περιλαβαίνει ὁρισμένα ἔργα, ποὺ τὸ φκιαξιμό τους γίνεται προοδευτικὰ καὶ ἐξαρτᾶται φυσικὰ ἀπὸ τὰ μέσα ποὺ διαθέτουμε.

Στὸ Δημ. στρατὸ ὑπάρχουν τὰ μέσα γιὰ νὰ μπορουμε νὰ φτιάχνουμε πρόχειρα ἔργα ἐκστρατείας. Γιὰ τέτοια ἔργα χρειάζονται σκαπανικὰ ἐργαλεῖα, τσεκούρια, πριόνια καὶ ἐκρηχτικὸ ὑλικό, ἡ δὲ κατασκευή τους δὲν ἀπαιτεῖ ἰδιαίτερες τεχνικὲς γνώσεις. Μερικὰ στοιχεῖα γιὰ τὸ σχῆμα καὶ τὶς διαστάσεις τῶν ἔργων αὐτῶν μποροῦν εὔκολα να τὰ κρατᾶν τὰ στελέχη μας στὰ ἀτομικὰ σημειωματάριά τους. Τὸ πιὸ δύσκολο εἶναι νὰ βρεθοῦν πάνω στὸ ἔδαφος οἱ πιὸ κατάλληλες θέσεις γιὰ τὰ διάφορα ἔργα καὶ πάνω σ' αὐτὸ πρέπει νὰ βοηθήσουν οἱ διοικήσεις τῶν μονάδων μας τὰ κατώτερα στελέχη.

Τέτοια ἔργα εἶναι τὰ παρακάτω:

—Θέσεις βολῆς γιὰ τὰ διάφορα ὄργανα πυρός.

—Ἐμπόδια καὶ καταστροφὲς σὲ μικρὸ

ή μεγάλο βάθος.

—Συγκοινωνίες πού ένώνουν τά έργα αύτά μεταξύ τους καί μέ τά μετόπισθεν.

—Σκέπαστρα γιά τά όργανα πυρος, άποθήκες καί προσωπικό.

—Διάφορο έργα συμπληρωματικά (έπένδυση, άποξήρανση κ.λ.π).

—Έργα τεχνιτής άπόκρυψης (καμουφλάρισμο).

Στήν όργάνωση τού έδάφους πρέπει βασικά νά προσέχουμε ώστε:

—Νά έχουμε καλή παρατήρηση σέ όσο τό δυνατό μεγαλύτερο βάθος πρός τον έχθρό

—Άπό τίς θέσεις τών όπλων, νά έχουμε καλά πεδία βολής καί ίδιαίτερα πάνω στούς άξονες πιθανής κίνησης τού έχθρού καί νά έξασφαλίζεται ή πλαγιοφύλαξη.

—Νά έχουμε κάλυψη καί προστασία τού προσωπικού.

—Τίς θέσεις μας νά μήν είναι δυνατό νά τίς χρησιμοποιήσει ό έχθρός, άν έμεϊς ύποχρεωθούμε νά συμπτυχθούμε. Τήν όργάνωση τού έδάφους τή συνδυάζουμε συνήθως μέ τήν κατασκευή μπροστά άπό τήν όργανωμένη τοποθεσία όρισμένων έμποδίων. Τέτοια έμπόδια είναι τά συρματοπλέγματα τά ναρκοπέδια, χαντάκια άντιαρματικά, δεντροτομίες, φράγματα καί άλλα.

Τή θέση γιά τά διάφορα έμπόδια τήν καθορίζουμε σέ συνδυασμό μέ τα πυρά τών όπλων μας, έτσι πού μπρός άπό τήν κύρια γραμμή άντίστασής μας νά δημιουργούμε μιά συνεχή άδιαπέραστη ζώνη γιά τόν έχθρό. Τήν όργάνωση αύτή τού έδάφους την έπεχτείνουμε σέ βάθος, φτιάχνοντας έργα στά διαδοχικά δεσπόζοντια ύψώματα καί προσπαθώντας όλα αύτά τά σημεία νά άλληλοϋποστηρίζονται. Στίς τελευταίες μάχες σέ διάφορες περιοχές άποδείχθηκαν πολύ άποτελεσματικά τά ναρκοπέδια μέ νάρκες άντιπροσωπικές. Οί άπώλειες τού έχθρού είναι σοβαρες καί ή έπίδραση πάνω στό ήθικό του πολύ μεγάλη, ίδιαίτερα όταν φτιάχνουμε τέτοια ναρκοπέδια πολύ κοντά στούς καταυλισμούς του καί στά μετόπισθεν.

Ή όργάνωση τού έδάφους δέ γίνεται μόνο στην άμυνα. Καί στην διάρκεια τού έπιθετικού άγώνα έπιβάλλεται σέ κάθε στάση ή διακοπή, νά όργανώνεται τό έδαφος. Ή όργάνωση τού έδάφους στην περίπτωση αύτή, είναι ή καλύτερη προϋπόθεση γιά την συνέχιση τής έπιθετικής μας προσπάθειας καί ή καλύτερη προετοιμασία μας γιά νά άντιμετωπίσουμε πιο πετυχημένα ένδεχόμενη άντεπίθεση τού έχθρού.

Γενικά πρέπει νά πειστούν οί μαχητές καί τά στελέχη μας πού τυχόν ύποτιμούν αύτή τή δουλειά, ότι μέ τή μελετημένη όργάνωση τού έδάφους έξασφαλίζουμε μιά σειρά πλεονεχτήματα καί πετυχαίνουμε οίκονομία σέ αίμα. Μέ μιά προϋπόθεση: ότι ή όργάνωση τού έδάφους δέν πρέπει νά μειώνει τό έπιθετικό μας πνεύμα, άλλά άντίθετα νά τό άναπτύσσει άκόμα περισσότερο.

Όταν ό άξιωματικός μας έχτελεϊ τίς διαταγές τών άνωτέρων του, μαθαίνει καί τούς κατώτερούς του νά έχτελούν τίς δικιές του διαταγές. Στέλεχος πού δέν έχτελεϊ τίς διαταγές, είτε πού κωλυσιεργεϊ στήν έχτέλεσή τους, δέν μπορεϊ νά σταθεϊ σάν άξιωματικός τού Δ.Σ.Ε. Βέβαια, όταν ό άξιωματικός μας παίρνει τή διαταγή τή μελετά καί τότε μέσα στό πνεύμα καί τά πλαίσιά της άναπτύσσει τήν πιό γόνιμη πρωτοβουλία καί τή δημιουργική άτομικότητά του, πού έξασφαλίζει τή γρήγορη καί άποτελεσματική πραγματοποίησή της. Αύτό είναι μέσα στήν ούσία τής δημοκρατικής πειθαρχίας μας.

(Άπ' τή μπροσούρα τού Ν. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ «Όλοι στ' άρματα! Όλα γιά τή νίκη!»)

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ "ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ,,

Οἱ ἀμερικάνοι δὲν ξοδεύουν μόνο δολλάρια γιὰ τὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατό. Ξοδεύουν καὶ συμβουλές. Σ' ὅλες τὶς ἐχθρικὲς μονάδες ἔχουν ἐγκατασταθεῖ ἀμερικάνοι ἀξιωματικοὶ καὶ διευθύνουν μὲ «συμβουλές» τὶς ἐπιχειρήσεις ἐνάντια στὸ Δ.Σ.Ε.

Ἕνας τέτοιος συμβουλάτορας εἶναι κι' ὁ ἀντισυνταγματάρχης Μάρκος Ἄνταμς, ἀρχηγὸς τῆς ἀμερικάνικης στρατιωτικῆς ἀποστολῆς «παρὰ τῷ στρατηγείῳ τῆς 15ης ὀρεινῆς μεραρχίας». Δυὸ ἀμερικάνοι, βοηθοὶ τοῦ Ἄνταμς, παρακολούθησαν τὴ δράση τοῦ 619 τάγματος τῆς 73 ταξιαρχίας στὶς ἐπιχειρήσεις τῆς περιοχῆς Χιονάτου στὶς 8—10/2/48 Ὕστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν παρακολούθηση ὁ ἀμερικάνος ὑπερδιοικητὴς στέλνει στὸ λακέ του διοικητὴ τῆς 15ης μεραρχίας Δ. Λάγιο τὶς παρατηρήσεις τῆς ἀποστολῆς πάνω στὴν ταχτικὴ κλπ. τοῦ τάγματος

Ὁ Λάγιος κάθεται ἀμέσως καὶ βγάζει τὴν 50536/502/Α1 ἀπόρρητη διαταγή του τῆς 21/48 μὲ παραλῆπτες ὅλες τὶς ταξιαρχίες, τάγματα, ἐθνοφρουρὲς κλπ, δίνοντας ἐντολὴ νὰ μελετήσουν αὐτὲς τὶς ἀμερικάνικες συμβουλευτικὲς παρατηρήσεις ὅλοι οἱ ἡγήτορες. Ὅπως, ὅμως συμβαίνει συχνά, παραλήπτης αὐτῆς τῆς διαταγῆς, ἔγινε καὶ ὁ Δ.Σ.Ε. Καὶ δὲν θἄχουμε νὰ χάσουμε τίποτα ἂν ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὶς «συμβουλὲς» τοῦ κ. Ἄνταμς.

* * *

Στὴν ἀρχὴ οἱ «συμβουλὲς» ἔχουν μερικὲς γενικὲς παρατηρήσεις. Γράφουν ὅτι ἡ ὀργάνωση καὶ ἡ πειθαρχία στὴν πορεία—ἡ κίνηση γιὰ ἐπίθεση στὴν καθορισμένη ὥρα—ἡ ἐπιθετικὴ ὁρμὴ στὴ διάρκεια τῆς ἐπίθεσης—ἡ ἀσφάλεια καὶ τὰ μέσα διαβίβασης—ἡ ἠθικὴ καὶ φυσικὴ ἀντοχὴ τοῦ «ἕλληνος στρατιώτου»—ὅλα αὐτά, κατὰ τοὺς ἀμερικάνους, ἦσαν ἐξαίρετα!

Ἐμεῖς, βέβαια, ξέρουμε ὅτι αὐτὲς οἱ διαπιστώσεις τῶν ξένων καταχτητῶν δὲν εἶναι καθόλου ἐξαίρετες, ἀφοῦ ἄλλως τε οἱ ἐπιχειρήσεις τους τότε ἀποτύχανε. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ θἄπρεπε νὰ προσέξει κανεὶς κάπως ἰδιαίτερα, εἶναι δυὸ ἄλλες διαπιστώσεις στὸ ἴδιο μέρος. Πρόκειται γιὰ τὴ 2η καὶ τὴν 6η, ποὺ ἀναφέρνουν ὅτι ἡ ἀνάπτυξη τοῦ σχεδίου ἐπιχειρήσεων ἀπὸ τὸ διοικητὴ τοῦ τάγματος εἶταν ἐπίσης «ἐξαίρετος».

Στὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατὸ αὐτὰ εἶναι «ἐξαίρετα», ἀλλὰ σὲ εἰσαγωγικά Σ' ἐμᾶς ὅμως αὐτὰ τὰ δυὸ ἀντικείμενα πρέπει νὰ γίνουν πραγματικὰ ἐξαίρετα. Κάθε διοικητής, ἀπὸ τὰ πάνω ἴσαμε τὰ κάτω, πρὶν τὴν ἐπιχείρηση, πρέπει μὲ τρόπο ἁπλό, κατανοητό, ζωντανό, νὰ κάνει τὰ στελέχη τῶν τμημάτων του νὰ χωνεύουν καλὰ τὴν ἀποστολή τους, νὰ πιστέψουν ἀπόλυτα στὴ δυνατότητα τῆς πραγματοποίησής της καὶ νὰ μὴ χάνουν ποτὲ ἀπὸ τὰ μάτια τους τὸ σκοπό. Καὶ δεύτερο, νὰ κάνουμε νὰ λειτουργεῖ σὰν καλὸ ρολόϊ ἡ σύνδεση τῶν λόχων μὲ τὸ τάγμα τὴν ὥρα τῆς μάχης.

* * *

Πιὸ κάτω, στὸ Β' μέρος τῶν «συμβουλῶν» ποὔχουν τὸν τίτλο «παρατηρηθεῖσαι ἐλλείψεις κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις», οἱ ἀμερικάνοι ἀρχίζουνε νὰ λένε στοὺς μοναρχοφασίστες τὰ κουσούρια τους. Κατηγορεῦν τὸ τάγμα γιατί, ἀντὶ νὰ συνεχίσει τὴ διείσδυση, σταμάτησε πάνω σ' ἕνα ὕψωμα καὶ περίμενε νὰ ρθεῖ στὸ ἀριστερό του τὸ 575 τάγμα γιὰ νὰ γίνει πρῶτα «εὐθυγράμμιση»! Ἔτσι ἔχασαν τὸ στοιχεῖο τοῦ αἰφνιδιασμοῦ.

Ἐπίσης καὶ στὴν 5η παρατήρηση τὰ βάζουν μὲ τοὺς μοναρχοφασίστες, γιατὶ ὅταν βρίσκονται μπροστὰ σὲ σύντομα καὶ πρόχειρα προπαρασκευασμένες θέσεις τοῦ Δ.Σ.Ε, τὶς θεωροῦν σὰν ὀχυρωμένες! Κάθε στέλεχος καὶ μαχητὴς τοῦ Δ.Σ. ἂς σκεφτεῖ τί ἔχει νὰ γίνει, ἂν οἱ μοναρχοφασίστες ἀρχίσουν τώρα νὰ πέφτουν πάνω σὲ πραγματικὰ γερὰ ὀχυρωμένες καὶ ὀργανωμένες θέσεις μας, σὲ ναρκοπέδια, συρματοπλέγματα κ.λ.π. Κι' ὄχι μόνο νὰ τὸ σκεφτεῖ αὐτό, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ κάνει πράξη, ὥστε ὁ ἐχθρὸς κάθε του κίνηση ἔξω ἀπὸ τὴ φωληά του νὰ τὴν πληρώνει διπλάσια καὶ τριπλάσια ἀπ' ὅ,τι τὴν πλήρωνε μέχρι τώρα.

Στὴν 6η παρατήρηση τοὺς πιάνει τὸ παράπονο, γιατὶ οἱ μοναρχοφασίστες μόλις ἀκούσουν ἕνα δικό μας πολυβόλο νὰ βάζει, ἀμέσως ἀρχίζουνε νὰ ρίχνουν μὲ τοὺς ὅλμους πρὸς τὴν κατεύθυνση τοῦ ἤχου, χωρὶς νὰ ἐξακριβώνουν πρῶτα τὴ θέση τοῦ πολυβόλου! Ἔτσι ξοδεύουν τζάμπα τὰ βλήματα—δηλαδὴ τὰ δολλάρια τοῦ θείου Τροῦμαν— καὶ βάζουν σὲ... κάποιους «ἕνα μεγάλο ποσοστὸν ἡμιόνων».

Πιὸ κάτω οἱ ἀμερικάνοι γκρινιάζουν, γιατὶ οἱ στρατιῶτες «βάλλουσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ διὰ πολυβόλων καὶ τυφεκίων εἰς ἀποστάσεις μεγαλυτέρας τοῦ δραστικοῦ βεληνεκοῦς τῶν ὅπλων», δηλαδὴ στὸ γάμο τοῦ καραγκιόζη.

Στὴν 8η «συμβουλὴ» τονίζεται ὅτι «τὸ σκότος θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθεῖ γιὰ νὰ γίνουν κινήσεις πρὸς κατάληψιν θέσεων χρησίμων διὰ τὴν ἐπίθεσιν». Φυσικὰ αὐτὲς οἱ «συμβουλὲς» καὶ οἱ λογαριασμοὶ γίνονται χωρὶς τὸν ξενοδόχο, ποὺ στὴν περίπτωση αὐτὴ εἶναι οἱ μαχητὲς καὶ τὰ στελέχη τοῦ Δ.Σ.Ε.

Στὴν 9η παρατήρηση οἱ ἀμερικάνοι γράφουν μὲ πίκρα ὅτι οἱ ὅλμοι τοῦ τάγματος, ἀντὶ νὰ χτυπήσουν τοὺς ἀντάρτες, χτύπησαν τοὺς ἰδίους

ΧΑΡΑΧΤΗΡΑΣ, ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗΣ ΣΤΟ Δ.Σ.Ε.

*Στὸ λαϊκο-ἀπελευθερωτικὸ πόλεμο ποὺ κάνουμε πολεμᾶμε σὲ πολλὰ μέτωπα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πολιτικό, στρατιωτικ , οἰκονομικὸ ἔχουμε καὶ τὸ ἰδεολογικὸ μέτωπο. Μὲ τοὺς ντόπιους καὶ ξένους ἐχθροὺς μας κάνουμε καὶ ἰδεολογικὸ πόλεμο. Ὅλοι νοιώθουμε πόση μεγάλη ἐπίδραση ἔχει ἡ ἰδεολογικὴ δουλειὰ στὴ διαμόρφωση τοῦ ἠθικοῦ τῶν μαχητῶν μας, μὰ καὶ στὸ σμπαράλιασμα τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἀντιπάλων μας. Ὁ σ. Ζαχαριάδης στὴ μπροσοῦρα του «**Ὅλοι στ' ἅρματα**» γράφει: «Στὸ ἰδεολογικὸ μέτωπο χρειάζεται πιὸ ἔντονος καὶ ἀποφασιστικὸς ἀγώνας μέσα στὶς γραμμές μας, μέσα στὸν κόσμο ποὺ πιστεύει σὲ μᾶς καὶ μᾶς ἀκολουθεῖ, μέσα στὶς γραμμὲς τοῦ ἐχθροῦ, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐνάντια στὴν προπαγάνδα του, τὴ δημαγωγία καὶ στὴν ἀπάτη του». Καὶ σ' ἄλλο σημεῖο γράφει:*

«Γιὰ βασικὴ ἀποστολή της ἡ διαφώτιση (μέσα στὸ Δ.Σ.Ε) ἔχει ν. καταρτίζει τὸ μαχητὴ ἁπλὰ καὶ κατανοητά, μὲ συζητήσεις, μὲ ὁμιλίες, μὲ τὰ ἔντυπα, μὲ νέα μας γιὰ τὴν κατάσταση, νὰ τὸν προσανατολίζει σωστά, νὰ λύνει τὶς ἀπορίες του ν' ἀπαντᾶ στὰ ἐρωτήματα ποὺ τοῦ γεννιένται. Πρέπει νὰ ἀποφεύγει τὶς γενικολογίες καὶ τὰ παχιὰ καὶ ἄδεια λόγια. Τονίζει καὶ ἀνεβάζει τὸ προσωπικὸ παράδειγμα καὶ τὴν ἡρωϊκὴ πράξη. Ὀργανώνει τὴν ψυχαγωγία τοῦ πολεμιστῆ μὲ ὁμαδικὸ διάβασμα καλοῦ βιβλίου, μὲ τὸ τραγοῦδι, τὸ χορό, τὸ θέατρο καὶ τὸ συναγωνιστικὸ γλέντι.

Παράλληλα ἡ διαφώτιση φροντίζει γιὰ τὴν πολιτική, τὴ θεωρητικὴ καὶ πραχτικὴ στρατιωτικο-πολεμικὴ μόρφωση καὶ ἐκπαίδευση τοῦ στρατοῦ. . .

Πρέπει νὰ παρατηρήσουμε ὅτι ὑπάρχει μιὰ ὁρισμένη ὑποτίμηση γιὰ τὴ διαφώτιση, ἐνῶ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ γερὰ ὅπλα, ὁ μισὸς πόλεμος, θὰ μποροῦσε κανένας νὰ πεῖ, τόσο στὸ ρόλο ποὺ παίζει γιὰ νὰ κρατᾶ τὸ στρατό μας σὲ ἀνώτερο μαχητικὸ ἐπίπεδο μὲ ἀκμαῖο τὸ ἠθικό, ὅσο καὶ μὲ τὴ δουλειά της ποὺ πρέπει νὰ κάνει στὶς ἀντίπαλες δυνάμεις. Ἔχουμε ὅλη τὴ δυνατότητα νὰ ἀναπτύξουμε τὴ διαφωτιστικὴ δουλειά μας καὶ νὰ τὴν κάνουμε ἀντάξια τοῦ προορισμοῦ της. Καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ἐπιδιώξουμε μὲ ἀποφασιστικότητα».

Μὲ βάση αὐτὰ καὶ τὴ μέχρι τώρα πεῖρα τῆς διαφωτιστικῆς δουλειᾶς, γράφουμε αὐτὸ τὸ ἄρθρο σὰν βοήθεια στὴν καλύτερη λύση τοῦ προβλήματος αὐτοῦ ἀπὸ τὰ ἀρχηγεῖα περιοχῶν, περιφερειακὰ κ.λ.π.

I. ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΗ ΜΑΣ ΔΟΥΛΕΙΑ

Ὅπως σ' ὅλα τὰ μέτωπα ὁ Δ.Σ.Ε ἐπιτίθεται, ἔτσι καὶ στὸ ἰδεολογικό μας μέτωπο, στὴ διαφωτιστική μας δουλειά, πρέπει νὰ κυριαρχεῖ τὸ πνεῦμα τῆς ἐπίθεσης. Ἐπίθεση, ἐπίθεση καὶ ποτὲ ἄμυνα στὴ διαφωτιστική μας δουλειά. Κι ἐμεῖς μποροῦμε πάντοτε στὸν ἰδεολογικό μας πόλεμο νὰ ἔχουμε καὶ νὰ διατηροῦμε τὴν πολιτικὴ πρωτοβουλία, νὰ βρισκόμαστε σὲ ἐπίθεση, γιατὶ ἔχουμε

τοὺς στρατιῶτες τους καὶ τοὺς προξένησαν «δυστυχήματα»! Γι' αὐτὸ συμβουλεύουν νὰ ὑπάρχει καλὴ ἐπικοινωνία ἀνάμεσα στοὺς λόχους τοῦ πρώτου κλιμακίου καὶ στοὺς ὅλμους, ὥστε τὰ πυρά τους ὑποστήριξης νὰ εἶνε ἀποτελεσματικά. Καλὴ εἶναι αὐτὴ ἡ συμβουλὴ τοῦ κ. Ἄνταμς καὶ ὅσα στελέχη τ ῦ Δ.Σ.Ε. δὲν τὴν ἐφαρμόζουν, θὰ φροντίσουν ἀπὸ δῶ καὶ πέρα νὰ τὴν ἐφαρμόσουν, δημιουργώντας μιὰ ἄριστη συνεργασία τῶν ὅλμων τους μὲ τὰ τμήματα τοῦ πρώτου κλιμακίου τῆς ἐπίθεσης.

* * *

Τὸ Γ' μέρος τῶν «συμβουλῶν» ἔχει τὸν τίτλο «Ἐφοδιασμός». Ἐδῶ σημασία ἔχει γιὰ μᾶς κυρίως ἡ 4η παρατήρηση, ποὺ γράφει: «Ἡ διακομιδὴ καὶ ἰατρικὴ περίθαλψις τῶν τραυματιῶν—ἐξαίρετος». Ἐμεῖς πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ τὴν κάνουμε ἐξαίρετη.

Οἱ συμβουλὲς τελειώνουν μὲ τὴν παρακάτω κορώνα: «Τὰ στρατεύματα καὶ οἱ διοικηταὶ τῶν μικροτέρων τοῦ τάγματος τμημάτων, **π ρ έ π ε ι ν ὰ ἔ χ ο υ ν τ ὴ ν ἐ π ι θ υ μ ί α ν** νὰ προσεγγίζουν πολὺ τὸν ἐχθρὸν καὶ νὰ τὸν ἐξοντώνουν, ἀντὶ νὰ ἐπαναπαύωνται, ὅτε ὁ ἐχθρὸς ὀπισθοχωρεῖ διὰ μέσου τῶν συνόρων»!

Φαίνεται ὅτι μέχρι τὴν ὥρα τουλάχιστο ποὔδιναν αὐτὲς τὶς «συμβουλὲς» οἱ ξένοι καταχτητές, δὲν εἶχαν καταλάβει ὅτι μιὰ τέτοια ἐπιθυμία δὲν ἐξασφαλίζεται οὔτε μὲ συμβουλές, οὔτε μὲ δολλάρια. Τέτοια ἐπιθυμία, νὰ πλησιάσουν τὸν ἐχθρὸ μέσα στὶς φωλιές του κι' ὁπουδήποτε ἀλλοῦ τὸν βροῦν καὶ νὰ τὸν ἐξοντώνουν, φωλιάζει μόνο μέσα στὶς καρδιὲς τῶν μαχητῶν καὶ στελεχῶν τοῦ Δ.Σ.Ε. Κι' ἂν δὲν τὤμαθε ἀκόμα ὁ κ. Ἄνταμς καὶ ἡ παρέα του, ἦρθε τώρα ἡ ὥρα νὰ τὸ μάθει ποσοδήλως.

τὸ δίκηο μαζί μας, ἔχουμε τὸ λαὸ μαζί μας. Ἐνῷ ὁ ἐχθρὸς δὲν μπορεῖ κι' ὅταν ἀκόμα κάνει ἐπίθεση, παρὰ νὰ στηρίζεται σὲ ψευτιές, ἀπάτες καὶ συκοφαντίες, ποὺ πολὺ εὔκολα μπορεῖ νὰ ξεσκεπάζονται ἀπὸ μᾶς, νὰ τὸν κάνουμε νὰ σωπαίνει καὶ νὰ τὸν ἀποξενώνουμε ἀπὸ τὸ λαό.

Ἡ πίστη καὶ βεβαιότητα στὴ νίκη. Ἡ στενὴ σύνδεσή μας μὲ τὸ λαὸ καὶ ἡ ἠθική ὑπεροχή μας ἀπέναντι στοὺς ἀντιπάλους μας, αὐτὰ πρέπει νὰ διαποτίζουν κάθε ἔντυπο καὶ προπαγανδιστικό μας ὑλικό. Πλάϊ σ' αὐτὰ ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ αἰσιοδοξία πρέπει νὰ ὑπάρχουν.

Ὅλα αὐτὰ θὰ τὰ ἀντλοῦμε ἀπὸ τὴ λαϊκο-δημοκρατικὴ πολιτική μας, πολιτικὴ τῆς λαϊκῆς ἑνότητας καὶ συμφιλίωσης, βασικὰ ἀπὸ τὸν πόλεμο, ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴ δράση τοῦ Δ.Σ.Ε., ἀπὸ τὴν ἀποσύνθεση, τὴν ἀπαισιοδοξία ποὺ ὑπάρχει στὸ στρατόπεδο τῶν ἀντιπάλων μας, ἀπὸ τὴν πάλη τῶν ἄλλων δημοκρατικῶν λαῶν, ἀπὸ τὴν κρίση τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τὴν ἄνθιση καὶ πρόοδο τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας.

Ἡ στενή μας σύνδεση μὲ τὸ λαό, ἡ πολιτικὴ τῆς λαϊκῆς ἑνότητας καὶ συμφιλίωσης στὸν ἀγῶνα γιὰ λευτεριά, ἀνεξαρτησία, δημοκρατία καὶ εἰρήνη, πρέπει νὰ ἀγκαλιάζουν κάθε τομέα τῆς διαφωτιστικῆς μας δουλειᾶς. Πῶς καὶ μὲ τί πολεμικὰ διαφωτιστικὰ μέσα θὰ τὰ πραγματοποιοῦμε αὐτά;

II. ΤΑ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΑ ΜΑΣ ΜΕΣΑ — ΟΠΛΑ

Τὸν ἰδεολογικό μας πόλεμο τὸν διεξάγουμε μὲ ὡρισμένα ὅπλα καὶ μέσα, στὰ Ἀρχηγεῖα περιοχῆς (ποὺ γι' αὐτὰ κυρίως γράφεται τὸ ἄρθρο αὐτό). Αὐτὰ εἶναι:

1) Τὸ καθημερινὸ δελτίο εἰδήσεων.
2) Ἡ δεκαπενθήμερη ἐφημερίδα.
3) Ὁ ραδιοσταθμός—ἀνταποκρίσεις.
4) Πεταχτὸ ὑλικὸ (τρίκ, προκηρύξεις κλπ.).

Καὶ ὁ προφορικὸς λόγος (διαλέξεις, ὁμιλίες).

Καὶ ὅπως κάθε ὅπλο ἔχει τὶς δικές του τεχνικὲς καὶ τακτικὲς ἰδιότητες καὶ χρησιμοποιεῖται κάθε φορὰ ἀνάλογα μὲ τοὺς σκοπούς, τὸ χῶρο, μὲ τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα ἐκείνων ποὺ ἀπευθύνεται κ.λ.π. ἔτσι καὶ τὰ διαφωτιστικὰ μέσα-ὅπλα ἔχουν δική τους τεχνική, τακτικὴ χρησιμοποίησης. Στὰ διαφωτιστικά μας ὅπλα ὑπάρχει τοῦτο τὸ ξεχωριστό: πὼς μ' αὐτὰ ἀπευθυνόμαστε στοὺς δικούς μας ἀνθρώπους (μαχητὲς καὶ λαό) καὶ στοὺς ἐχθρούς μας. Τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ ἔχει διαφορετικὴ χρησιμοποίηση. Ἄλλο σκοπὸ ἐπιδιώκουμε μὲ τὸ δελτίο εἰδήσεων, ἀλλοιώτικο μὲ τὴ δεκαπενθήμερη ἐφημερίδα, διαφορετικὸ μὲ τὸ πεταχτὸ ὑλικὸ κλπ.

Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ δοῦμε, νὰ τὸ μελετήσουμε ζωντανά, ἔτσι ποὺ γιὰ τὸ καθένα μας ὅπλο νὰ μποροῦμε νὰ ξεχωρίζουμε πότε, ποῦ καὶ γιὰ ποιὸν νὰ τὸ χρησιμοποιοῦμε. Καὶ ὅταν γίνει αὐτὸ θὰ μποροῦμε νὰ ἀποφεύγουμε τὶς ἄσκοπες ἐπαναλήψεις καὶ νὰ διευθύνουμε καλύτερα τὴ μάχη τῆς διαφώτισης.

Καὶ ὅπως σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ μας πολέμου δὲν πρέπει νἆμαστε προσκολλημένοι στὸν τύπο καὶ τὸ σχῆμα ἀλλὰ ζωντανὰ νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὰ προβλήματα, ἔτσι καὶ στὸν τομέα τῆς διαφωτιστικῆς μας δουλειᾶς χρειάζεται νὰ ἀναπτύσσουμε τὴν πρωτοβουλία καὶ νὰ καινοτομήσουμε καὶ στὸ σημεῖο αὐτό. Νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ κάθε κακή μας παράδοση ἀπὸ τὴν δουλειά μας στὶς λαϊκο-δημοκρατικές μας ὀργανώσεις, τὶς γενικότητες, προχειρότητα κλπ

Α) ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΣΩΝ

Ἕνα καθημερινὸ καλογραμμένο «Δελτίο εἰδήσεων» εἶναι ἕνα ὅπλο παραπάνω γιὰ τὴν καλύτερη διεξαγωγὴ τοῦ πολέμου. Ἐπιδιώκει ν' ἀνεβάζει τὸ ἠθικὸ τοῦ μαχητῆ, νὰ τὸν ἐνημερώνει πολιτικὰ μὲ τρόπο σύντομο. Μέσα ἀπ' τὶς γραμμὲς τοῦ «Δελτίου» πρέπει νὰ ξεπηδάει τὸ πνεῦμα τῆς ἐπίθεσης, τῆς πίστης στὴ νίκη, τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς αἰσιοδοξίας, ἡ δύναμη τοῦ δημοκρατικοῦ κινήματος γενικά. Μὲ τὴν ἁπλότητα ποὺ πρέπει νὰ γράφεται, μὲ τὸ ρωμαλέο ὕφος του, νὰ γίνει ὁ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ κάθε μαχητῆ, τῆς κάθε ὁμάδας, ἀκόμα καὶ λίγα λεπτὰ πρὶν τὴν ὥρα τῆς μάχης. Ἀπὸ τὰ διαφωτιστικὰ μέσα ποὺ χρησιμοποιοῦμε σήμερα εἶναι τὸ σοβαρώτερο καὶ τὸ καλύτερο.

Τὸ «Δελτίο εἰδήσεων» νὰ τὸ γράφουμε σὰν μιὰ καθημερινὴ ἐφημεριδούλα εἰδήσεων καὶ νὰ βγαίνει ἔντυπο.

Στὴν πρώτη σελίδα πρέπει νὰ βάζουμε πάντοτε τὸ σοβαρώτερο πολεμικὸ γεγονός. Τὴν πολεμικὴ δράση τοῦ Δ.Σ.Ε. ὅπως τὴ μεταδίδει ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τῆς ἐλεύθερης Ἑλλάδας καὶ ὅπως τὴ μεταδίδει ὁ μοναρχοφασιστικὸς σταθμός. Τὴν πολιτική, οἰκονομική, στρατιωτικὴ κατάσταση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ, τὴν ἀγγλοαμερικάνικη κατοχή. Τὸ δολοφονικό τους ὄργιο, τὶς φαγωμάρες τους, τὶς ἀντιθέσεις τους, τὴν ἀποσύνθεσή τους, τὸν πανικό τους.

Τὴν κατάσταση στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα.

Ηρωϊσμούς, ἠθικὲς ἀμοιβὲς καὶ μιὰ-δυὸ φορὲς τὴ βδομάδα καλὲς ἀνταποκρίσεις, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν.

Στὴν πρώτη σελίδα πρέπει νὰ ξεχωρίζει τὸ γεγονὸς τῆς μέρας, τονισμένο μὲ κατάλληλους τίτλους.

Στὴ δεύτερη σελίδα: Σ' αὐτὴν καλὸ εἶναι νὰ βάζουμε τὴ συνέχεια ἀπὸ τὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις τῆς πρώτης σελίδας καὶ βασικὰ τὶς ἐξωτερικὲς εἰδήσεις ποὺ νὰ δείχνουν:

1) Τὴν ἀλληλεγγύη τῶν λαῶν στὸν ἀγῶνα μας.
2) Τὴν πάλη τῶν δημοκρατικῶν λαῶν καὶ τῶν ἐργατῶν ὅλου τοῦ κόσμου.
3) Τὴ ζωὴ στὶς λαϊκο-δημοκρατικὲς χῶρες.
4) Τὴν κρίση τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ἄνθιση τοῦ σοσιαλισμοῦ, τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας καί,
5) Τὶς ἀντιθέσεις τῶν χωρῶν τοῦ ἰμπεριαλι-

στικοῦ στρατοπέδου καὶ ἰδιαίτερα τὶς γνῶμες τῶν κομμάτων, τοῦ τύπου, ποὺ ἀντιπολιτεύονται τὶς σημερινὲς κυβερνήσεις στὶς καπιταλιστικὲς χῶρες.

6) *Σύντομα νέα μὲ τὸ παρακάτω περιεχόμενο, ποὺ ἡ σημασία τους, ὅμως, δὲν εἶναι τέτοια ὥστε νὰ τὰ ξεχωρίζουμε μὲ δικούς τους τίτλους. Μὲ λίγα λόγια θὰ βάζουμε ἐκεῖνες τὶς εἰδήσεις, ποὺ τὸ περιεχόμενό τους ἀποτελεῖ ἐφεδρεία τοῦ ἀγώνα τοῦ λαοῦ μας ἐνάντια στὸν ἀγγλοαμερικανικὸ ἰμπεριαλισμό. Σ' ὅλες μας τὶς ἐξωτερικὲς εἰδήσεις θὰ πρέπει νὰ δείχνεται ἡ δύναμη τοῦ δημοκρατικοῦ στρατοπέδου καὶ ἡ ὁλόπλευρη ὑπεροχή του ἀπὸ τὸ ἰμπεριαλιστικὸ στρατόπεδο.*

Τὰ καλύτερα δελτία εἰδήσεων ἔρχονται κατὰ σειρά:

1) *Ἀρχηγεῖο Ἠπείρου, 2) Δυτικῆς Μακεδονίας 3) Θεσσαλίας, 4) Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ 5) Ἀνατολικῆς Μακεδονίας—Θράκης (τελευταῖα παρουσιάζει βελτίωση).*

Β) ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ἐφημερίδα δεκαπενθήμερη πρέπει νὰ βγάζουν μόνο τὰ Ἀρχηγεῖα περιοχῶν. Τὰ περιφερειακὰ ἀρχηγεῖα δὲ χρειάζεται νὰ βγάζουν (αὐτὰ κυρίως πρέπει νὰ βγάζουν δελτίο εἰδήσεων ἐφ' ὅσον εἶναι κάπως ἀπομακρυσμένα ἀπὸ τὸ Ἀρχηγεῖο περιοχῆς, πολεμικὸ ὑλικὸ καὶ νὰ στέλνουν ἀνταποκρίσεις στὸ ραδιοσταθμό).

Ἡ ἐφημερίδα σὰν ὄργανο τοῦ Ἀρχηγείου περιοχῆς ἀπευθύνεται στοὺς μαχητὲς τοῦ Δ.Σ. τῆς περιοχῆς της καὶ στὸ σκλαβωμένο λαὸ τῆς περιοχῆς της. Ἔντονα πρέπει μέσα ἀπὸ τὶς στῆλες της νὰ φαίνεται τὸ τοπικὸ χρῶμα ἀπὸ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τοῦ πολέμου καὶ τῆς λαϊκῆς ἀντίστασης. Ἔτσι ἂν δοῦμε τὶς ἐφημερίδες ποὺ βγάζουνε ὡς τώρα τὰ Ἀρχηγεῖα περιοχῶν ἔχουμε νὰ παρατηρήσουμε πὼς ἂν καὶ ἔχουμε σημαντικὴ βελτίωση στὶς ἐφημερίδες τῶν Ἀρχηγείων περιοχῶν, ἀκόμα μέσα ἀπὸ τὶς στῆλες τους δὲν περνάει ὁ παλμὸς καὶ ἡ ζωὴ τοῦ πολέμου σ' ὅλες του τὶς ἐκδηλώσεις.

Περισσότερο ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ κατὰ σειρά:

«Ἐλεύθερη Ἤπειρος» τοῦ Ἀρχηγείου Ἠπείρου, «Ἔφοδος» τοῦ ἀρχηγείου Δυτικῆς Μακεδονίας, «Ἐπίθεση» τοῦ ἀρχηγείου Κεντρικῆς Μακεδονίας, «Μαχητής» τοῦ ἀρχηγείου Θεσσαλίας, «Δράση» τοῦ ἀρχηγείου Ἀν. Μακεδονίας—Θράκης. Γιὰ τὴν «Ἐπίθεση», αὐτὸ παρατηρεῖται στὸ φύλλο τῆς 1ης τοῦ Μάρτη, ἐνῶ στὰ προηγούμενα δὲ συμβαίνει.

Γιὰ τὴ βελτίωση τοῦ τύπου μας χρειάζεται νὰ μελετήσουμε τὴν πεῖρα τῆς «Ἐξόρμησης».

Νὰ προσπαθήσουμε νὰ δώσουμε σὲ κάθε σελίδα δική της μορφὴ ἀπὸ κάθε ἄποψη. Γιὰ τὸ ἑξασέλιδο μικρὸ σχῆμα ποὺ βγαίνουν οἱ ἐφημερίδες τῶν Ἀρχηγείων μας μπορεῖ νὰ βοηθήσει πολὺ ἡ «Ἐξόρμηση».

Στὴν πρώτη σελίδα νὰ ἀποφεύγονται τὰ ὁλοσέλιδα καὶ μεγάλα ἄρθρα, ποὺ ὅλες οἱ ἐφημερίδες γράφουνε. Ἄρθρο παραπάνω ἀπὸ 2.000 γράμματα νὰ μὴ βάζουν. Τὸ θέμα του νὰ παίρνεται τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς περιοχῆς καὶ ὄχι ἀπὸ τὴ γενικὴ πολιτικὴ καὶ πολεμικὴ ζωή, ὅπως συνήθως γίνεται ὡς τώρα. (Ἡ «Ἔφοδος», ἡ «Ἐπίθεση» καὶ ἡ «Ἐλεύθερη Ἤπειρος» παίρνουν ὁρισμένες φορὲς τέτοια ἄρθρα).

Νὰ ἀποφεύγουμε τὶς ὑπερβολὲς στὴ διατύπωση τῶν γνωμῶν μας, ἐπίσης μποροῦν νὰ λείψουν οἱ ἀπόψεις. Στὴ δεκαπενθήμερη ἐφημερίδα ἀπόψεις δὲ χρειάζονται. Τὰ ζητήματα ποὺ παίρνουν αὐτὲς νὰ θίγονται μὲ ἀνταποκρίσεις ἢ σὲ εἰδικὰ σκίτσα ἀπὸ τὴ ζωή.

Νὰ μπάσουμε τὸν εὔθυμο, ἐλαφρὸ καὶ σατυρικὸ-καυστικὸ τόνο στὶς δεύτερες σελίδες τῶν ἐφημερίδων μας. Πιὸ ζωντανὰ νὰ γράφονται ὅσα μπαίνουν μὲ τὸ τίτλο «ἀμερικανοκρατία» καὶ ὄχι σὰν δελτίο ὡμοτήτων. Νὰ λείψουν οἱ σύντομες ἐσωτερικὲς καὶ ἐξωτερικὲς ἐπισκοπήσεις (αὐτὲς ποὺ ἔχει τὸ περιοδικὸ «Δημοκρατικὸς Στρατὸς» φτάνουν γιὰ τὰ στελέχη μας)

Νὰ πλουτίσουμε τὶς ἐφημερίδες μας μὲ ἄφθονο ὑλικὸ ἀνταποκρίσεων. Αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο ποὺ θὰ δώση ζωντάνια καὶ πολεμικὸ παλμὸ στὶς ἐφημερίδες.

Στὴ μελέτη κάθε φορὰ τοῦ τί ὕλη θὰ μπεῖ μέσα στὴν ἐφημερίδα περιοχῆς νὰ παίρνεται ὑπόψη καὶ ἡ «Ἐξόρμηση», ποὺ σὲ ἀρκετὴ ποσότητα κυκλοφορεῖ τώρα στὰ Ἀρχηγεῖα περιοχῆς.

Περισσότερη προσοχὴ καὶ τέχνη στὴ σελιδοποίηση καὶ αἰσθητικὴ ἐμφάνιση τῆς ἐφημερίδας μὲ τὰ λίγα μέσα ποὺ διαθέτουμε. Ὄχι συνέχειες ἀπὸ μιὰ σελίδα σὲ ἄλλη.

Γ) ΡΑΔΙΟΣΤΑΘΜΟΣ—ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

Ὁ ραδιοσταθμὸς εἶναι ἕνα καινούριο διαφωτιστικὸ ὅπλο, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ χρησιμοποιεῖται στὸ λαϊκὸ-δημοκρατικὸ κίνημα στὴ χώρα μας. Εἶναι ἡ καθημερινὴ ἐφημερίδα γιὰ τὸ λαὸ τῆς σκλαβωμένης Ἑλλάδας. Ποιὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ συμβολὴ κάθε Ἀρχηγείου περιοχῆς, περιφερειακοῦ κ.λ.π. πρὸς τὸ ραδιοσταθμό; Μὲ τὴ βοήθεια ποὺ θὰ κάνει νὰ φαίνεται καὶ νὰ ἐπλατύνεται ὅλο τὸ πολεμικὸ ἔργο ποὺ γίνεται σήμερα. Καὶ αὐτὸ θὰ τὸ πετύχουμε μὲ τὶς ἀνταποκρίσεις ποὺ θὰ στέλνουν οἱ ἀνταποκριτὲς τοῦ πρακτορείου «Ἐλεύθερη Ἑλλάδα» στὸ Ραδιοσταθμό.

Ὁ Λένιν ἔγραφε στὸ «Τί νὰ κάνουμε» πὼς ὅ,τι μποροῦμε νὰ δώσουμε σ' ἕναν ἐργάτη μὲ μιὰ πολιτικὴ ἀνταπόκριση παρμένη ἀπὸ τὴ ζωὴ δὲν μποροῦμε νὰ τὸ κάνουμε μὲ ἕνα σωρὸ θεωρίες κλπ. Καὶ πολιτικὴ ἀνταπόκριση σήμερα πάει νὰ πεῖ, κυρίως, πολεμικὴ ἀνταπόκριση. Πρέπει πολὺ νὰ καλλιεργήσουμε καὶ νὰ ἀναπτύξουμε τὸ κίνημα τῶν πολεμικῶν ἀνταποκριτῶν ποὺ γράφουνε μέσα ἀπὸ τὴ μάχη, ἀπὸ τὸν καταυλισμό, τὸ λημέρι, τὸ ἔμπεδο κλπ. Καὶ ὅπου αὐτοὶ δὲν τὰ ἀποδίδουν καλά, δουλειὰ τοῦ γραφείου [illegible] εἶναι νὰ τὰ δουλέψει καλύτερα, χωρὶς ὅμως τὰ

τοὺς ἀφαιρεῖ τὸ πηγαῖο, τὸ φυσικό, ζωντανό χρῶμα ποὺ κλείνουν μέσα τους. (Ὅπως γίνεται με ὁρισμένες ἀνταποκρίσεις ἀπὸ τὰ Ἀρχηγεῖα τῆς Δυτικῆς καὶ τῆς Θεσσαλίας καὶ ἀπὸ ἄλλα Ἀρχηγεῖα).

Ὅλα τὰ Ἀρχηγεῖα περιοχῶν ἔχουν σημειώσει πρόοδο στὴν ἀποστολὴ ἀνταποκρίσεων σὲ ποσότητα καὶ ποιότητα

Τὸ μῆνα Φλεβάρη στάλθηκαν ἀπὸ τὰ Ἀρχηγεῖα 190 ἀνταποκρίσεις καὶ τὸ Μάρτη 160.

Φυσικὰ αὐτὲς εἶναι πολὺ λίγες ἀκόμα. 1.000 ἀνταποκρίσεις τὸ μῆνα πρέπει νἄρχονται ἀπὸ τὰ Ἀρχηγεῖα στὸ ραδιοσταθμό. Χρειάζεται ἀκόμα περισσότερο νὰ δώσουμε μὲ τις ἀνταποκρίσεις τὸν παλμὸ τοῦ πολέμου, τὴ ζωὴ τοῦ Δ. Σ., τὴν κατάσταση στὶς μοναρχοφασιστικὲς ἔνοπλες δυνάμεις, τὴ ζωὴ στὶς σκλαβωμένες περιοχές. Εἰδικώτερα οἱ ἀνταποκρίσεις ποὺ χρειάζονται χωρίζονται κατὰ τοὺς ἑξῆς τομεῖς:

1) Πολεμικὴ δράση. Μάχες. Πρέπει νὰ στέλνονται μὲ λιγότερο ἐκθεσιακὴ μορφή. Καλύτερα εἶναι νὰ ἀφήνουμε τὸ μαχητὴ νὰ μᾶς μιλάει. Στὴν περιγραφὴ τῆς μάχης νὰ φαίνεται ὁ ἄνθρωπος μὲ τις συγκινήσεις του, τὰ αἰσθήματά του (ὅπως γίνεται στὴ «Δημοσιὰ τοῦ Βολοκολάμσκ»). Περιγράφοντας ἕνα στιγμιότυπο ἀπὸ μιὰ μάχη καλὰ εἶναι νὰ δίνεται καὶ ἡ γενικὴ εἰκόνα καὶ τ' ἀποτελέσματα τῆς μάχης σὲ ξεχωριστὸ κομμάτι. Ἀκόμα περισσότερες καὶ καλύτερες ἀνταποκρίσεις ἀπὸ τοὺς σαμποταριστές μας, τοὺς ἐλεύθερους σκοπευτές, αὐτοὺς ποὺ ρίχνουν τ' ἀεροπλάνα Οἱ ἀνταποκρίσεις μαχῶν νὰ στέλνονται γρήγορα.

2) Ἀπ' τὴ ζωὴ στὸ Δ.Σ. Ὡς τώρα στέλνονται λίγες ἀνταποκρίσεις ἀπὸ τὸ εἶδος αὐτό, ἐνῶ ὑπάρχει τόσο πλούσια ζωὴ τοῦ Δημοκρατικοῦ στρατοῦ. Νὰ πιάνονται ὄχι μόνο οἱ καλὲς πλευρὲς τῆς ζωῆς μας ἀλλὰ καὶ οἱ ἄσχημες. Νὰ ξεσηκώσουμε μιὰ διαπαιδαγωγητικὴ καμπάνια ἐνάντια στὶς ἐλλείψεις καὶ τὶς ἀδυναμίες.

3) Ἔνοπλες μοναρχοφασιστικὲς δυνάμεις: Κάθετι ποὺ ἔχει σχέση μὲ τὸ ἠθικὸ τοῦ ἀντιπάλου καὶ ξεχωριστὰ σήμερα γιὰ τοὺς ἐθνοφρουρίτες. Μικρὲς ἱστοριοῦλες καὶ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὰ χάλια τους κλπ.

4) Ξεχωριστὴ προσοχὴ γιὰ ἀνταποκρίσεις ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴν πάλη τῶν σκλαβωμένων πόλεων μὲ μορφὴ πολιτικοῦ καὶ γενικώτερου ρεπορτάζ, καὶ μὲ περιγραφὲς γεγονότων. Ἀκόμα στοιχεῖα γιὰ τοὺς ξεκληρισμένους ἀπὸ τὸ μοναρχοφασισμὸ πρόσφυγες.

5) Ἡ ζωὴ στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα. Περισσότερα στοιχεῖα γιὰ τὴ λαϊκὴ ἐξουσία καὶ ἰδιαίτερα τὴ συμβολὴ τῶν ὀργάνων τῆς λαϊκῆς ἐξουσίας (λαϊκὰ συμβούλια, λαϊκὰ δικαστήρια, λαϊκὴ πολιτοφυλακή) στὸν πόλεμο καὶ στὴ βοήθεια πρὸς τὸ Δημοκρατικὸ στρατό.

6) Ὁ Δημοκρατικὸς στρατὸς γιὰ τὸ λαό. Πιὸ πολλές: νὰ μὴν ἀφίνουμε καμμιὰ λεπτομέρεια νὰ μᾶς ξεφεύγει καὶ τὸ παραμικρὸ νὰ τὸ γράφουμε μὲ στοιχεῖα συγκεκριμμένα.

7) Ἀνταποκρίσεις γιὰ τὴ γυναίκα, τὴ νεολαία, τὸ παιδί, παρμένες μέσα ἀπὸ τὸν πόλεμο καὶ τὴ ζωὴ τοῦ Δ.Σ.Ε.

8) Ἀνταποκρίσεις ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ πολέμου, σκίτσα καὶ τύπους τοῦ ἀγώνα, ἀνέκδοτα τοῦ ἀγώνα λαϊκὰ τραγούδια τοῦ ἀγώνα

Δ) ΠΕΤΑΧΤΟ ΥΛΙΚΟ, ΤΗΛΕΒΟΕΣ, ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ

Μ' αὐτὰ κυρίως τὰ διαφωτιστικὰ μέσα θὰ ἀπευθυνθοῦμε στὶς ἔνοπλες μοναρχοφασιστικὲς δυνάμεις μὰ καὶ στα σκλαβωμένα χωριὰ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς ἐπιχειρήσεις ποὺ γίνονται. Ἐδῶ χρειάζεται νὰ τονιστεῖ πὼς πρέπει νὰ εἶναι ἁπλὰ καὶ σύντομα καὶ γραμμένα μὲ πειστικότητα Οἱ ἐκπομπὲς τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ δίνουν ἀρκετὸ ὑλικὸ στὸν τομέα αὐτό, ποὺ μπορεῖ νὰ ἀξιοποιεῖται. Στὸ πεταχτὸ ὑλικὸ μποροῦμε νὰ γράφουμε ἀνακοινωθέντα γιὰ σοβαρὲς μάχες τῶν τμημάτων μας, ἀκόμα καὶ περιγραφὲς μαχῶν, ποὺ ἔχουν συγκινήσει τὸ λαὸ τῆς περιοχῆς, περιφερείας κ.λ.π. (αὐτὸ κάνει τὸ Ἀρχηγεῖο Ἔβρου).

Ἡ καλὴ ἐπιλογὴ τοῦ τί θὰ γράφεται σὲ πεταχτὸ ὑλικὸ πρέπει νὰ συνδυάζεται μὲ τὸ τί θὰ περιέχουν ἡ ἐφημερίδα, τὸ δελτίο εἰδήσεων Ἡ χρησιμοποίηση πεταχτοῦ ὑλικοῦ μὲ τὴν προϋπόθεση τῆς ἀξιοποίησής του εἶναι ἕνα ἄριστο πολεμικὸ μέσο διαφώτισης, ποὺ δίνει τὴ δυνατότητα, εὐχέρεια κίνησης, εὐλυγισία κλπ. πρᾶγμα ποὺ δὲν τὸ δίνει ὁ περιορισμένος καὶ καθορισμένος χῶρος τοῦ δελτίου καὶ τῆς ἐφημερίδας.

Ε) ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐδῶ πρῶτα-πρῶτα χρειάζεται νὰ ἀξιοποιηθεῖ τὸ ὑλικὸ ποὺ στέλνεται ἀπὸ τὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο (μπροσσοῦρες, ὁρισμένα ἄρθρα, βιβλία) εἴτε μὲ ἀτομικὸ εἴτε μὲ ὁμαδικὸ διάβασμα. Γιὰ τὸ ὑλικὸ αὐτὸ χρειάζεται νὰ παρθοῦν εἰδικὰ μέτρα ἀπὸ τὰ Ἀρχηγεῖα περιοχῶν καὶ νὰ ἀξιοποιεῖται Ἐκδόσεις εἰδικὲς ἔχουν κάνει ὡς τώρα καλὲς τὰ Ἀρχηγεῖα Ἠπείρου καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας ποὺ πιάσαν ζητήματα στρατιωτικὰ πολεμικὰ καὶ μικρὰ πολεμικὰ διηγήματα. Τὸ ἀρχηγεῖο Ἠπείρου ἔκανε μιὰ πολυγραφημένη ἔκδοση στὴν ἐπέτειο τοῦ Μανιφέστου ἀρκετὰ καλή. Μπορεῖ π.χ. ἕνα Ἀρχηγεῖο νὰ βγάλει σὲ εἰδικὴ ἔκδοση ἀνταποκρίσεις, ἀνακοινωθέντα κλπ. ἀπὸ μιὰ σοβαρὴ μάχη τῆς περιοχῆς του, ποὺ εἶχε γενικώτερη σημασία. Π.χ. τὸ Ἀρχηγεῖο τῆς Δυτικῆς γιὰ τὶς μάχες Κόνιτσας, τὸ Ἀρχηγεῖο τῆς Κεντρικῆς τὶς μάχες τῆς Θεσσαλονίκης (ἐπίθεση, ἀποτελέσματα, ἀνακοινωθέντα, ἡ ἐπίδραση στὸ λαό, ἡ κατάσταση τοῦ ἐχθροῦ, ἡ δίκη, γνῶμες ξένων ἀνταποκριτῶν κλπ.).

Σὲ μικρὲς μπροσσοῦρες μποροῦν νὰ δίνονται καὶ ὁρισμένα θέματα στρατιωτικο-πολεμικοῦ περιεχομένου, ποὺ δὲν πιάνονται ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «Δημοκρατικὸς στρατός». Κάποιες εἰδικὲς ἐκδόσεις τέτοιες μποροῦμε νὰ βγάλουμε σὲ ὁρισμένες ἐπετείους. Στὸν τομέα αὐτὸ πρέπει νὰ

ἀξιοποιηθεῖ ὁ πολύγραφος μὲ φροντισμένη καὶ προσεχτικὴ δουλειά.

ΣΤ) ΟΜΙΛΙΕΣ

Θέματα γιὰ τέτοιες ὁμιλίες πρέπει νὰ παίρνονται ἀπὸ τὰ στρατιωτικὰ καὶ πολιτικὰ ζητήματα τοῦ ἀγώνα μας. Τέτοια θέματα γιὰ ὁμιλίες μποροῦν νὰ δώσουν οἱ καταστατικὲς διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου τὸ νομοθετικὸ ἔργο τῆς Προσωρινῆς Δημοκρατικῆς κυβέρνησης, στρατιωτικο-πολεμικὰ ζητήματα, οἱ ἀγῶνες τοῦ Δημοκρατικοῦ στρατοῦ. Ἐδῶ σημειώνουμε πὼς πρέπει νὰ σταματήσουν τὰ λεγόμενα 6 ἁπλᾶ θεωρητικὰ μαθήματα τοῦ Ἀρχηγείου Ἠπείρου καὶ κάθε τέτοιου εἴδους μαθήματα. Μιὰ ὡς δυὸ τέτοιες ὁμιλίες τὸ μῆνα, μὲ ὁμαδικὸ διάβασμα, μὲ συζήτηση ὡρισμένων κομματιῶν ἀπ' τὶς ἐκδόσεις ποὺ στέλνει τὸ Γ. Α. εἶναι ἀρκετά.

III. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

Κύρια ἐπιδίωξη στὴν ὀργανωτική μας δουλειὰ πρέπει νὰ εἶναι νὰ κάνουμε τὸ γραφεῖο διαφώτισης κολλεχτίβα δουλειᾶς καὶ ζωῆς. Αὐτὸ θὰ τὸ πετύχουμε μὲ ἕνα καλὸ καταμερισμὸ ἀνάμεσα στὰ μέλη τοῦ γραφείου, μὲ τὴ σκοπιμώτερη διάθεση τοῦ ἐργάσιμου χρόνου, μὲ τὴν καλὴ ὀργάνωση τῆς ἐσωτερικῆς του ζωῆς, μὲ τὴ δημιουργία γύρω ἀπὸ τὸ γραφεῖο ἑνὸς κύκλου συνεργατῶν τῆς διαφώτισης καὶ ἰδικῶν ἐπιτροπῶν κατὰ τομέα δουλειᾶς. (συνταχτικὴ ἐπιτροπὴ ἐφημερίδας, δελτίου εἰδήσεων, ραδιοσταθμοῦ κ.λ.π.).

Ἀκόμα ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὴ δουλειά του ἕνα γραφεῖο διαφώτισης εἶναι νὰ δουλεύει μὲ προοπτικὴ καὶ σχέδιο δουλειᾶς.

Στὸ σχέδιο αὐτὸ πρέπει νὰ παίρνεται ὑπόψη ἡ πολιτική μας γραμμή, ἡ πολιτικὴ δράση, τὰ πολιτικὰ γεγονότα, τὰ ζητήματα προωθοῦνται ἀπὸ τὸν περασμένο μῆνα σὲ συνέχεια, σὲ τὶ σημεῖα χτυπάει ἡ προπαγάνδα τῆς ἀντίδρασης, οἱ τυχὸν ἐπέτειες καὶ καμπάνιες ποὺ πρέπει νὰ γίνονται.

Τὸ σχέδιο θὰ ἔχει καὶ καταμερισμὸ στοὺς συνεργάτες κατὰ θέμα ὄχι ἄμεσης ἐπικαιρότητας.

Βασισμένη σὲ προοπτικὴ καὶ σχέδιο ἡ ἐπιτροπὴ διαφώτισης θὰ ἔχει πολιτικὴ συνέχεια στὴ δουλειά της.

Ἡ σύνδεση μὲ τὴ βάση θὰ γίνεται διαμέσου τοῦ διοικητικοῦ δρόμου. Κάθετη σύνδεση καὶ ὀργανωτὲς διαφώτισης ποὺ θὰ κάνουν εἰδικὲς διαφωτιστικὲς ὀργανωτικὲς συσκέψεις δὲ χρειάζονται. Ἡ διαφωτιστικὴ δουλειὰ ὑπάγεται στὴ δικαιοδοσία τοῦ πολιτικοῦ ἐπιτρόπου καὶ μέσον ἐκείνου θὰ γίνεται ἡ εἰδικὴ συνεργασία.

Χρειάζεται νὰ διώξουμε τὸν ἐμπειρισμὸ ἀπ' τὴν ὀργάνωση τῆς ἔκδοσης καὶ διανομῆς, νὰ δουλέψουμε ὀρθολογιστικά, ἀποβλέποντας κάθε φορὰ σὲ μεγαλύτερη ἔκδοση καὶ καλύτερη διανομή. Σχέδιο καὶ συντονισμὸς μὲ τὶς ἐκδοτικὲς δυνατότητες τῶν Ἀρχηγείων (περιφερειακῶν) εἶναι ἀπαραίτητος, ἰδίως γιὰ τὸ πεταχτὸ ὑλικό.

Στὴν τεχνική μας δουλειά, ὅπως συνηθίσαμε νὰ τὴ λέμε, πρέπει νὰ φύγει μιὰ ἀντίληψη, ὄχι σωστή: νὰ τὴν ὑποτιμοῦμε καὶ νὰ τὴν βάζουμε σὲ δεύτερη μοίρα καὶ ἔργο ἑνὸς «εἰδικοῦ τεχνικοῦ». Ἡ ὅλη διαφωτιστικὴ δουλειὰ εἶναι ἑ ν ό τ η τ α π ο λ ι τ ι κ ῆ ς σ ύ λ λ η ψ η ς, σ ύ ν τ α ξ η ς, ἔ κ δ ο σ η ς καὶ δ ι α ν ο μ ῆ ς. Ἐπομένως ἐκτὸς ἀπὸ τὸν τεχνικό, ὅλα τὰ διαφωτιστικὰ στελέχη πρέπει νὰ γίνουν «τεχνικοί», ἰδίως σήμερα στὸν πόλεμο ποὺ κάνουμε.

IV. ΤΟ ΥΦΟΣ—ΣΤΥΛ

Στὰ γραφτά μας πρέπει νὰ χρησιμοποιήσουμε ὅλα τὰ εἴδη τοῦ λόγου. Ἐκεῖνο τὸ εἶδος ποὺ προσαρμόζεται περισσότερο στὴν ψυχολογία τοῦ πολεμιστῆ εἶναι ἡ διηγηματικὴ περιγραφὴ μὲ τὶς ζωντανὲς εἰκόνες, τὸ πολεμικὸ ρεπορτάζ.

Κάνουμε λαϊκο-ἐπαναστατικὸ πόλεμο, τὸ κριτήριο τῶν μαχητῶν μας εἶναι πολὺ ὀξυμένο καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα τόσο πολὺ ἠλεκτρισμένη καὶ ἕνας μικρὸς σπινθήρας χρειάζεται γιὰ νὰ πάρει κανένας φωτιά. Ἀρκεῖ νὰ μιλᾶμε στὴν ψυχή του. Λίγα λόγια ζουμερά, σύντομα καὶ σταράτα μὰ καὶ γεμάτα παλμό. Νὰ ἐξοστρακίσουμε ἀπὸ τὰ γραφτά μας τὶς γενικότητες, ἀρθρογραφίες καὶ φλυαρίες, τὶς δημοσιογραφικὲς προχειρότητες, τὶς εἰσαγωγές, προλόγους καὶ ἐπιλόγους. Νὰ ἐπιδιώκουμε νὰ βάλουμε στὸ χαρτὶ ὅλο τὸ μεγάλο ἔργο ποὺ γίνεται σήμερα, ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ φυσικά, πιὸ ἀνθρώπινα, πιὸ πολεμικά, μὰ καὶ νὰ βοηθᾶμε ἀκόμα στὴν παραπέρα προώθησή του.

Νὰ δουλεύουμε γλωσσικά, αἰσθητικά, τὰ κείμενά μας. Μᾶς χρειάζεται ἀκόμα καὶ λογοτεχνικὴ ἐπεξεργασία τῶν γραφτῶν μας. Σήμερα ὑπάρχει στὸ σημεῖο αὐτὸ ἀρκετὴ διάσταση ἀνάμεσα στὴ ζωντανὴ πολιτική μας καὶ τὴν πλούσια δράση μας ἀπὸ τὴ λογοτεχνικὴ ἀπόδοσή μας. Βέβαια δὲν ἔχουμε σήμερα ἀκόμα στὸν ἔνοπλό μας ἀγώνα δόκιμους λογοτέχνες, μὰ καθῆκον ὅλων εἶναι νὰ δουλεύουνε μὲ συνέχεια πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή, μὲ τὴ βεβαιότητα πὼς τὸ πλούσιο ἐπαναστατικό μας ἔργο δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ δημιουργήσει τέτοια λογοτεχνικὰ ταλέντα.

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗΣ
ΤΟΥ Γ.Α. ΤΟΥ Δ.Σ.Ε.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ Δ.Σ.Ε.

Τῆς συν.-Ρ. Ζ.

Στὸ λαϊκὸ ἀπελευθερωτικὸ πόλεμο ποὺ κάνουμε σήμερα, σοβαρὴ δύναμη μὲ τὴ συμβολὴ καὶ τὴ δράση της, μὲ τὸν ἡρωϊσμὸ καὶ τὴ θυσία της, ἔγινε ἡ γυναίκα. Ἀπὸ παληὰ ἡ ἱστορία μᾶς μιλοῦσε γιὰ τὰ λαμπρὰ κατορθώματα τῶν γυναικῶν στὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821. Οἱ Μπουμπουλίνες καὶ οἱ Τσαβέλαινες εἶναι σύμβολα τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῆς γυναίκας τὸ 21.

Παρ' ὅλο τὸ πνίξιμο καὶ τοὺς δεσμοὺς ποὺ ἐπέβαλε στὴ γυναίκα τὸ ἀντιλαϊκὸ ὀλιγαρχικὸ νεοελληνικὸ κράτος δὲ μπόρεσε νὰ τὴν ἀπομονώσει ἀπὸ τὸ λαϊκὸ ἀγώνα. Μὲ τὴν πλατειὰ συμμετοχή τους στὴν παραγωγή, μὲ τὴ δραστηριότητα καὶ τὴν πάλη τους γιὰ τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς καὶ τὴν κοινωνικὴ τους χειραφέτηση, γίνονται οἱ γυναῖκες ὁ ἀπαραίτητος σύμμαχος τῶν ἐργαζομένων, σοβαρὸς παράγοντας τοῦ προοδευτικοῦ λαϊκοῦ ἀγώνα. Γνωρίζει ἡ γυναίκα τὸ μεγάλο της ἐχθρό, τὸ φασισμὸ καὶ τὸν πολεμάει. Παλεύει γιὰ τὸ γκρέμισμα τῆς δικτατορίας τοῦ Μεταξᾶ. Βοηθάει τ' ἀδέρφια της καὶ τὰ παιδιά της στὸν πόλεμο κατὰ τοῦ ἰταλικοῦ φασισμοῦ. Ἀναδείχνεται ἀλύγιστη καὶ θαρραλέα ἀγωνίστρια στὸν ἐθνικο-απελευθερωτικὸ ἀγώνα τῆς γερμανικῆς κατοχῆς. Τὸ ἴδιο καὶ σήμερα, στὸν τωρινὸ ἀγώνα μας ἔχουμε ἀναμφισβήτητα ἐνεργό, μαχητικὸ λαϊκοδημοκρατικὸ γυναικεῖο κίνημα, ποὺ ἁπλώνεται ἀπ' τὴ μιὰ ὡς τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς Ἑλλάδας.

Στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα, ἡ γυναίκα ἀποφασιστικὰ δουλεύει στὴν παραγωγή, κυβερνάει πλάϊ στὸν ἄντρα στὴ λαϊκὴ ἐξουσία, εἶναι γερὸ στήριγμα τοῦ Δ.Σ. Χιλιάδες ἀγωνίστριες στὴ σκλαβωμένη Ἑλλάδα σκάβουν τὸ λάκκο τοῦ νεοφασισμοῦ, ἀλύγιστες μπροστὰ στὸν κίνδυνο καὶ στὴν τρομοκρατία. Καὶ στὸ βουνὸ γράφουν καινούργιες δοξασμένες σελίδες μὲ τὸ φλογερό τους πατριωτισμό, οἱ ἀντάρτισσες τοῦ Δημοκρατικοῦ μας στρατοῦ. Σ' αὐτὸν τὸν πιὸ ἀποφασιστικὸ τομέα τῆς γυναικείας συμμετοχῆς, θὰ σταθοῦμε.

* * *

Ἔχουμε ἕνα ἀρκετὰ σημαντικὸ ἀριθμὸ γυναικῶν στὸ Δ.Σ.Ε. Στὴν ἀρχὴ ὅλες σχεδὸν οἱ γυναῖκες στέλνονταν στὴ μάχη. Οἱ ἀντάρτισσές μας ἔδειξαν παλληκαριὰ καὶ μαχητικότητα, ἡρωϊσμὸ καὶ αὐτοθυσία, προσήλωση στὴν ἀποστολή τους, πειθαρχία, φιλότιμη προσπάθεια, ὑπομονή. Μέσα στις μεγαλύτερες δυσκολίες δὲν ἐγκαταλείπουν τὴ θέση τους. Στην Νευρόπολη π.χ. νησιωτικές, ξυπόλυτες καὶ ἀποκαμένες, οἱ ἀντάρτισσές μας συνεχίζουν μὲ πεῖσμα τὸν ἀγώνα. Εἶναι πολλὲς οἱ νεαρὲς ἀντάρτισσες ποὺ ἔχουν πάρει μέρος σὲ 10—20 καὶ πάνω μάχες καὶ ἔχουν διακριθεῖ, σὰν τὴ 18χρονη λοχία Ξανθίππη Δημητρίου ποὺ πῆρε μέρος σὲ 15 μάχες. Τὴ Βαγγελιὼ Γκολέτσα ποὺ εἶναι παράδειγμα μαχητῆ στὴν Ἤπειρο, τὴ μικρὴ θαρραλέα σαμποταρίστρια Θεσπούλα Τσαμπάκη καὶ τόσες ἄλλες. Συχνὰ τὸ Γ.Α. ἀναφέρει καὶ τιμάει κατορθώματα τῶν γυναικῶν στὶς μάχες.

Φάνηκαν ἄξιοι μαχητὲς οἱ γυναῖκες, μὰ οἱ ζωὴ ἔδειξε πὼς ἔγιναν ὑπερβολές, ποὺ μᾶς ζημίωσαν. Δὲ χρησιμοποιήθηκε καλὰ ἡ γυναικεία δύναμη στο στρατό. Τὸ ρίξιμο μονοκόμματα ὅλων τῶν γυναικῶν στὴ μάχη χωρὶς καμμιὰ ἐπιλογὴ καὶ ἡ συνεχὴς παραμονή τους στὴν πρώτη γραμμὴ κλόνισε τὴν ὑγεία σὲ πολλὲς μαχήτριές μας, ποὺ ἐξακολουθοῦσαν ἄρρωστες νὰ πολεμοῦν. Ἐνῶ τὸν ἴδιο καιρὸ νέα γερὰ παλληκάρια, ποὺ ἔπρεπε νὰ βρίσκονται στὴν πρώτη γραμμή, ἦταν στὶς ἄλλες ὑπηρεσίες τοῦ στρατοῦ.

Βλέποντας τὴν κατάσταση αὐτὴ τὸ Γ.Α. μὲ διαταγή του ὁρίζει, ὅτι ἡ κατάταξη τῶν γυναικῶν στὰ μάχιμα τμήματα θὰ γίνεται μόνο ἐθελοντικὰ καὶ ἔπειτα ἀπὸ ἔγκριση τῆς διοίκησης. Εἶναι μεγάλη προσφορὰ γιὰ τὸν ἀγῶνα νὰ πολεμᾶς μὲ τὸ ὅπλο, ἀλλὰ αὐτὸ θὰ τὸ κάνουν ὅσες μποροῦν. Οἱ ἄλλες θὰ προσφέρουν τὸ ἴδιο πολύτιμη καὶ ἀπαραίτητη γιὰ τὸν πόλεμο δουλειὰ στὶς διάφορες ὑπηρεσίες τοῦ στρατοῦ (ὑγειονομική, ἐπιμελητεία, τελέφωνα, μεταγωγικά, σταθμοὶ διοίκησης) ποὔναι τὸ ἴδιο ἀναγκαῖες καὶ μάχιμες καὶ ὅπου οἱ γυναῖκες ἀποδείχτηκε πὼς τὰ καταφέρνουν καλὰ μὲ τὴ νοικοκυροσύνη καὶ τὴν προσοχή τους. Στὴ χρησιμοποίηση τῶν γυναικῶν στὸ στρατὸ πρέπει νὰ παίρνουμε ὑπόψη τὶς φυσικὲς ὀργανικὲς διαφορὲς τῆς γυναίκας, τὶς ἰδιαίτερες κλίσεις καὶ δυνατότητές της, πατῶντας πάντα στὴ σωστὴ βάση, ὅτι στὸ μεγάλο ἀγῶνα μας ἄντρες καὶ γυναῖκες ἔχουμε ἰσότιμη ὑποχρέωση

συμμετοχῆς, ὅμως ὁ καθένας ἀπ' τή θέση πού μπορεῖ νά προσφέρει καλύτερα, ἀπο κεῖ πού εἶναι πιο καταλληλος. Νά ξεκαθαρίσουμε τή σύγχυση πού ὑπάρχει στο ζήτημα τῆς γυναικείας ἰσοτιμίας. Ἄλλο ἰσοτιμία κοινωνική καί πολιτική τῆς γυναίκας πού εἶναι αἴτημα τοῦ ἀγῶνα μας και ἄλλο φυσική ἐξομοίωση τοῦ ἄντρα καί τῆς γυναίκας, πράγμα πού εἶναι καθαρός παραλογισμος καί ἐμποδιζει τή γυναικεία ἀπόδοση στόν ἀγώνα.

Μέ την ἐθελοντική κατάταξη τῆς γυναίκας στά μαχιμα τμήματα δίνουμε τη δυνατότητα νά μεγαλώσει τό ρεῦμα τῶν γυναικῶν πρός τό βουνο—στο Δ.Σ.Ε. Κι' ἐδῶ ἐρχόμαστε στο βασικό μας καθηκον. Το γυναικεῖο ποσοστο στό στρατό μας δέν εἶναι ἀνάλογο μέ ὅ,τι αὐτήν τήν ἀποφασιστική ὥρα ζητάει ἡ Πατρίδα. Χρειαζεται πολύ δουλειά γιά νά τραβήξουμε καινούργιες ἀντάρτισσες στό Δ.Σ. γιά ἕνα ἀληθινά ὁρμητικό ξεκίνημα γιά τό βουνό.

Γιά τη στρατολογία γυναικῶν, ἡ Δημοκρατική μας κυβέρνηση ἔδωσε τό δικαίωμα στον ὑπουργό τῶν Στρατιωτικῶν νά ἐπιστρατεύει μέ νόμο ἡλικίες γυναικῶν ὅταν αὐτό κριθεῖ ἀναγκαῖο γιά τόν ἀγῶνα. Σήμερα πού ἀκομα τέτοιος νόμος δέν ἔχει βγεῖ, ἰσχύει ἡ παληά διαταγή τοῦ Γ. Α. γιά τη στρατολογία σέ ἐθελοντικη βάση. Ὡς τώρα ἔχουμε κάνει, ὅμως, λίγη δουλειά για νά τραβήξουμε τη γυναίκα στο Δ.Σ. καί κάμποσες ὑπερβολές πού μᾶς βλάπτουν. Μόνο σέ λίγα χωριά πῆγαν ἀντάρτισσες να μιλήσουν γιά τον ἀγώνα καί τη ζωή τους καί νά δείξουν στίς κοπέλλες ποιό εἶναι τό δικό τους χρέος. Ἔγινε το Γενάρη τό συνέδριο τοῦ Ν.Ο.Φ. Στούς 500 ἀντιπροσώπους, οἱ 250 ἦταν γυναῖκες. Οὔτε μιά ἀντάρτισσα δέν ἦταν στό συνέδριο νά μιλήσει καί νά τίς ἐνθουσιάσει γιά τό στρατό, ἐνῶ ἔχουμε τόσες πρωτοπόρες σλαβομακεδόνισσες μαχήτριες. Πόσα τμήματα πού εἶναι κοντά σέ κατεχόμενες πόλεις καί χωριά συνεννοήθηκαν μέ τίς πολιτικές ὀργανώσεις, ὥστε να ξέρουν ποιά εἶναι τά δικά μας δημοκρατικά σπίτια πού ἔχουν νέες κοπέλλες καί ὅταν κάνουν κρούση νά τίς στρατολογήσουν; Πόσα τμήματα ὅταν κατεβαίνουν σέ κατεχόμενα μέρη γιά στρατολογία φροντίζουν νά παίρνουν μαζί τους καί γνωστές ἀντάρτισσες τῆς περιφέρειας ἐκείνης, πού ἔτσι θά πείσουν εὐκολώτερα τίς μάννες;

Σ' ἕνα τμῆμα τοῦ Ἔβρου στέλεχος τοῦ Δ.Σ.Ε ἡ Δέσποινα Ἀραμπατζάνη, ὄχι μόνο ἔπεισε ὁρισμένες μάννες ν' ἀφήσουν τά κορίτσια τους νά βγοῦν στό βουνό ἐνῶ πρώτα ἦταν ἀνένδοτες, ἀλλά καί μόνες τους δώρισαν στό Δ.Σ. καί τά μουλάρια τους. «Ἐκεῖ πού εἶναι τά κορίτσια μας, ἐκεῖ χρειάζονται κι' αὐτά, εἶπαν». Ἄν ἔτσι ἐξετάσουμε τή δουλειά μας θά δοῦμε πώς ὑποτιμήθηκε τό βασικο αὐτό καθῆκον μας κι' ἔτσι γενικώτερα χρειάζεται περισσότερη προσοχή και καλύτερη ὀργάνωση τῆς δουλειᾶς μας στίς γυναῖκες τοῦ Δ.Σ. Ὁ καλύτερος τρόπος πού ἄρχισε ν' ἀποδίδει, εἶναι νά βάζουμε βοηθό δίπλα στόν πολιτικό ἐπίτροπο καθε ταξιαρχίας, καί ἄν ὑπάρχουν ὁρισμένες γυναῖκες καί χρειαζεται καί στούς ἄλλους σχηματισμούς παρακάτω ὡς τή διμοιρία, μιά ἀπ' τίς καλύτερες ἀντάρτισσες, πού θἆναι το δεξί χέρι τοῦ πολιτικοῦ ἐπιτρόπου γιά τη γυναικεία δουλειά στό στρατό. Αὐτή θα πρέπει να ξερει γιά τή ζωή καί τίς ἰδιαίτερες ἀνάγκες τῶν κοριτσιῶν, γιά την ὑγεία τους, θά βλέπει τίς ἐκδηλώσεις καί τή συμπεριφορά τους, τίς συζητήσεις καί τήν πολιτική τους κατατόπιση. Θα φροντίζει γιά τήν καλύτερη ἀπόδοσή τους στόν ἀγώνα. Θά καθοδηγεῖ καί θά ἐλέγχει τή δουλειά τῶν ἀνταρτισσῶν στά χωριά, πῶς δουλεύουν γιά νά δυναμώνουν κάθε φορά οἱ δεσμοί τοῦ λαοῦ καί τοῦ στρατοῦ. Τί κάνουν γιά τή στρατολογία καινούργιων γυναικῶν στό Δ.Σ. κλπ. Θά πρέπει νά δώσει ἡ ἴδια τό παράδειγμα τῆς καλῆς συναγωνίστριας μέ τήν παλληκαριά, τή δραστηριότητά της, τη σεμνότητα καί τήν πολιτισμένη συμπεριφορά. Ἔτσι θά σταθεῖ μιά πολύτιμη βοηθός τοῦ πολιτικοῦ ἐπιτρόπου πού μαζί θ' ἀνεβάσουν ὅλη τή γυναικεία δουλειά στο λαϊκό μας στρατό, πού πρέπει να γίνει τό μεγάλο σχολειό πού θά διαπαιδαγωγήσει τή γυναίκα τῆς λαϊκῆς ἐπανάστασης, τό φυτώριο πού θ' ἀναπτύξει τόν καινούργιο τύπο τῆς γυναίκας τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας, τήν ἀγωνίστρια μέ τή συνείδηση τοῦ χρέους καί τῆς ἀποστολῆς της, μέ βαθειά τή συναίσθηση τῆς εὐθύνης καί τήν πεποίθηση στίς δυνάμεις της.

Γιά νά πετύχουμε, ὅμως, αὐτό, πρέπει νά βγάλουμε ἕνα ἐμπόδιο, νά ξερριζώσουμε τήν ὑποτίμηση τῆς γυναίκας πού ἀκόμα ὑπάρχει καί στό Δ.Σ.Ε. Ἡ ὑποτίμηση αὐτή ἐκδηλώνεται μέ πολλούς τρόπους. Ἔγινε συνήθεια νά λένε στίς ἀντάρτισσες: «Ἴσα δικαιώματα θέλεις; Φορτώσου καί τά ἴδια βάρη». Φορτώνουν π.χ. σέ μιά διμοιρία τῆς Θράκης στή μοναδική κοπέλλα πού εἶχαν κι' ἦταν ἄρρωστη, τό πολυβόλο μέ τίς σφαῖρες νά το περάσει αὐτή ἀπ' τό φουσκωμένο ποτάμι, πού ἔφτανε ὡς τούς ὤμους. Σ' ἕνα Ἀρχηγεῖο, το Φλεβάρη ἔγινε σύσκεψη καί σέ μιλήσε κανένας γιά τή δουλειά μας στίς γυναῖκες.

Ἡ ὑποτίμηση στὴ γυναίκα ἔχει πολὺ παληὰ παράδοση καὶ δὲν εἶναι εὔκολο νὰ φύγουν τὰ ὑπολείμματά της, ἀλλὰ πρέπει νὰ καταλάβουμε πὼς στὸ λαϊκό μας κίνημα καὶ στὸ Δ.Σ.Ε. εἶναι ἀπαράδεκτη καὶ βλαβερή. Νὰ τὴ χτυποῦμε ἀνοιχτὰ σὲ κάθε συγκεκριμμένη της ἐκδήλωση. Νὰ κάνουμε συνείδηση τῶν μαχητῶν μας ὅτι ἔχουν καθῆκον νὰ τραβήξουν καὶ νὰ βοηθήσουν τὴ γυναίκα στὴν κοινὴ πάλη καὶ ὅτι ὁ ρόλος της σ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα εἶναι ἀποφασιστικός. Ὁ Στάλιν λέει: «Κανένα κίνημα ἐκμεταλλευομένων στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας δὲν ἔγινε χωρὶς τὴν ἐνεργὸ συμμετοχὴ τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν. Οἱ ἐργαζόμενες γυναῖκες, οἱ πιο πολὺ ἐκμεταλλευόμενες ἀπ' ὅλους τοὺς ἐκμεταλλευόμενους, ποτὲ δὲν ἔμειναν καὶ δὲ μποροῦσαν νὰ μείνουν ἔξω ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ κινήματος. Το ἀπελευθερωτικὸ κίνημα τῶν σκλάβων ἀνάδειξε, ὅπως εἶναι γνωστό, ἑκατοντάδες χιλιάδες μεγάλους ἥρωες καὶ ἡρωΐδες. Δὲν εἶναι περίεργο ὅτι τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα τῆς ἐργατικῆς τάξης, τὸ πιὸ δυνατὸ ἀπ' ὅλα τὰ ἀπελευθερωτικὰ κινήματα τῶν ἐργαζομένων μαζῶν, συνένωσε κάτω ἀπὸ τὴ σημαία του ἑκατομμύρια ἐργαζομένων γυναικῶν.

Οἱ ἐργαζόμενες γυναῖκες, ἐργάτριες καὶ ἀγρότισσες, εἶναι μεγάλη ἐφεδρεία γιὰ τὴν ἐργατικὴ τάξη. Ἡ ἐφεδρεία αὐτὴ ἀντιπροσωπεύει τὸ μισὸ τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ ἂν αὐτὴ ἡ ἐφεδρεία θὰ εἶναι ὑπὲρ ἢ ἐνάντια στὴν ἐργατικὴ τάξη, ἀπ' αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἡ τύχη τοῦ προλεταριακοῦ κινήματος, ἡ νίκη εἴτε ἡ καταστροφὴ τῆς προλεταριακῆς ἐπανάστασης, ἡ νίκη εἴτε ἡ καταστροφὴ τῆς προλεταριακῆς ἐξουσίας. Ἀλλὰ οἱ ἐργαζόμενες γυναῖκες δὲν εἶναι μόνο ἐφεδρεία, αὐτὲς μποροῦν καὶ πρέπει νὰ εἶναι μὲ τὴ σωστὴ πολιτικὴ τῆς ἐργατικῆς ταξης, πραγματικὸς στρατὸς τῆς ἐργατικῆς τάξης, ποὺ νὰ δρᾶ ἐνάντια στὴν ἀστικὴ τάξη. Νὰ σφυρηλατήσουμε ἀπὸ τὴ γυναικεία ἐργαζόμενη ἐφεδρεία τὴ στρατιὰ τῶν ἐργατριῶν καὶ ἀγροτισσῶν ποὺ νὰ δρᾶ πλάϊ-πλάϊ μὲ τὴ μεγάλη στρατιὰ τοῦ προλεταριάτου. Ἐδῶ εἶναι τὸ δεύτερο καὶ τὸ ἀποφασιστικὸ καθῆκον τῆς ἐργατικῆς τάξης».

Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ δικό μας καθῆκον σήμερα. Δὲ μπορεῖ νὰ νοηθεῖ παλλαϊκός, ἀντιφασιστικὸς συναγερμὸς ὅταν στὴν πάλη αὐτὴ δὲ συμμετέχει δραστήρια τὸ μισὸ τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ γυναίκα.

Δὲ μπορεῖ νὰ νοηθεῖ δημοκρατικὸς ἀγώνας καὶ ἀναγέννηση τῆς Ἑλλάδος χωρὶς τὴ γυναίκα.

Ἡ νίκη κερδίζεται ὅταν γι' αὐτὴν ἀγωνίζονται ὅλες οἱ δυνάμεις τοῦ Ἔθνους.

Ὁ Δημοκρατικὸς στρατὸς τῆς Ἑλλάδας εἶναι ὁ στρατὸς τοῦ λαοῦ μας ποὺ συνεχίζει τὸν ἀγώνα τῆς κλεφτουργιᾶς τοῦ 1821, τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τοῦ Καραϊσκάκη καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀντιστασης τοῦ 1940—45. Συνεχίζει καὶ ἐνσαρκώνει τὶς πιὸ ἁγνὲς λαϊκὲς ἐθνικὲς παραδόσεις τοῦ 21, τὸν λαϊκὸ πατριωτισμὸ καὶ τὴν αὐτοθυσία, τὴν τόλμη καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα, τὴ θέληση καὶ τὴν ἀπόφαση νὰ νικήσει καὶ νὰ δώσει τὴν ὁριστικὴ λευτεριὰ στὸ λαό μας. Εἶναι ὁ στρατὸς τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας.

(Ἀπὸ τὴν ἡμερήσια διαταγὴ τοῦ στρατηγοῦ ΜΑΡΚΟΥ στὶς 25-3-48)

ΣΤΗ ΛΕΥΤΕΡΗ ΚΙΝΑ

'Απ' τὸ βιβλίο «Κόκκινο ἀστέρι πάνω ἀπ' τὴν Κίνα» τοῦ Έντγαρ Σνόου, ποὺ εἶχε πάει στὴν ἐλεύθερη Κίνα, δίνουμε τὸ παρακάτω κομμάτι. Ὁ συγγραφέας περιγράφει τὴν 5η ἐκστρατεία τοῦ Τσάγκ-Κάϊ-Σὲκ στὰ 1934 ἐνάντια στὴν κόκκινη ἐπαρχία τοῦ Κιαγκσὶ καὶ σὲ συνέχεια, τὴ μεγαλειώδικη πορεία τοῦ κινέζικου κόκκινο στρατοῦ ἀπ' τὸ Κιαγκσὶ στὸ Σανσί.

... Τὸ Νανκὶν πίστευε πὼς οἱ προσπάθειές του γιὰ ἐκμηδένιση πλησίαζαν νὰ πετύχουν. Ὁ ἐχθρὸς ἦταν ἐγκλουβισμένος καὶ δὲ μποροῦσε νὰ ξεφύγει. Δεκάδες χιλιάδες χωρικοὶ εἶχαν σκοτωθεῖ στοὺς καθημερινοὺς βομβαρδισμοὺς καὶ πολυβολισμοὺς ἀπὸ τὸν ἀέρα, ὅπως καὶ ἀπὸ τὶς «ἐκκαθαρίσεις» στὶς περιφέρειες ποὺ ἀνακατέλαβε τὸ Κουόμινταγκ. Ὁ ἴδιος ὁ κόκκινος στρατὸς εἶχε, πάνω ἀπὸ 60.000 θύματα σ' αὐτὴ τὴν πολιορκία καὶ οἱ θυσίες σὲ ζωὲς ἀπ' τὸν ἄμαχο πληθυσμὸ ἦταν τρομερές. Ὁλόκληρες περιοχὲς εἶχαν ξυλωθεῖ, ἄλλοτε μὲ ἀναγκαστικοὺς ξεσπιτωμοὺς καὶ ἄλλοτε μὲ ἁπλὲς μαζικὲς ἐκτελέσεις. Τὸ ἴδιο τὸ Κουόμινταγκ παραδέχεται πὼς πάνω κάτω ἕνα ἑκατομμύριο ἄνθρωποι σκοτώθηκαν καὶ πέθαναν στὴν πορεία τῆς ἐκστρατείας γιὰ τὴν ἀνακατάληψη τοῦ σοβιετικοῦ Κιαγκσί.

Ὡστόσο ἡ 5η ἐκστρατεία ἀποδείχτηκε ἄτυχη. Ἀπότυχε στὸν ἀντικειμενικό της σκοπὸ ποὺ ἦταν νὰ καταστρέψει τὶς ζωντανὲς δυνάμεις τοῦ κόκκινου στρατοῦ*. Μιὰ στρατιωτικὴ συνδιάσκεψη τῶν κόκκινων κλήθηκε στὸ Γιουτσὶν καὶ ἀποφασίστηκε να ὑποχωρήσουν, μεταφέροντας τὶς κύριες κόκκινες δυνάμεις σὲ καινούργια ἐδαφικὴ βάση. Τὰ σχέδια γι' αὐτὴν τὴ μεγάλη ἐκστρατεία ποὺ θὰ βαστοῦσε ἕνα ὁλόκληρο χρόνο, ἦταν τέλεια καὶ ἀποτελεσματικά. Ἴσως ἀποκάλυπταν μιὰ ὁρισμένη στρατιωτικὴ μεγαλοφυΐα ποὺ δὲν τὴν εἶχαν δείξει οἱ κόκκινοι στὶς περιόδους τῆς ἐπίθεσης. Γιατί εἶναι ἄλλο πράμα νὰ ὁδηγεῖς ἕνα νικηφόρο στρατὸ ποὺ προχωρεῖ καὶ ἐντελῶς ἄλλο νὰ βγάνεις πέρα ἕνα σχέδιο ποὺ ἐπιβάλλει ὑποχώρηση μέσα σὲ τέτοια ἐμπόδια ὅπως ἐκεῖνα ποὺ μπαῖναν μπροστὰ στὴν περίφημη τώρα, μακρὰ πορεία πρὸς τὰ βορειοδυτικά.

Ἡ ὑποχώρηση ἀπ' τὸ Κιαγκσὶ σίγουρα ὀργανώθηκε τόσο γοργὰ καὶ φυσικὰ ὥστε οἱ κύριες δυνάμεις τοῦ κόκκινου στρατοῦ ποὺ ὑπολογίζονταν σὲ 90.000 ἄνδρες πάνω κάτω, βάδιζαν ἤδη πολλὲς μέρες πρὶν νὰ πάρει εἴδηση ὁ ἐχθρὸ τί συμβαίνει. Κινήθηκαν πρὸς τὸ νότιο Κιαγκσὶ ἀποσύροντας πολλὰ ἀπὸ τὰ τακτικά τους στρατεύματα ἀπ' τὸ βόρειο μέτωπο καὶ ἀντικαθιστώντας τα μὲ παρτιζάνους. Αὐτὲς οἱ κινήσεις γινόνταν πάντα τὴ νύχτα. Ὅταν πρακτικὰ ὁλόκληρος ὁ κόκκινος στρατὸς συγκεντρώθηκε κοντὰ στὸ Γιουτού, στὸ νότιο Κιαγκσί, δόθηκε ἡ διαταγὴ γιὰ τὴ μακρὰ πορεία, ποὺ ἄρχισε στὶς 16 τοῦ Ὀκτώβρη 1934.

Τρεῖς νύχτες οἱ κόκκινοι προωθοῦνταν σὲ δυὸ φάλαγγες πρὸς τὴ δύση καὶ πρὸς τὸ νότο. Τὴν τετάρτη, προχώρησαν, ὁλότελα ἀνεπάντεχα, σχεδὸν ταυτόχρονα χτυπώντας στὸ Χουὰν καὶ τὸ Κβαντούγκ τὶς ὀχυρωμένες γραμμές. Τὶς πῆραν μὲ ἔφοδο, ἔτρεψαν σὲ φυγὴ τὸν κατάπληκτο ἐχθρὸ καὶ δὲ σταμάτησαν οὔτε στιγμὴ ὥσπου κατέλαβαν ὅλη τὴν κορδέλλα ἀπὸ ὀχυρὰ μπλὸκ καὶ χαρακώματα στὸ νότιο μέτωπο. Αὐτὸ τοὺς ἔδωσε δρόμους γιὰ τὸ νότο καὶ γιὰ τὴ δύση, ὅπου οἱ ἐμπροσθοφυλακές τους ἄρχισαν τὴν καταπληκτικὴ πορεία.

Πίσω ἀπ' τὶς κύριες δυνάμεις τοῦ στρατοῦ ἄρχισαν τὴν πορεία χιλιάδες κόκκινοι ἀγρότες, νέοι καὶ γέροι, ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά, κομμουνιστὲς καὶ μὴ κομμουνιστές. Τὰ πολεμοφόδια πάρθηκαν, ὅλα τὰ ἐργοστάσια ξυλώθηκαν, ὅλα τὰ μηχανήματα φορτώθηκαν σὲ μουλάρια καὶ γαϊδούρια, κάθε πράμα ποὺ μποροῦσε νὰ μεταφερθεῖ καὶ εἶχε κάποια ἀξία πῆγε μαζὶ μ' αὐτὴ τὴν περίεργη παρέλαση. Ὅσο μάκρυνε ἡ πορεία ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὸ βάρος ἀναγκαστικὰ πετιοῦνταν καὶ οἱ κόκκινοι σοῦ λένε σήμερα πὼς χιλιάδες τουφέκια, πολλὰ πολεμοφόδια, ἀκόμα πολὺ ἀσήμι βρίσκονται θαμένα στὸ μακρὺ αὐτὸ δρόμο ἀπὸ τὸ Νότο. Κάποια μέρα στὸ μέλλον, λέν, οἱ κόκκινοι ἀγρότες ποὺ εἶναι τώρα περικυκλωμένοι ἀπὸ χιλιάδες ἀστυνομικὰ στρατεύματα θὰ τὰ ξεθάψουν ὅλα αὐτὰ καὶ θὰ ξαναστήσουν τὰ σοβιέτ

* Σημ. Ὁ ἀναγνώστης νὰ ἔχει ὑπόψη του πὼς ὁ συγγραφέας ὅταν γράφει «σοβιετικὲς περιφέρειες» κτλ. ἢ «κόκκινος στρατός» ἐννοεῖ τὶς ἐλεύθερες κινέζικες περιφέρειες καὶ τὸν κινέζικο λαϊκο-ἀπελευθερωτικὸ στρατό.

τους. Περιμένουν μόνο τό σύνθημα καί ό άπειλούμενος πόλεμος μέ τή Γιαπωνία μπορεῖ νά άποδειχτεῖ πώς εἶναι τό σινιάλο.*

'Αφοῦ οἱ κύριες δυνάμεις τοῦ κόκκινου στρατοῦ έξεκένωσαν τό Κιαγκσι πέρασαν πολλές βδομαδες ὥσπου νά μπορέσουν τά στρατεύματα τοῦ Νανκίν νά καταλάβουν τίς μεγάλες κόκκινες πόλεις. Χιλιάδες άγρότες φρουροί καί παρτιζάνοι τούς συγρατοῦσαν καί όδηγημένοι άπό λίγους κόκκινους τοῦ ταχτικοῦ στρατοῦ κράτησαν μιά έπίμονη άντίσταση ὥς τό τέλος.

'Ο ήρωϊσμός πολλῶν άπό αὐτούς τούς κόκκινους όδηγητές πού έθελοντικά ἔμειναν πίσω γιά νά θυσιαστοῦν, άποθανατίστηκε μέ πολλούς τρόπους σήμερα άπό τούς κόκκινους. Ἔδωσαν τήν όπισθοφυλακή πού έπέτρεψε στίς κύριες δυνάμεις νά ξεφύγουν πρίν νά μπορέσει τό Νανκίν νά κινητοποιήσει άρκετές δυνάμεις γιά νά τούς περικυκλώσει καί νά τούς έκμηδενίσει στήν πορεία. 'Ακόμα στά 1937 ὑπῆρχαν περιοχές στό Κιαγκσί, στό Φουκίν καί στό Κβαγκχόβ πού κρατιούνταν άπ' αὐτά τά ὑπολείμματα τοῦ κόκκινου στρατοῦ καί μονάχα πρίν άπο λίγο ή κυβέρνηση άνήγγειλε τή άρχή μιᾶς άλλης άντικόκκινης έκστρατείας γιά τήν «τελική έκκαθάριση» στό Φουκίν.

'Αφοῦ διέσπασε μέ έπιτυχία τήν πρώτη όχυρωματική γραμμή, ό κόκκινος στρατός άρχισε τήν έπική του πορεία πρός τή δύση καί πρός βορρᾶ, μιά πολυποίκιλλη καί πολυτραγουδισμένη έκστρατεία πού έδῶ θά τή διηγηθοῦμε μόνο πολύ σύντομα. Οἱ κομμουνιστές γράφουν τώρα ἕναν όμαδικό άπολογισμό τῆς μακρᾶς πορείας μέ συνεισφορά άπό δεκάδες πού πῆραν μέρος σ' αὐτή, άπολογισμό πού μέχρι τώρα ἔχει 300000 λέξεις καί δέν τελείωσε. Περιπέτεια, έξερεύνηση, άνθρώπινο θάρρος καί δειλία, ἔκσταση καί θρίαμβος, στέρηση, θυσία καί νομιμοφροσύνη, καί άνάμεσα άπ' ὅλα αὐτά, σάν φλόγα, έκείνη ή άσυγκράτητη όρμή καί ή άθάνατη έλπίδα καί ή καταπληκτική έπαναστατική αἰσιοδοξία άπό έκεῖνες τίς χιλιάδες νέους πού δέ δεχότανε τήν ἧττα οὔτε άπό ἄνθρωπο άπό τή φύση, οὔτε άπό θεο, οὔτε άπό θάνατο. Ὅλα αὐτά καί πιό πολλά ξετυλίχτηκαν στήν ἱστορία μιᾶς 'Οδύσσειας πού δέν ἔχει τήν όμοιά της στά χρόνια μας.

Οἱ κόκκινοι μιλᾶν γι' αὐτή γενικά σάν τήν πορεία τῶν 2500 «λί» (3 λί εἶναι 1 μίλι ή 1800 μέτρα) καί μέ ὅλα τους τά στριφογυρίσματα, τίς στροφές καί τίς άντιπορεῖες άπό τό πιό μακρυνό σημεῖο τοῦ Φουκίν ὥς τό τέλος τοῦ δρόμου στό βορειοδυτικο Σουσί, μερικά τμήματα άναμφισβήτητα κάναν τόση πορεία καί πιό πολύ. Ἕνα άκριβές δρομολόγιο πού ἔκανε το πρῶτο σῶμα στρατοῦ δείχνει πώς ή πορεία του ἦταν συνολικά 18088 λί ή 6000 μίλια—σχεδόν δυό φορές το πλάτος τῆς 'Αμερικῆς— καί οὔτες ό άριθμός μπορεῖ νά γίνει δεκτός σάν τό έλάχιστο ὅριο τῆς πορείας γιά τίς κύριες δυνάμεις. Πρέπει νά ὑπενθυμίσουμε πώς ὅλο τό ταξείδι ἔγινε μέ τά πόδια, μέσα άπό τούς πιο άπέραστους δρόμους στόν κόσμο, πού οἱ πιο πολλοί δέν κάνουν γιά τροχοφόρα, μέσα άπό μερικά άπό τά πιό ψηλά βουνά καί τα πιο μεγάλα ποτάμια της 'Ασίας. Ἦταν μιά πολύχρονη μάχη άπ' τήν άρχή ὥς το τέλος.

Τέσσερες κύριες γραμμές ἄμυνας ὑποστηρίζονταν άπό σειρά φωλιές πολυβόλων καί μπλόκ, περικύκλωναν τίς σοβιετικές περιοχές στή νοτιοδυτική Κίνα καί οἱ κόκκινοι ἔπρεπε νά τίς συντρίψουν γιά να μπορέσουν νά φτάσουν τίς άνοιχτές περιοχές πρός τή δύση. Ή πρώτη γραμμή ἔσπασε στο Κιανκσί στίς 21 τοῦ 'Οκτώβρη 1935. Ή δεύτερη στό Χουναν καταλήφθηκε στίς 3 τοῦ Νοέμβρη καί μιά βδομάδα άργότερα ή τρίτη, έπίσης στό Χουνάν, ἔπεσε στό χέρια τῶν κόκκινων ὕστερα άπο αἱματηρές μάχες. Τα στρατεύματα τοῦ Κβανγκσί καί Χουνάν παρέδωσαν τήν τέταρτη καί τελευταία γραμμή στίς 29 τοῦ Νοέμβρη καί οἱ κόκκινοι ξεχύθηκαν πρός βορρᾶ μέσα στό Χουνάν γιά νά άρχίσουν βαδιζοντας σέ ἴσια γραμμή γιά τό Σετσουάν ὅπου σχεδίαζαν να μποῦν μέσα στίς σοβιετικές περιφέρειες καί νά συνουάσουν τή δράση καί μέ το 40 σῶμα στρατοῦ, πού ἦταν έκεῖ κατω άπο τόν Χσοῦ-Χσιάνγκ-Τσιεν. 'Ανάμεσα στίς ήμερομηνίες πού άναφέρουμε ἔγιναν έννια μάχες. Συνολικά 110 συντάγματα κινητοποιήθηκαν άπ' τό Νανκίν καί άπό τούς έπαρχιακούς τσιφλικάδες Τσέν-Τσί-Τάνγκ, Χο-Τσιέν καί Πάι-Τσοῦγκ-Χσί.

Στή διάρκεια τῆς πορείας άνάμεσα τοῦ Κιαγκσί, Κβαντούγκ, Κβανγκσί καί Χουνάν, οἱ κόκκινοι εἶχαν μεγάλες άπώλειες. 'Ο άριθμός τους εἶχε έλαττωθεῖ κατα τό ἕνα τρίτο πάνω κάτω, ὅταν ἔφτασαν στά σύνορα τῆς έπαρχίας Κβαιγχόβ. Αὐτό όφειλόταν πρῶτα στά έμπόδια πού ἔφεραν τά μεταγωγικά, άφοῦ 5000 ἄνδρες άποσχολοῦνταν μ' αὐτή τή δουλειά. Ή έμπροσθοφυλακή καθυστεροῦσε πάρα πολύ καί σέ πολλές περιπτώσεις ό έχθρός εἶχε καιρο νά έτοιμάσει έπεξεργασμένα έμπόδια στή γραμμή, στήν πορεία. Ὕστερα, άπ'

* 'Ο συγγραφέας τά ἔγραψε αὐτά τό 1937.

τό Κιανγκσί ἀκολουθήθηκε μιά ἴσια χωρίς ζίκ ζάκ πορεία πρός τά βορειοδυτικά, πράμα πού ἐπέτρεψε στό Νανκίν νά προβλέπει πολλές ἀπό τίς κινήσεις τοῦ κόκκινου στρατοῦ.

Σοβαρές ἀπώλειες σάν ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν λαθῶν, ἔκαναν τούς κόκκινους νά υἱοθετήσουν νέα ταχτική στο Κβαϊχόβ. Ἀντίς γιά μιά πορεία σάν βέλος, ἄρχισαν μιά σειρά ἀπό παραπειστικούς ἑλιγμούς, πού ἔκαναν ὅλο καί πιό πολύ δύσκολο στά ἀεροπλάνα τοῦ Νανκίν νά ἀναγνωρίζουν τίς κάθε μέρα προθέσεις τῆς κύριας δύναμης. Δυό φάλαγγες καί κάπου καί τέσσερες φάλαγγες, ἀναλάμβαναν σειρά ἀπό παραπειστικούς ἑλιγμούς στά πλευρά τῆς κεντρικῆς φάλαγγας καί ἡ ἐμπροσθοφυλακή ἀνέπτυσσε ἕνα μέτωπο σάν λαβίδα. Κρατήθηκαν μόνο τα πιό ἁπλά καί τά πιό ἐλαφρά μέσα ἐξοπλισμοῦ καί ἔγιναν συνήθεια μόνο οἱ νυχτερινές πορεῖες γιά τά ἐλαττωμένα τώρα μεταγωγικά, αὐτά πού δίναν στόχο στούς βομβαρδισμούς ἀπό τόν ἀέρα.

Προβλέποντας μιά ἀπόπειρα νά περάσουν τό ποτάμι Γιανγκτσέ στό Σαντουάν, ὁ Τσάγκ-Κάϊ-Σέκ ἀπέσυρε χιλιάδες στρατό ἀπ' τό Χουπέ, Ἀνχουΐ καί Κιανγκσί καί τόν ἔστειλε γρήγορα πρός δυσμάς γιά νά κόψει ἀπό βορρᾶ τήν πορεία τοῦ κόκκινου στρατοῦ. Ὅλα τά περάσματα ὀχυρώθηκαν βαρειά. Ὅλες οἱ σχεδίες σύρθηναν στή βόρεια ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Ὅλοι οἱ δρόμοι ἀποκλειστηκαν. Μεγάλες περιφέρειες ξεγυμνώθηκαν ἀπό σιτηρά. Ἄλλες χιλιάδες στρατός τοῦ Νανκίν ξεχύθηκε μέσα στο Κβαϊχόβ γιά νά ἐνισχύσει τούς ὀπιομανεῖς ἐπαρχιῶτες τοῦ τσιφλικᾶ Βάν—Τσιά—Λί, πού ὁ στρατός του στο τέλος εἶχε πρακτικά ἀκινητοποιηθεῖ ἀπό τούς κόκκινους, Ἀκόμα ἄλλοι στάλθηκαν στά σύνορα τοῦ Γιουνάν γιά νά βάλουν καί κεῖ ἐμπόδια. Ὡς τόσο στό Κβαϊχόβ οἱ κόκκινοι βρῆκαν μια ἐπιτροπη ὑποδοχῆς ἀπό δυό ἑκατοντάδες χιλιάδες στρατεύματα καί παντοῦ στό δρόμο τους εἶχαν σηκωθεῖ ἐμπόδια. Αὐτό τούς ἐπέβαλε δυό μεγάλες ἀντιπορεῖες μέσα στήν ἐπαρχία καί μιά πλατειά περιφερειακή κίνηση γύρω ἀπό την πρωτεύουσα.

Οἱ μανοῦβρες στό Κβαϊχόβ ἀπασχόλησαν τούς κόκκινους γιά 4 μηνες. Σ' αὐτούς τούς μῆνες κατάστρεψαν πέντε ἐχθρικές μεραρχίες, αἰχμαλώτισαν τά ἐπιτελεῖα τοῦ κυβερνήτη Βάνγκ καί κατέλαβαν τό εὐρωπαϊκοῦ στύλ παλάτι του στό Τσουνΐ, στρατολόγησαν κάπου 20 000 ἄνδρες καί ἐπισκέφτηκαν τά πιό πολλά ἀπό τά χωριά καί τίς πόλεις τῆς ἐπαρχίας, καλῶντας μαζικές συγκεντρώσεις καί ὀργανώνοντας κομμουνιστικά στελέχη ἀνάμεσα στή νεολαία. Οἱ ἀπώλειές τους ἦταν ἀσήμαντες, ἀλλά ἀντιμετώπιζαν τό προβλημα πῶς νά περάσουν τό Γιαγκτσέ. Μέ τή γρήγορη συγκέντρωσή του στά σύνορα Κβαϊχόβ—Σιτσουάν, ὁ Τσάν-Κάϊ-Σέκ ἀπέκλεισε ἔξυπνα τούς στενούς δρόμους πού ὁδηγοῦσαν ἴσια στό μεγάλο ποτάμι. Τώρα τοποθετοῦσε τήν κύρια ἐλπίδα του γιά ἐκμηδένιση τῶν κόκκινων στό νά τούς ἀποκλείσει νά περάσουν τό ποτάμι σέ ὁποιοδήποτε σημεῖο, ἐλπίζοντας νά τούς σπρώξει ἔτσι μακρυά νοτιοδυτικά ἤ στίς ἐρημικές ἐκτάσεις τοῦ Θιβέτ. Στούς διάφορους διοικητές του καί στούς ἐπαρχιακούς στρατηγούς τηλεγραφοῦσε πώς «ἡ τύχη τοῦ ἔθνους καί τοῦ κόμματος (δηλαδή τοῦ Κουόμινταγκ)» ἐξαρτιέται ἀπό τό «μποτιλιάρισμα τῶν κόκκινων δυτικά τοῦ Γιαγκτσέ».

(Τό δεύτερο μέρος θά δοθεῖ στό ἑπόμενο φύλλο)

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΠΟ 15 ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ — 10 ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ

15)3. Τμῆμα τοῦ Δ. Σ. χτύπησε στό Τσαρακλιμάνι διλοχία τοῦ 627 τάγματος καί τῆς προξένησε ἀπώλειες 4 νεκρούς καί 10 τραυματίες.

16)3. Πυροβολικό τοῦ Δ. Σ. ἔβαλε 350 βλήματα ἐνάντια σέ στρατιωτικούς στόχους στήν Κομοτινή.

17)3. Δυό ἐχθρικά τάγματα μέ δυό πυροβόλα κινήθηκαν ἀπό Καστοριά-Μεσοποταμιά-Καλοχώρι σάν πλαγιοφυλακή ἀνεφοδιαστικῆς φαλαγγας τῆς φρουρᾶς Νεστορίου. Τμήματα τοῦ Δ.Σ. τούς ἐπετέθηκαν στίς θέσεις Δέντρα-Τσαρίτσα Φτελιά-Πυραμίδα Καλοχωριοῦ καί τούς προξένησαν ἀπώλειες 21 νεκρούς καί πάνω ἀπό 28 τραυματίες. 4 ἀπό τά 8 τάγκς τοῦ ἐχθροῦ ἔπαθαν σοβαρές ζημιές.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ.Ε. χτύπησαν στό Κεράσοβο Στρατίνιτσας τό 584 ἐχθρικό τάγμα. Αὐτόμολος στρατιώτης ἀνάφερε ὅτι οἱ μοναρχοφασίστες εἶχαν ἀπώλειες 13 νεκρούς καί 21 τραυματίες, ἀνάμεσά τους καί 4 ἀξιωματικούς. Τραυματίστηκε καί ὁ ἀντισυνταγματάρχης Οἰκονόμου Δημήτριος.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ.Ε. χτύπησαν διλοχία τοῦ 621 τάγματος, τῆς προξένησαν ἀπώλειες 40 νεκρούς καί τραυματίες, καί τήν ἀνάγκασαν νά συμπτυχτεῖ ἀπό το Τσαρακλιμάνι στή Βαλώνη.

—Ττήματα τοῦ Δ.Σ. χτύπησαν τή φρουρά τοῦ Ἀλμυροῦ κι' ἐξουδετέρωσαν τά ἐξωτερικά φυλάκια. Ὁ ἐχθρός εἶχε ἀπώλειες 4 νεκρούς καί 3 τραυματίες.

18)3. Ἀπό περιπολιακή καί ἐνεδρευτική δράση τῶν τμημάτων τοῦ Δ. Σ, στήν περιοχή Καστανιανής, ἐνάντια στην 75 μοναρχοφασιστική ταξιαρχία, ὁ ἐχθρος εἶχε ἀπώλειες 40 νεκρούς καί τραυματίες.

21)3. Στό δρόμο Τροπαιοῦχος Πέρασμα τῆς Φλώρινας ἀνατινάχθηκαν 4 στρατιωτικά αὐτοκίνητα. Στό δρόμο Κατερίνης-Ἁγ. Δημητρίου ἕνα, καί στο δρόμο Ἀρδέας-Ριζοχώρι ἄλλο ἕνα.

—Ἐλεύθεροι σκοπευτές χτύπησαν στό δρόμο Ἅγιος Κυριακῆς - Μεσοποταμιᾶς Καστοριᾶς διλοχία Μ.Α.Υ. Σκοτώθηκαν 5 καί τραυματίστηκαν 2 Μαϋδες.

—Ἐχθρικές δυνάμεις πιεζόμενες ἀπό τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἔπεσαν σέ ναρκοπέδιο πού ναρκοθέτησαν σαμποτέρ τοῦ Δ.Σ. 8 αὐτοκίνητα ἀνατινάχτηκαν. Τά 4 ἦταν γεμάτα στρατό.

22)3 14 ἐθνοφρουροί καί 7 στρατιῶτες προσχώρησαν στό Δ.Σ.Ε.

—Τμήματα τοῦ Δ. Σ. χτύπησαν τόν ἐχθρό στούς τομεῖς: Μικρή Βίγλα, Βαθυνά, Ἐθνικό, Κλαδοράχη, Κάτω Κλινές, Καλογερίτσα, φυλάκιο Φλώρινας, Τροπαιοῦχος, Σκοπιά, Κορισσός. Ἀπό τίς ἐπιχειρήσεις αὐτές οἱ μοναρχοφασίστες εἶχαν ἀπώλειες 49 νεκρούς, 74 τραυματίες καί 3 αἰχμαλώτους.

—Τμήματα τοῦ Δ. Σ. ἐνήργησαν ἐπίθεση στή θέση Φλάμπουρο. Οἱ μοναρχοφασίστες εἶχαν ἀπώλειες 15 νεκρούς, 74 τραυματίες καί 8 αἰχμαλώτους.

—Τμήματα τοῦ Δ Σ. ἀνατρέψαν τόν ἐχθρό ἀπο τά ὑψώματα Ἀετοῦ, Δακτόσι, Ξυνοῦ Νεροῦ καί τοῦ προξένησαν ἀπώλειες 4 νεκρούς καί 8 τραυματίες. Ἀνάμεσά τους ἕνας ὑπολοχαγος κι' ἕνας ἀνθυπολοχαγός.

—Ἀπό τίς 17—22)3 τμήματα τοῦ Δ. Σ. μπῆκαν στά χωριά Σουδενά, Καστριά, Βρετσῶνο, Μαζεῖκα, Ἅγ. Νικόλας, Ζουρλάδα, Κρινόφυτο, Παγκράτι, Δάρα, Φυλιά, καί Τσόρητα τῶν ἐπαρχιῶν Μαντινείας καί Καλαβρύτων. Πῆραν λάφυρα 20 ὅπλα, 3 κιβώτια δυναμίτιδα, 40 φορτιά τρόφιμα. 30 πατριῶτες ἀκολούθησαν τό Δ. Σ.

22)3. Τμήματα τοῦ Δ. Σ. χτύπησαν μοναρχοφασιστική διλοχία πού κινήθηκε ἀπό Κόνιτσα, τήν ἀνέτρεψαν καί τίς προξένησαν σοβαρές ἀπώλειες.

—Ἐλεύθεροι σκοπευτές στήν περιοχή Κόνιτσας σκότωσαν 3 στρατιῶτες κι' ἔπιασαν αἰχμάλωτο ἕνα λοχία. Πῆραν λάφυρα 1 μπρέν, 1 τόμσον, 9 τουφέκια καί ἀνάλογα πυρομαχικά.

23)3. Τμήματα τοῦ Δ. Σ. χτύπησαν μέ πυροβολικό καί ὅλμους μιά ἐχθρική διλοχία στό χωριό Παπάδες, Δράμας. 80 βλήματα ἔπεσαν στά ὀχυρά καί τούς στρατῶνες τοῦ ἐχθροῦ. Της προξένησαν ἀπώλειες 8 νεκρούς καί πολλούς τραυματίες.

—Σαμποτέρ ἀνατίναξαν μέ νάρκες στρατιωτικό αὐτοκίνητο στό δρόμο Κρανιᾶς-Δεσκάτης. Σκοτώθηκε ὁ μοίραρχος Γεννίσαρης καί τραυματίστηκαν 4 στρατοχωροφύλακες.

—Σαμποτέρ ἀνατίναξαν 2 δδικές γέφυρες στό δημόσιο δρόμο Ξάνθης-Ἐχινοῦ.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. μπῆκαν στούς Καμπο-

τάδες, άφοΰ άνάτρεψαν δύναμη 120 στρατιωτών και ΜΑΥ. Σκοτώθηκαν 6 μοναρχοφασίστες. Άναμεσά τους και ό διοικητής τοΰ λόχου Χ. Καναπίτσας.

—Τμήμα τοΰ Δ.Σ. χτύπησε συγκεντρωμένο τμήμα τοΰ 584 μοναρχοφασιστικοΰ τάγματος στόν Άγιο Άθανάσιο Καστανιανής. Σκοτώθηκαν 9 και τραυματίστηκαν 7 στρατιώτες.

—Ίππικό τοΰ Δ.Σ. έκανε βαθειά διείσδυση στό θεσσαλικό κάμπο και χτύπησε δύναμη 60 Μαΰδων, στο χωριό Σαλουσλάρ. Σκοτώθηκαν 6 Μαΰδες και τραυματίστηκαν 3. Πιάστηκαν 30 αιχμάλωτοι, άπ' τούς όποίους οί 25 ζήτησαν νά κατατaχτοΰν στο Δ.Σ. 51 πατριώτες άκολούθησαν τούς μαχητές τοΰ Δ.Σ.Ε.

—Τμήμα τοΰ Δ.Σ. χτύπησε λόχο τοΰ 627 μοναρχοφασιστικοΰ τάγματος πού κινήθηκε άπό τό χωριό Λύκο Ήπείρου πρός τά άνατολικά ύψώματα τοΰ χωριοΰ. Ό έχθρός είχε 6 νεκρούς και 7 τραυματίες και άναγκάστηκε νά συμπτυχτεΐ πρός Βελοΰνα.

—Τμήματα τοΰ Δ.Σ. χτύπησαν τήν Έλασσώνα κι' έξουδετέρωσαν τά έχθρικά φυλάκια τής πόλης.

24)3. Τμήματα τοΰ Δ.Σ. άντιμετώπισαν έπίθεση τοΰ έχθροΰ στην περιοχή Άλέμ—Ταρλά. Άντρες τοΰ ίππικοΰ τον άνάτρεψαν και τόν ύποχρέωσαν νά συμπτυχτεΐ στις βάσεις του, μέ άπώλειες πολλούς νεκρούς στρατιώτες κι' έναν άνθυπολοχαγό.

—Τμήμα τοΰ Δ.Σ. έκανε κρούση στις θέσεις τοΰ 584 τάγματος στό χωριό Καστάνιανη Ήπείρου. Σκοτώθηκαν 8 και τραυματίστηκαν 11 στρατιώτες. Άλλα τμήματα χτύπησαν δύναμη τοΰ 582 έχθρικοΰ τάγματος στή θέση Γκρεμιτσικο-Άσήμι Ν.Δ. τής Καστάνιανης. Σκοτώθηκαν 7 και τραυματίστηκαν 15 στρατιώτες.

—Ελεύθεροι σκοπευτές χτύπησαν ένεδρευτικά έχθρικό αύτοκίνητο, στή θέση Δελφοί-Άράχωβα. Σκότωσαν τόν ύπολοχαγό Ζέρβα, έναν έθνοφρουρίτη και τραυμάτισαν βαρειά τον ταγματάρχη Σκουλά και τον σωφέρ πού άργότερα ύπέκυψαν στά τραύματά τους.

—Ελεύθεροι σκοπευτές χτύπησαν μοναρχοφασιστικό φυλάκιο στή γέφυρα Τούμπας στό Κιλκίς. Σκοτώθηκαν 3 στρατιώτες και τραυματίστηκε ένας.

—Τμήματα τοΰ Δ.Σ. χτύπησαν τή φρουρά τοΰ Κιλκίς και μπήκαν στήν πόλη. Ό λαός ύποδέχτηκε μέ ένθουσιασμό τά τμήματα τοΰ Δ.Σ. και 25 νέοι κατατάχτηκαν σ' αύτά. Ό έχθρός είχε άπώλειες 10 νεκρούς και πολλούς τραυματίες.

—Σαμποτέρ τοΰ Δ.Σ. άνατίναξαν άμαξοστοιχία μεταξύ Νεοχωρίου-Δαφνώνας στήν περιοχή Σταυρούπολης. Καταστράφηκαν ή άτμομηχανή και 3 βαγόνια. Ό συρμός έπεσε μέσα στό Νέστο.

26)3. Στό δρόμο Ποντινής-Χρωμίου Ν. τής Κοζάνης, άνατινάχθηκε στρατιωτικό αύτοκίνητο. Άνάμεσα στούς τραυματίες είναι και ό συνταγματάρχης Άγγελουδάκης.

—Τμήμα τοΰ Δ.Σ. έκανε έπιθετικές κρούσεις ένάντια σέ 3 φυλάκια της Φλώρινας. Άλλα τμήματα μπήκαν στήν πόλη και σκόρπισαν προκηρύξεις. Ό έχθρός είχε άπώλειες 1 άξιωματικό και 4 τραυματίες.

—Τμήματα τοΰ Δ.Σ. συγκρούστηκαν μέ έχθρικές δυνάμεις στην περιοχή Μπουγάζι Κοζάνης. Ό έχθρός χρησιμοποίησε σέ μεγάλη κλίμακα πυροβολικό και άεροπορία. Τά τμήματα τοΰ Δ.Σ. άντιμετώπισαν μέ ήρωϊσμό τούς μοναρχοφασίστες και τούς προξένησαν άπώλειες 30 νεκρούς και πολλούς τραυματίες. Καταστράφηκαν 3 αύτοκίνητα.

—Σαμποτέρ τοΰ Δ.Σ. άνατίναξαν άμαξοστοιχία μεταξύ Δράμας Παρανέστι. Καταστράφηκε ή άτμομηχανή και 3 βαγόνια.

27)3. Τμήματα τοΰ Δ.Σ. χτύπησαν τούς μοναρχοφασίστες στό χωριό Μεταξάδες Διδυμοτείχου. 30 πατριώτες και 12 πατριώτισσες προσχώρησαν στό Δ.Σ.

—Τμήματα τοΰ Δ.Σ. έκαναν έπίθεση ένάντια στίς έχθρικές δυνάμεις στόν τομέα Καστάνιανης. Σκοτώθηκαν 16 και τραυματίστηκαν 30 στρατιώτες.

—Σαμποτέρ μάζεψαν 4 φορτώματα άγκαθωτό σύρμα άπό τίς έχθρικές βάσεις στο Πέρασμα Φλώρινας.

—Τμήμα τοΰ 584 έχθρικοΰ τάγματος πού κινήθηκε άπό Καστάνιανη προς Ψηλό Κάστρο έπεσε σέ ναρκοπέδιο πού είχε ναρκοθετήσει σαμποτέρ τοΰ Δ.Σ. Σκοτώθηκαν 4 και τραυματίστηκαν 8 στρατιώτες.

28)3. Έληξε μέ έπιτυχία ή ήρωϊκή πορεία της φάλαγγος άόπλων, πού είχε ξεκινήσει στίς 20)2 άπό τήν Κεντρική Έλλάδα μέ συνοδεία μικρό ένοπλο τμήμα, γιά νά φτάσει στήν περιοχή Όλύμπου—Πιερρίων. Στό πέρασμα τής φάλαγγας άπό τόν κάμπο Θεσσαλίας, Πήλιο, Μαυροβούνι, Κίσσαβο, οί μαχητές τοΰ Δ.Σ. άνάτρεψαν μέ τά έλάχιστα μέσα τους τίς έπανειλημμένες προσπάθειες τοΰ έχθροΰ νά έμποδίσει τήν παραπέρα κίνηση τής φάλαγγας. Ή φάλαγγα, πού άρχικά άποτελοΰνταν άπό 400 μέ τήν προσχώρηση στή διάρκεια τής πορείας κι' άλλων πατριωτών, έφτασε τούς 1200. Στόν τομέα Πιερρίων — Όλύμπου ό έχθρός συγκέντρωσε 3 ταξιαρχίες πεζικοΰ και τμήματα έθνοφρουράς και μέ μαζική δράση πυροβολικοΰ και άεροπορίας έκανε άπεγνωσμένες προσ-

πάθειες νά έμποδίσει τήν κίνηση καί νά διαλύσει τή φάλαγγα. Οί μαχητές μας άοπλοι, ξυπόλητοι καί έξαντλημένοι άπό τίς συνεχεῖς πορεῖες καί τήν πεῖνα, όμως μέ άτράνταχτη πίστη καί άπαράμιλλη ψυχική καί σωματική άντοχή έδιναν καθημερινές μάχες μέ τίς άσύγκριτα ύπέρτερες δυνάμεις, προξένησαν στόν έχθρό άπώλειες 250 νεκρούς καί τραυματίες, κατάρριψαν 2 άεροπλάνα καί κατόρθωσαν τελικά νά περάσουν σέ έλεύθερη περιοχή. Ἡ φάλαγγα στή διάρκεια τῆς 38ήμερης πορείας εἶχε άπώλειες 200 νεκρούς καί τραυματίες καί 140 άγνοούμενους, πού άποκόπηκαν καί γύρισαν οί περισσότεροι στά σπίτια τους.

28)3. Ἐλεύθεροι σκοπευτές χτύπησαν μοναρχοφασιστική περίπολο στή συνοικία Τριανδρία Θεσσαλονίκης. Σκοτώθηκαν ένας ένωματάρχης καί 4 χωροφύλακες.

29)3. Στό δρόμο Κλαδοράχη—Κλινές άνατινάχτηκε στρατιωτικό αύτοκίνητο. Σκοτώθηκαν 36 καί τραυματίστηκαν 8 μοναρχοφασίστες.

30)3. Τμήματα τοῦ Δ.Σ. χτύπησαν τό Διδυμότειχο. Ρίχτηκαν έναντια σέ στρατιωτικούς στόχους 367 βλήματα πυροβόλου. Τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. μπῆκαν στά προάστεια τῆς πόλης. Ὁ έχθρός εἶχε άπώλειες 9 νεκρούς. 52 πατριῶτες προσχώρησαν στό Δ.Σ.Ε.

—Πυροβολικό καί όλμοι τοῦ Δ.Σ. χτύπησαν τό όχυρωμένο χωριό Ἀρριανά Κομοτινῆς. Ἐχθρικές δυνάμεις πού κινήθηκαν άπό Κομοτινή καί Σάπες χτυπήθηκαν ένεδρευτικά καί εἶχαν άπώλειες 8 νεκρούς καί 4 τραυματίες.

—Σαμποτέρ τοῦ Δ.Σ. άνατίναξαν μιά γέφυρα στό δρόμο Ἄνω καί Κάτω Βροντούς καί ένήργησαν τρεῖς άνατινάξεις στό δρόμο Σερρῶν—Βροντούς.

31)3. Τμήματα τοῦ Δ.Σ. συγκρούστηκαν μέ διλοχία έθνοφρουρᾶς Σωχοῦ στην περιοχή Μοράβα. Ὁ έχθρός άνατράπηκε. Ἀπώλειές τους: νεκροί 2, τραυματίες 2, αίχμάλωτοι 2.

—Ἐλεύθεροι σκοπευτές χτύπησαν έχθρική περίπολο μέσα στή Θεσσαλονίκη καί τραυμάτισαν τόν τρομοκράτη διοικητή τοῦ 10ου άστυνομικοῦ τμήματος Στογιάννη.

—Ὁμάδα άπό μαχητές τοῦ Δ. Σ. χτύπησε έχθρικό τμῆμα πού κινήθηκε άπό Δελφούς πρός Κροτή σκοτώθηκαν 3 μοναρχοφασίστες.

1)4)48. Τμήματα τοῦ Δ.Σ. χτύπησε μέ πάντζερ φυλάκια μοναρχοφασιστῶν στή Φλώρινα. Ὁλόκληρη ή φρουρά ένός φυλακίου έξοντώθηκε.

2)4. Ἀπό 30)3 2)4 τμήματα τοῦ Δ.Σ. έδωκαν σκληρές μάχες έναντια σέ μεγάλες έχθρικές δυνάμεις στίς θέσεις Λαχανά, Μοράβα, Τσιπλάκια, Καλύβια καί σέ πολλά ύψώματα. Ὁ έχθρός χρησιμοποίησε σέ μεγάλη κλίμακα πυροβολικό, τάγκς καί άεροπορία. Ὅλες οί προσπάθειες του άποκρούστηκαν. Οί άπώλειες του εἶναι 60 νεκροί καί περισσότεροι τραυματίες.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. χτύπησαν μέ πυροβολικό καί όλμους τίς όχυρωμένες θέσεις τοῦ έχθροῦ στούς Μεταξάδες Διδυμοτείχου. Μπῆκαν στό χωριό όπου έμειναν 6 ὧρες. 52 πατριῶτες άκολούθησαν τό Δ.Σ.

4)5. Τμήματα τοῦ Δ.Σ. χτυπήσαν τή μοναρχοφασιστική βάση στό Καλλιφώνι Καρδίτσας. Ὕστερα άπό μάχη 2 1)2 ὡρῶν τό 725 τάγμα έθνοφρουρᾶς πού έδρευε έκεῖ διαλύθηκε όλοκληρωτικά. Πιάστηκαν αίχμάλωτοι όλο τό έπιτελεῖο τοῦ τάγματος, 46 στρατιῶτες καί 4 μάθητες. Ὁ διοικητής τοῦ τάγματος άντισυνταγματάρχης Λουκάκης σκοτώθηκε άπό τούς στρατιῶτες του. Σκοτώθηκαν 2 καί τραυματίστηκαν 2 μοναρχοφασίστες. Λάφυρα: 3 μπρέντ, 10 αύτόματα, 30 τουφέκια, 2000 σφαῖρες. 1 αύτοκίνητο, 400 κουβέρτες κ.λ.π. 70 μαχητές προσχώρησαν στό Δ.Σ.

—Πυροβολικό τοῦ Δ. Σ. χτύπησε εὔστοχα έναντια στίς έχθρικές θέσεις στίς Μουριές, Κρητικά καί Μικρόβρυση.

5)4. Ἔληξαν οί έπιχειρήσεις πού άρχισε ό έχθρός άπό τίς 30 31 στήν περιοχή Κρούσσης Κερδυλλίων, μέ 2 ταξιαρχίες πεζικοῦ ένισχυμένες μέ άεροπορία, πυροβολικό καί μηχανοκίνητα. Τά τμήματα τοῦ Δ. Σ. άντιμετώπισαν μ' έπιτυχία τόν έχθρό καί έλιχτηκαν άνέπαφα στό χῶρο τους. Οί μοναρχοφασίστες εἶχαν άπώλειες 150 νεκρούς καί τραυματίες.

—Ὁ έχθρός άρχισε στίς 28)3 σοβαρή έπιθετική προσπάθεια στόν τομέα τῆς Ἠπείρου, μέ 3 ταξιαρχίες πεζικοῦ μιά μοῖρα Λ.Ο.Κ. 20 πυρόβολα καί μάζα άεροπορίας. Στίς 5 τοῦ Ἀπρίλη τά τμήματά μας άφοῦ τσάκισαν τίς έπιθετικές ένέργειες τοῦ έχθροῦ πέρασαν σέ γενική άντεπίθεση σ' όλο τό μέτωπο καί άνέτρεψαν τά 581, 582, 583 584, και 627, 628, 629 τάγματα πεζικοῦ, πού κάτω άπό τή συνεχή πίεση άναγκάστηκαν νά συμπτυχθοῦν στίς άρχικές βάσεις έξόρμησής τους. Οί συνολικές άπώλειες τοῦ έχθροῦ στή διάρκεια 9 ήμερῶν ξεπερνοῦν τούς 750 νεκρούς καί τραυματίες.

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΑΠΟ 20 ΜΑΡΤΗ — 10 ΑΠΡΙΛΗ

Ἡ ὁλόπλευρη κρίση πού περνᾶ ὁ μοναρχοφασισμός χειροτέρεψε μέσα σ' αὐτό τό εἰκοσαήμερο σ' ὅλους τούς τομεῖς. Τήν τόση ζωτική καί ποθητή νικηφόρα ἐπιχείρηση δέν τήν εἶχαν καί τούτη τή φορά οἱ μοναρχοφασίστες.

Στίς ἐπιχειρήσεις τῆς Ἠπείρου γιά δεύτερη φορά τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. μέ ἐπικεφαλῆς τόν ὑποστράτηγο Καλιανέση ἀνέτρεψαν τά σχέδιά τους. Ἀπό τίς ἄλλες ἐπιχειρήσεις πού ἔκαναν τούς ἔμειναν τα ψεύτικα ἀνακοινωθέντα τους, πού καί τά ἴδια τά ἀφεντικά τους δέν τά πιστεύουν. Στό Μωριᾶ παρ' ὅλα τά ταξίδια τῶν ἱπταμένων στρατηγῶν Φόν Φλίτ, Γιαντζῆ, κλπ. οἱ ἀντάρτες συνεχίζουν τήν ἐπιθετική καί νικηφόρα δράση τους. Στή Μακεδονία καί Θράκη οἱ σαμποτέρ τοῦ Δ.Σ χτυπᾶνε τούς μοναρχοφασίστες ἀσταμάτητα καί οἱ ἐλεύθεροι σκοπευτές συνεχίζουν τά χτυπήματά τους μέσα στή Θεσ/νίκη. Ὁ Δ.Σ. στήν «ἐαρινή ἐκστρατεία τοῦ 1948» ἀπαντάει ἀποφασιστικά ὕστερα καί ἀπό τίς νέες ἀποτυχίες τους. Ἀποστρατεύθηκαν μονοκοπανιά ὅλοι οἱ ἀντιστράτηγοι τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ. Οἱ μοναρχοφασίστες στήν ἀπελπισιά τους ζητᾶνε κι' ἄλλα ὅπλα κι' ἄλλο στρατό καί ἀμερικανικά στρατεύματα γιά νά .. φυλάξουν τά σύνορα.

Ἐκεῖ πού ἐπιδεικνύουν ἐξαιρετική δραστηριότητα οἱ μοναρχοφασίστες εἶναι στό δυνάμωμα τοῦ τρομοκρατικοῦ τους ὀργίου καί στήν ἐξόντωση πατριωτῶν μέ τό σύνθημα τοῦ Φόν Φλίτ «σκοτῶστε καί ἐκκαθαρίστε τά μετόπισθεν». Μέσα στό τελευταῖο εἰκοσαήμερο στάλθηκαν στά ἐκτελεστικά ἀποσπάσματα 88 πατριῶτες καί ἄλλοι 45 καταδικάστηκαν σέ θάνατο. Οἱ μαζικές συλλήψεις, ἔρευνες, μπλόκα, εἶναι τό καθημερινό γεγονός γιά τούς λαϊκούς συνοικισμούς τῶν μεγάλων πόλεων. Διέλυσαν 59 δημοκρατικές καί προοδευτικές ὀργανώσεις.

Μέ τή θεατρική παράσταση τοῦ «ἐργατικοῦ συνέδριου» πού σκηνοθέτησαν οἱ ἀμερικανοί μέ ἐκτελεστές τούς πληρωμένους ἐργατοκάπηλους δούλους τους, ἐπιδίωξαν νά δείξουν ὅτι ὑπάρχουν συνδικαλιστικές ἐλευθερίες στή μοναρχοφασιστική Ἑλλάδα. Ἀλλά εἶναι τέτοια ἡ σαπίλα τους πού οἱ ἐκτελεστές τῆς φάρσας τσακώθηκαν ἀναμεταξύ τους καί ἔτσι ρεζιλεύτηκαν ἀκόμα περισσότερο οἱ ἀμερικανοσοφούληδες.

Ἡ οἰκονομική κατάσταση χειροτερεύει ὅλο καί περισσότερο στό μοναρχοφασιστικό κράτος. Τό ἔλλειμα τοῦ προϋπολογισμοῦ τους εἶναι μεγαλύτερο ἀπό ὅσο τό εἶχαν προβλέψει. Ἡ μαύρη ἀγορά καί οἱ «οὐρές» ὑπάρχουν ὅπως καί στή χιτλερική κατοχή. Καινούριοι φόροι μπαίνουνε στούς ἐργαζόμενους μέ τά σχέδια τοῦ Κλέϋ. Γιά τή συντριφτική πλειοψηφία τῶν ἐργαζομένων ὁ ἀμερικανομοναρχισμός τίποτε ἄλλο δέν μπορεῖ νά προσφέρει ἐκτός ἀπό πεῖνα, καταστροφές, ἀνεργία καί πολεμοφόδια.

***

Στήν ἐλεύθερη Ἑλλάδα συνῆλθε στίς 23 τοῦ Μάρτη τό ὑπουργικό Συμβούλιο τῆς Προσωρινῆς Δημοκρατικῆς κυβέρνησης. Ὁ πρόεδρος τῆς κυβέρνησης στρατηγός Μάρκος ἐξέφρασε τήν πεποίθησή του, πού βασίζεται στά ὑπάρχοντα ἀντικειμενικά δεδομένα πώς ὁ Δ.Σ. θά καταφέρει στό προσεχές μέλλον καινούργια ἀποφασιστικά χτυπήματα κατά τῶν μισθοφόρων τοῦ Τροῦμαν. Τό ὑπουργικό Συμβούλιο ἐνέκρινε ψήφισμα πού ἐκφράζει τήν εὐγνωμοσύνη τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πρός τούς λαούς καί ἰδιαίτερα πρός τίς Λαϊκές δημοκρατίες πού τόσο πρόθυμα βοηθοῦν τόν ἑλληνικό λαό.

Συζήτησε ἀκόμα γιά τήν προστασία τοῦ παιδιοῦ καί τήν ἐφαρμογή τοῦ νόμου γιά τήν ἀμνηστεία. Δημοσιεύτηκαν στήν ἐφημερίδα τῆς κυβέρνησης τρεῖς καινούργιοι νόμοι: «Γιά τήν ὑποχρεωτική εἰσφορά μέ προοδευτική φορολογία», «Γιά τήν ἀνταλλαγή προδοτῶν μέ δημοκρατικούς πολίτες καί στρατιωτικούς» καί «Γιά τήν ἀπονομή ἠθικῶν ἀμοιβῶν στούς διακρινόμενους μαχητές καί πολίτες στόν πόλεμο κατά τοῦ μοναρχοφασισμοῦ».

Δέκα χιλιάδες παιδάκια ἔφυγαν γιά νά σωθοῦν στίς Λαϊκές δημοκρατίες.

Τό πρῶτο δεκαήμερο τοῦ Ἀπρίλη βρίσκει τό λαό καί τό Δ.Σ.Ε. σέ πολεμικό συναγερμό.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΑΠΟ 20 ΜΑΡΤΗ — 10 ΑΠΡΙΛΗ

ΕΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Στίς 16 τοῦ Μάρτη ὁ πρόεδρος Τροῦμαν μίλησε στό Κογκρέσο. Ὁ λόγος του ἦταν ἕνα ἀντισοβιετικό καί ἀντικομμουνιστικό παραλήρημα. Συκοφάντησε τή Σοβιετική Ἕνωση καί τίς Λαϊκές δημοκρατίες ὅτι ἐπιδιώκουν ἐπεκτατικούς σκοπούς, καί ζήτησε ἀπό τό κογκρέσο νά καθιερωθεῖ στίς Ἑνωμένες Πολιτεῖες καθολική στρατιωτική ἐκπαίδευση καί ὑποχρεωτική θητεία. Ὁ λόγος αὐτός, ὅπως ἀνάφερε σέ σχόλιό του τό πρακτορεῖο Ταν-γιούγκ ἀπόβλεπε στό «νά δημιουργήσει στήν Ἀμερική πολεμική ψύχωση γιά ν' ἀποσπάσει τήν προσοχή τοῦ λαοῦ ἀπό τά ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς πολιτικῆς τοῦ Τροῦμαν καί νά ἐξασφαλίσει σ' αὐτόν τή νίκη στίς ἐρχόμενες προεδρικές ἐκλογές».

Ὅμως ὅλα τά δημοκρατικά στοιχεῖα στήν Ἀμερικη ξεσηκώθηκαν ἐνάντια στήν πολιτική αὐτή. Ὁ Οὐάλλας ἀποκάλεσε τό λόγο τοῦ Τροῦμαν «ἀναίσχυντη πρόκληση γιά πόλεμο» καί κατάκρινε τήν πολιτική τῆς «πολεμικῆς ὑστερίας» πού καλλιεργοῦν τά μέλη τοῦ κογκρέσσου καί καλεσε τόν ἀμερικάνικο λαό νά περάσει στήν ἐπίθεση γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς εἰρήνης. Τά μέλη τοῦ «Συνδέσμου γιά τόν ἀγώνα κατά τοῦ πολέμου» ἔκαναν διαδηλώσεις στή Νέα Ὑόρκη ἐνάντια στήν πολιτική τοῦ Τροῦμαν καί ἡ ἐθνική ἐπιτροπή γιά τήν ἐκλογή τοῦ Οὐάλλας ὀργάνωσε καμπάνια γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς εἰρήνης, πού θά διαρκέσει ὅλον τόν Ἀπρίλη. Στή διάρκεια αὐτοῦ τοῦ μῆνα θά πραγματοποιηθοῦν μεγάλες συγκεντρώσεις σ' ὅλες τίς πόλεις τῆς Ἀμερικῆς κατά τῆς πολιτικῆς τοῦ Τροῦμαν. Καί τέλος, διάσημες προσωπικότητες, ὅπως ὁ καθηγητής Ἀϊνστάιν καί ὁ γιός τοῦ Ρούσβελτ, κατάκριναν ἀνοιχτά τήν ἐμπρηστική πολιτική τοῦ προέδρου, πού ὅπως δήλωσαν ὁδηγεῖ στόν πόλεμο.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στό τελευταῖο διάστημα ἡ προκλητική στάση τῶν ἀμερικανῶν, ἄγγλων καί γάλλων ἔφερε μιά ὄξυνση στίς σχέσεις με τούς ρώσους στό Βερολῖνο.

Οἱ ρῶσοι ἀντιπρόσωποι μπροστά στή συστηματική παραβίαση τόν ἀποφάσεων τοῦ Πότσνταμ ἀπό τούς ἀμερικανούς, ἄγγλους καί γάλλους, ζήτησαν νά ἀναλάβει τό συμβούλιο ἐλέγχου τό κύριο ἔργο του, πού εἶναι ἡ ἐκτέλεση τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν. Αὐτό θά σήμαινε νά ἐλέγξει καί τίς ἀποφάσεις τῆς τριμεροῦς διάσκεψης τοῦ Λονδίνου πού κατάφωρα παραβιάζουν τίς ἀποφάσεις τοῦ Πότσνταμ. Μπροστά στήν ἄρνηση τῶν ἄλλων ἀντιπροσώπων, ὁ ρῶσος στρατάρχης Σοκολόφσκι ἀποχώρησε ἀπό τό Συμβούλιο ἐλέγχου. Ἐπίσης ὕστερα ἀπό τή συστηματική λήστευση καί λεηλασία τοῦ Βερολίνου ἀπό τίς δυτικές δυνάμεις οἱ ρῶσοι ἀπεχώρησαν καί ἀπό τίς ἕξη ἐπιτροπές τοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου. Ἔτσι τό διασυμμαχικό συμβούλιο ἔπαψε νά λειτουργεῖ.

Παίρνοντας μέτρα προστασίας τοῦ Βερολίνου ἀπό τή λήστευση ἡ σοβιετική διοίκηση ἐπέβαλε ἔλεγχο στίς ἀμερικανο-αγγλικές ἁμαξοστοιχίες πού κάνουν τή συγκοινωνία ἀνάμεσα στό Βερολῖνο καί τίς δυτικές ζῶνες. Ἐπίσης κατάργησε τούς ἀμερικανο-αγγλικούς σταθμούς αὐτοκινήτων πού βρίσκονται στή σοβιετική ζώνη.

Τά ἴδια μέτρα πῆραν καί στήν Αὐστρία. Συνεχίζοντας τήν ἴδια προκλητική πολιτική, οἱ ἄγγλοι πῆραν ἀφορμή ἀπό ἕνα ἀεροπορικό δυστύχημα πάνω ἀπό τό σοβιετικό ἀεροδρόμιο ὅπου συγκρούστηκαν, ἀπό ὑπαιτιότητα τοῦ ἄγγλου πιλότου, ἕνα ἀγγλικό ἀεροπλάνο καί ἕνα σοβιετικό καί προσπάθησαν νά ἀποδώσουν τήν εὐθύνη στό ρῶσο πιλότο. Στήν ἀπάντησή του ὁ στρατάρχης Σοκολόφσκι τόνισε πώς οἱ ἀνακρίσεις ἀπόδειξαν ἀπόλυτα τήν εὐθύνη τοῦ ἄγγλου πιλότου, πού παραβίασε τούς κανόνες πτήσης, ὅπως τούς παραβιάζουν συχνά οἱ ἀμερικάνοι καί ἄγγλοι πιλότοι.

ΙΤΑΛΙΑ

Ὁ προεκλογικός ἀγώνας στήν Ἰταλία φανερώνει καθημερινά τή μεγάλη δύναμη τοῦ Λαϊκοῦ δημοκρατικοῦ μετώπου.

Ὁ Ντέ Γκάσπερι χάνει διαρκῶς ἔδαφος. Σέ μιά συγκέντρωση στή Βολωνία γιουχαΐστηκε καί ἀποδοκιμάστηκε. Στή Νεάπολη, ἀπό τίς 5 συγκετρώσεις πού ὀργάνωσε τό κόμμα του καμμιά δέν πραγματοποιήθηκε, γιατί ὁ λαός τίς μπουϊκοτάρισε, καί οἱ ρήτορες του προτείνουν τώρα νά ἐκφωνοῦν τούς λόγους τους ἀπό τό ραδιόφωνο. Δυό γραμματεῖς τοῦ χριστιανοδημοκρατικοῦ κόμματος στή Μπατότα προσχώρησαν στό Λαϊκό δημοκρατικό μέτωπο καί τό συνέδριο τῆς χριστιανοδημοκρατικῆς ὀργάνωσης γιά τήν εἰρήνη πού ἀνήκει στό Λαϊκό δημοκρατικό μέτωπο, διαπίστωσε ὅτι οἱ καθολικοί ἐγκαταλείπουν τό Ντέ Γκάσπερι καί ἀκολουθοῦν τό Λαϊκό δημοκρατικό μέτωπο

Ὅλ' αὐτά ἔχουν κατατρομάξει τήν ἰταλική ἀντίδραση, τό Βατικανό καί τούς ἀμερικανούς ἰμπεριαλιστές, πού χρησιμοποιοῦν κάθε μέσο γιά νά ματαιώσουν τή νίκη τοῦ λαϊκοῦ μετώπου. Ξαπολύθηκε μιά ἄγρια καί προκλητική τρομοκρατία σέ βάρος τῶν δημοκρατικῶν στοιχείων. Ἡ ἀστυνομία ἐνεργεῖ καθημερινά ἔρευνες καί συλλήψεις καί ὁ Ντέ Γκάσπερι ὑποκινεῖ τό φασιστικό κόμμα τοῦ «κοινοῦ ἀνθρώπου» νά δημιουργεῖ ταραχές.

Στή Σικελία οἱ φασίστες δολοφόνησαν τό γραμματέα τῆς Ἀγροτικῆς ἕνωσης καί στήν Ὀντινέ τραυμάτισαν 7 ἄτομα. Ἐπίσης ἀνακαλύφθηκε στή Β. Ἰταλία μιά τρομοκρατική ὀργάνωση πού προετοίμαζε πραξικόπημα γιά νά ἐγκαθιδρύσει φασιστικό καθεστώς. Ἀκόμα ὁ Ντέ Γκάσπερι συνεχίζει τίς ἀνοιχτές καί ξετσίπωτες προσπάθειες νά ἐκφοβίσει τό λαό. Ὁ ὑπουργός τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Ἰταλίας μιλώντας ἀπό τό ράδιο δήλωσε· «Ἀλλοίμονο σέ κεῖνον πού θά ψηφίσει τό Λαϊκό δημοκρατικό μέτωπο» καί στή Ρώμη ἔγινε στίς 4)4 ἡ μεγαλύτερη μεταπολεμική στρατιωτική παρέλαση ὅπου πῆραν μέρος τάνκς καί θωρακισμένα ἀμερικάνικα.

Γιά νά βοηθήσουν τό Ντέ Γκάσπερι οἱ ξένοι ἰμπεριαλιστές χρησιμοποιοῦν τά μεγάλα μέσα. Στό πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Ἀπρίλη θά γίνουν στά ἰταλικά νερά μεγάλα προκλητικά γυμνάσια τοῦ ἀγγλοαμερικάνικου στόλου. Ἀμερικάνικα ἀεροπλάνα πετοῦν καθημερινά πάνω ἀπό τίς ἰταλικές πόλεις καί γιά νά διασπάσουν τίς δημοκρατικές δυνάμεις, οἱ κυβερνήσεις Ἀμερικῆς, Ἀγγλίας καί Γαλλίας μέ διακοινώσεις τους δήλωσαν ὅτι ἡ Τεργέστη πρέπει νά ἐπιστραφεῖ στήν Ἰταλία.

Παρ' ὅλ' αὐτά τό Λαϊκό δημοκρατικό μέτωπο καθημερινά δυναμώνει καί ὅπως δήλωσε ὁ ἡγέτης τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος Νένι «τώρα πιά εἶναι φανερό ὅτι ἡ Ἰταλία δέ μπορεῖ νά κυβερνηθεῖ οὔτε χωρίς τό Λαϊκό δημοκρατικό μέτωπο, οὔτε ἐνάντια σ' αὐτό.

ΚΙΝΑ

Ὁ λαϊκός στρατός κρατάει στά χέρια του τήν πρωτοβουλία καί διεξάγει

μ' ἐπιτυχία ἐπιχειρήσεις σ' ὅλα τά μέτωπα.

Στή Μαντζουρία ἀπελευθερώθηκε ἡ περιοχή Λιανίγκ πού ἔχει πληθυσμό 8 ἑκατομμύρια. Ἡ κατάληψη τῆς περιοχῆς αὐτῆς ἔχει μεγάλη στρατηγική σημασία, γιατί θά βοηθήσει στήν ἀπελευθέρωση τοῦ Μοῦκδεν καί τοῦ Τσάγκ-Τσούγκ. Ὕστερα ἀπό τίς τελευταῖες ἐπιχειρήσεις οἱ δυνάμεις τοῦ Κουόμινταγκ δέν ἐλέγχουν παρά μόνο τό 1)100 τῆς Μαντζουρίας, καί οἱ 500 χιλ. στρατιῶτες καί ὑπάλληλοι τοῦ Τσαγκ-Κάϊ-Σέκ βρίσκονται περιορισμένοι στά σημεῖα στήριξης καί στίς ἀπομονωμένες πόλεις. Ἡ ἐπίθεση ἐνάντια στήν πρωτεύουσα Τσάγκ-Τσούγκ ἄρχισε κι' ἐξελίσσεται μέ ἐπιτυχία.

Στήν ἐπαρχία Σαντούγκ ἀπελευθερώθηκε ἡ πρωτεύουσα Ζενάν καί 18 πόλεις καί στήν περιοχή Νανκίν καί Σαγκάης κυριεύθηκαν ἄλλες 2. Καταλήφθηκε ἐπίσης τό Γκρού, σπουδαῖο συγκοινωνιακό κέντρο, ἀπ' ὅπου περνᾶνε σιδηροδρομικές γραμμές γιά τό Χαρμπίν, τό Τσάγκ-Τσούγκ καί τό Μοῦκδεν.

Χαρακτηριστικό γιά τήν κατάσταση πού δημιουργήθηκε στήν Κίνα, ὕστερ' ἀπό τίς τελευταῖες ἐπιτυχίες τοῦ λαϊκοῦ στρατοῦ, εἶναι οἱ δηλώσεις πού ἔκανε ὁ Τσάγκ-Κάϊ-Σέκ στή βουλή τοῦ Κουόμινταγκ. «Ἡ διατήρηση ὁρισμένων σημείων, εἶπε, ἔχει πολιτική παρά στρατιωτική σημασία, καί ὅλα τά μέρη πού δέν ἔχουν πολιτική σημασία θά ἐκκενωθοῦν». Ὁ Τσάγκ-Κάϊ-Σέκ παραδέχτηκε ὅτι ἔχασε τελευταῖα 17 μεραρχίες, κι' ἀπ' αὐτές τίς 7 στή Μαντζουρία. Τίς ἀπώλειες τοῦτες τίς ἀπόδωσε στήν κακή ποιότητα τῶν στρατευμάτων του, στό χαμηλό ἠθικό τους καί τήν ἀπειθαρχία καί ἀνικανότητα τῶν ἀξιωματικῶν τους.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

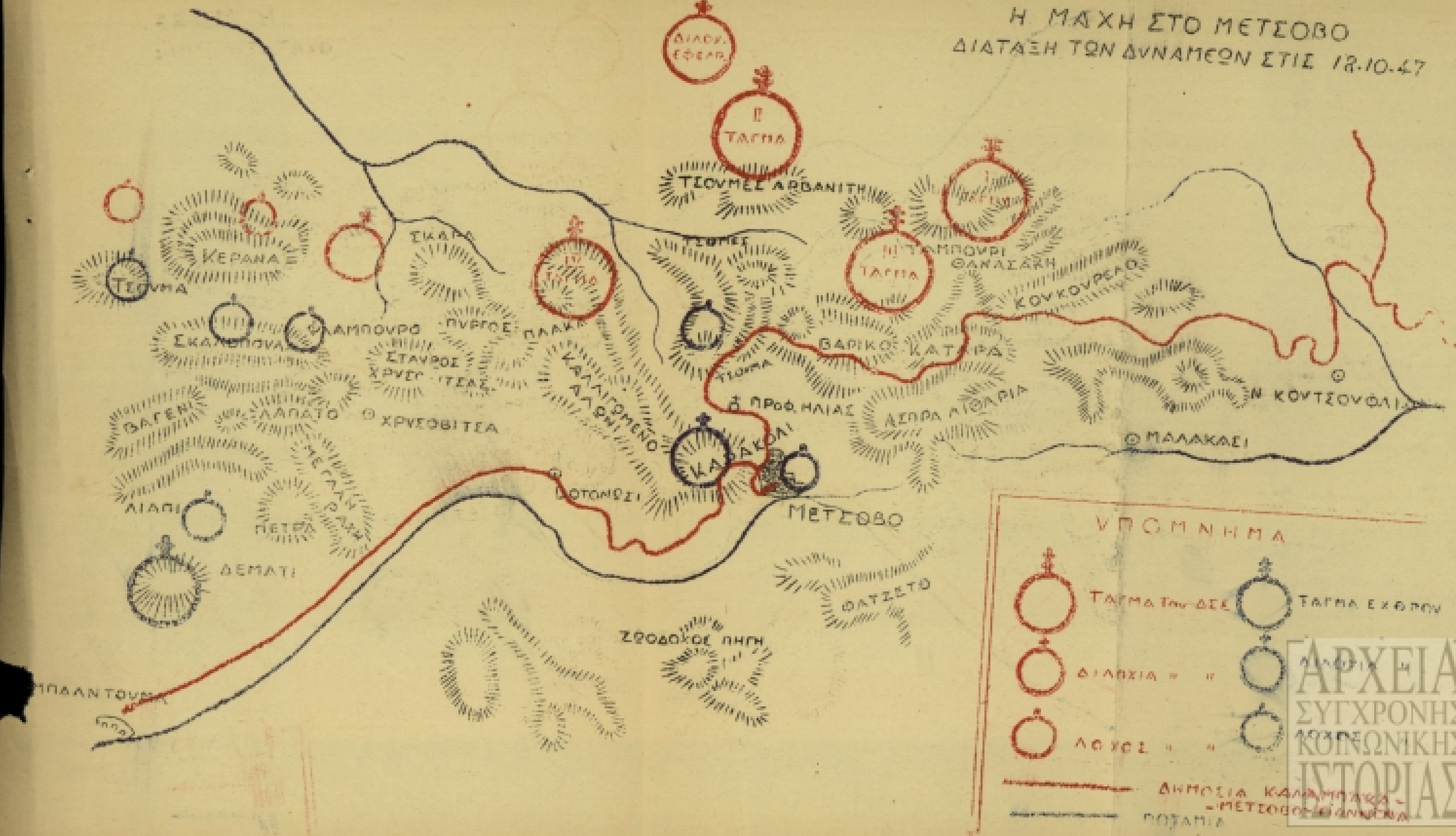
Σίς 28 τοῦ Μάρτη ἔγιναν στή Ρουμανία ἐκλογές γιά τήν ἀνάδειξη τῆς συνταχτικῆς συνέλευσης. Οἱ ἐκλογές αὐτές, ὅπως δήλωσαν οἱ ξένοι ἀνταποκριτές καί οἱ ἡγέτες τῆς ἀντιπολίτευσης, διεξήχθηκαν μέ ἀπόλυτη ἐλευθερία καί τάξη καί ἀπετέλεσαν ἕνα θρίαμβο τοῦ Μετώπου τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας τῆς Ρουμανίας, πού πῆρε τά 93,29 στά ἑκατό ἀπό τούς ψήφους.

Ἡ νίκη αὐτή τοῦ Μετώπου τῆς Λαϊκῆς δημοκρατίας θά κατοχυρώσει ὅλες τίς καταχτήσεις τοῦ ρουμανικοῦ λαοῦ καί θ' ἀνοίξει τό δρόμο γιά τήν παραπέρα δημοκρατική ἀνάπτυξη τῆς χώρας.

ΡΩΣΟ — ΦΙΛΛΑΝΔΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ

Στίς 5 τοῦ Ἀπρίλη 1948 ἡ Σοβιετική Ἕνωση καί ἡ Φιλλανδία ὑπογράψαν σύμφωνο φιλίας, συνεργασίας καί ἀμοιβαίας βοήθειας. Τό σύμφωνο ἀποβλέπει στό νά ἐμποδίσει ἐπανάληψη ἐπίθεσης ἀπό μέρους τῆς Γερμανίας, νά ἐξυπηρετήσει τήν εἰρήνη καί νά δημιουργήσει τίς προϋποθέσεις γιά μιά ριζική βελτίωση τῶν σχέσεων ἀνάμεσα στούς δύο λαούς.

Ἡ διεθνής ἀντίδραση πού ἐπιδίωκε νά χρησιμοποιήσει τή Φιλλανδία σάν ἀντισοβιετικό προγεφύρωμα, προσπάθησε νά ματαιώσει τήν προσέγγιση τῶν δύο χωρῶν, συκοφαντώντας τή Σοβιετική Ἕνωση γιά ἐπεκτατικούς σκοπούς σέ βάρος τῆς Φιλλανδίας κλπ. Ὅμως οἱ ὅροι τοῦ συμφώνου δείχνουν ἀντίθετα τήν ἐπιθυμία τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης νά συνάψει σύμφωνα φιλίας μέ ὅλα τά κράτη, μέ βάση τήν ἀνεξαρτησία καί τήν κυριαρχία τῶν λαῶν. Καί ὅπως εἶπε ὁ Μολότωφ, τό σύμφωνο αὐτό θά γίνει δεχτό μέ χαρά καί ἱκανοποίηση ὄχι μόνο ἀπό τό φιλλανδικό καί τούς σοβιετικούς λαούς μά καί ἀπό ὅλους τούς φίλους τῆς εἰρήνης σ' ὅλο τόν κόσμο.

Η ΜΑΧΗ ΣΤΟ ΜΕΤΣΟΒΟ
ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΙΣ 12.10.47
II ΤΑΓΜΑ
III ΤΑΓΜΑ
ΤΣΟΥΜΕΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗ
ΤΣΟΥΜΕΣ
ΤΑΜΠΟΥΡΙ
ΘΑΝΑΣΑΚΗ
ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΟ
ΚΕΡΑΝΑ
ΤΣΟΥΜΑ
ΣΚΑΛΟΠΟΥΛΑ
ΤΑΜΠΟΥΡΟ
ΠΥΡΓΟΣ
ΠΛΑΚΑ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΧΡΥΣΟ
ΙΤΕΑΣ
ΚΑΛΛΙΓΟΜΕΝΟ
ΑΛΩΝΙ
ΑΛΩΝΙ
ΘΑΓΕΝΙ
ΛΑΠΑΤΟ
ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑ
ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ
ΠΕΤΡΑ
ΔΕΜΑΤΙ
ΑΝΗΛΙΟ
ΚΑΚΑΚΟΛΙ
ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ
ΤΣΟΥΜΑ
ΒΑΡΙΚΟ
ΚΑΤΑΡΑ
ΑΣΠΡΑ ΛΙΘΑΡΙΑ
Ν. ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙ
ΜΑΛΑΚΑΣΙ
ΚΟΤΟΝΟΣΙ
ΜΕΤΣΟΒΟ
ΦΑΤΣΕΤΟ
ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ
ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΤΑΓΜΑ ΤΟΥ ΔΣΕ
ΤΑΓΜΑ ΕΧΘΡΟΥ
ΔΙΛΟΧΙΑ " "
ΛΟΧΟΣ " "
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ - ΜΕΤΣΟΒΟ - ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΠΟΤΑΜΙΑ

Η ΜΑΧΗ ΣΤΟ ΜΕΤΣΟΒΟ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΘΕΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΜΕΑ ΜΕΤΣΟΒΟΥ

«...Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΜΑΣ ΠΟΥ ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΜΑΣ ΚΑΘΟΔΗΓΕΙ ΣΤΙΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΜΑΧΕΣ ΚΑΙ ΝΙΚΕΣ, ΞΕΡΕΙ ΝΑ ΔΙΝΕΙ ΣΥΝΤΡΙΦΤΙΚΑ ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΕΧΘΡΟ, ΝΑ ΚΡΑΤΑ ΓΕΡΑ ΤΟ ΤΙΜΟΝΙ ΤΟΥ Δ.Σ.Ε. ΕΙΝΑΙ Ο ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΗΣ, Ο ΣΥΜΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ ΜΑΣ, Ο ΑΔΕΡΦΟΣ ΜΑΣ, Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΟ ΛΑ·Ι·ΚΟ ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΕΜΝΟ ΗΡΩ·Ι·ΣΜΟ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΟΙΑΣΟΥΜΕ ΟΛΟΙ ΜΑΣ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΑΣ ΕΜΨΥΧΩΝΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΣ ΚΑΘΟΔΗΓΕΙ».

(Ἀπὸ τὸ λόγο τοῦ συν. Βασίλη Μπαρτζιώτα, συνταγματάρχη πολιτικοῦ ἐπιτρόπου, τοῦ Γ. Α. τοῦ Δ.Σ.Ε., στὴν ὁρκωμοσία τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Σχολῆς τοῦ Γ.Α. τοῦ Δ.Σ.Ε.)